

Kund
Båstad kommun

Miljökonsekvensbeskrivning Fördjupad översiktsplan 2040 Torekov samhälle, Båstad kommun

Miljö- och hållbarhetsbedömning av fördjupad översiktsplan för Båstad kommun

2023-05-19

Reviderad av Båstads kommun, 2024-11-25

Förord

Denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har utarbetats av AFRY i dialog med Båstad kommun. Rapporten utgör en MKB enligt Plan- och bygglagen (PBL) och de kompletterande bestämmelserna i Miljöbalken (MB) samt Förordning (2017:966) om miljöbedömning. MKB syftar till att utgöra underlag för miljöbedömning av en ny fördjupad översiktsplan för Båstad kommun.

Miljökonsekvensbeskrivningen har reviderats av Båstads kommun till följd av ändringar i planförslaget. De genomförda revideringarna har markerats i texten. Utöver markerade ändringar har det även gjorts mindre redaktionella justeringar i text. AFRY ansvarar inte för de utförda revideringarna.

Titel	Miljökonsekvensbeskrivning fördjupad översiktsplan 2040 Torekov samhälle, Båstad kommun
Utgivningsdatum	2023-05-19 Reviderad av Båstads kommun, 2024-11-25
Beställare	Båstad kommun
Projektorganisation	Sektion Samhällsbyggnad, planavdelningen, i dialog med Nima Shahsavari och Klara Harmark-Peters Båstad kommun Uppdragsledare: Elin Arvidsson Glans Bitr. uppdragsledare: Nathalie Jancsak Handläggare: Nathalie Jancsak, Alexander Öhberg, Karl Hammarsten Granskare: Karin Petersson
Kartor	Alexander Öhberg om inget annat anges
Foto framsida	Båstad kommun

Sammanfattning

Under hösten 2020 startades arbetet upp med att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för Torekov samhälle, Båstads kommun. Målet med FÖP Torekov är att skapa planeringsförutsättningar som kan möjliggöra för Torekov att vara en tillgänglig, hållbar och levande by året runt med en mer varierad demografisk struktur.

I denna miljökonsekvensbeskrivning (MKB) redovisas den miljöbedömning som gjorts av FÖP Torekov. Innehållet i MKB har fokuserats till de, för planförslaget, mest betydande miljöaspekterna; riksintressen, skyddade områden, areella näringar, naturmiljö, ekosystemtjänster, kulturmiljö, dagvattenhantering, vattenkvalitet och vattenmiljöer, klimatanpassning, landskapskydd, trafik, buller samt risk och hälsa.

Sammantaget bedöms planförslaget innebära ett förtydligande av önskad utvecklingsriktning inom Torekov jämfört med ett nollalternativ där ÖP 2030 fortsätter att gälla. FÖP Torekov bedöms därför generellt innebära förbättrade möjligheter att kunna driva utvecklingsfrågor i den riktning som eftersträvas. För majoriteten av de bedömda miljöaspekterna bedöms de vägledande planeringsunderlagen, tillsammans med viljeriktningarna för fortsatt planering, också förbättra möjligheterna för Torekov att uppnå en hållbar utveckling jämfört med ett nollalternativ, se tabell 1 nedan.

Tabell 1. Bedömda miljöaspekter i Miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöaspekt	Bedömning av planförslaget jämfört med ett nollalternativ
<i>Riksintresse naturvård</i>	<i>Risk för negativ konsekvens</i>
<i>Riksintresse kulturvård</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Riksintresse rörligt friluftsliv</i>	<i>Förväntad positiv konsekvens</i>
<i>Natura 2000</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Strandskydd</i>	<i>Marginell/obetydlig konsekvens</i>
<i>Vattenskyddsområden</i>	<i>Risk för negativ konsekvens</i>
<i>Areella näringar</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Naturmiljö</i>	<i>Förväntad positiv konsekvens</i>
<i>Ekosystemtjänster</i>	<i>Förväntad positiv konsekvens</i>
<i>Kulturmiljö</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Dagvattenhantering</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Vattenkvalitet och vattenmiljöer</i>	<i>Förväntad positiv konsekvens</i>
<i>Klimatanpassning</i>	<i>Förväntad positiv konsekvens</i>
<i>Landskapsbildskydd</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Trafik</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>
<i>Buller</i>	<i>Marginell/obetydlig konsekvens</i>
<i>Risk och hälsa</i>	<i>Möjlighet till positiv konsekvens</i>

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Bakgrund	5
1.2	Plan- och miljöbedömningsprocessen	5
2	Strategisk miljöbedömning	6
2.1	Syfte med strategisk miljöbedömning och MKB	6
2.2	Avgränsning av MKB	7
2.3	Metodbeskrivning för MKB	8
3	Nulägesbeskrivning	9
4	Alternativ	9
4.1	Planförslaget – Fördjupad översiktsplan 2040 för Torekov samhälle	9
4.2	Nollalternativ - ÖP 2030 och framåt	23
5	Miljökonsekvenser	25
5.1	Riksintressen	25
5.2	Skyddade områden	35
5.3	Naturmiljö	44
5.4	Areella näringar	50
5.5	Ekosystemtjänster	51
5.6	Kulturmiljö	55
5.7	Dagvattenhantering	59
5.8	Vattenkvalitet och vattenmiljöer	63
5.9	Klimatanpassning	68
5.10	Landskapsbildskydd	72
5.11	Trafik	74
5.12	Buller	79
5.13	Risk och hälsa	80
5.14	Kumulativa effekter	86
6	Nationella miljökvalitetsmål	88
7	Samlad bedömning av miljöpåverkan	93
8	Uppfyllande av kravet på sakkunskap	94
9	Referenser	95

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Under hösten 2020 startades arbetet upp med att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för Torekov samhälle, Båstads kommun. Målet med FÖP Torekov är att skapa planeringsförutsättningar som kan möjliggöra för Torekov att vara en tillgänglig, hållbar och levande by året runt med en mer varierad demografisk struktur.

I Plan och bygglagens 3 kap. 6 § finns krav på att planer vars genomförande kan antas innebära en betydande miljöpåverkan, kräver miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Planer som anger förutsättningar för bland annat tätortsbebyggelse, industriområden, byggande av vägar och olika anläggningar för turism och friluftsliv antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att en strategisk miljöbedömning inklusive en MKB alltid ska göras när en sådan plan upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningen sker i dessa fall parallellt och integrerat med planarbetet. Miljökonsekvensbedömningen syftar till att bedöma planförslaget påverkan på miljöaspekter som kan komma att påverkas. Både positiv och negativ konsekvens av utförandet bedöms och lyfts i miljökonsekvensbedömningen. Denna rapport har utarbetats enligt Plan- och bygglagen (PBL) och de kompletterande bestämmelserna i Miljöbalken (MB) samt Förordning (2017:966) om miljöbedömning.

1.2 Plan- och miljöbedömningsprocessen

1.2.1 Översiktsplan

En översiktsplan (ÖP) är ett strategiskt dokument som ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön inom kommunen. Planen ger vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den bebyggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Även om översiktsplanen inte är juridiskt bindande, är den av stor strategisk betydelse då den ger vägledning vid såväl kommunens egna beslut om bland annat detaljplaner och bygglov, som andra myndigheters beslut om exempelvis tillstånd enligt miljöbalken. Även vid beslut på regional och statlig nivå utgör den ett viktigt planeringsunderlag. Översiktsplanen är därför ett av kommunens viktigaste dokument.

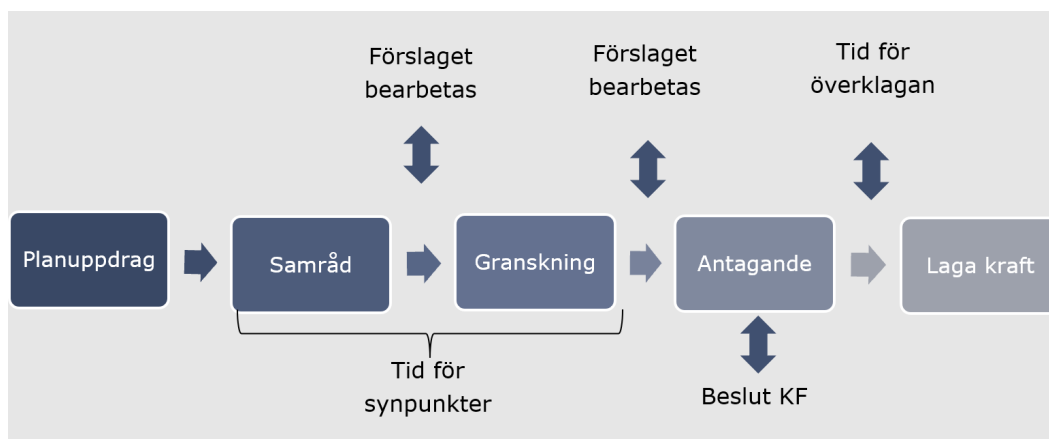
1.2.2 Fördjupad översiktsplan

Fördjupning av översiktsplan är ett planinstrument som är lämpligt att använda för att utreda samband, åtgärder och konsekvenser inom ett mer avgränsat geografiskt område och med betydligt högre detaljeringsgrad än den kommuntäckande ÖP:n. Detta dokument utgör ett vägledande planeringsunderlag för kommande detaljplanering, bygglov och övriga beslut.

Fördjupad översiktsplan Torekov, är en del av översiktsplanen för Båstad kommun 2030, inom det avgränsade geografiska området som framgår i mark- och vattenanvändningskartan. Utanför planområdet gäller fortsättningsvis översiktsplan 2030 tills den ersätts med ny översiktsplan eller upphör gälla enligt lag, i det fall en planeringsstrategi inte skulle antas i tid.

1.2.3 Planprocessen

Innehållet i såväl översiktsplan som fördjupad översiktsplan, styrs av bestämmelserna i plan- och bygglagen (PBL). I Figur 1 nedan visas schematiskt de olika stegen i denna process.

Figur 1. Schema för planprocessen.

2 Strategisk miljöbedömning

2.1 Syfte med strategisk miljöbedömning och MKB

Det övergripande syftet med miljöbedömning av planer och program (strategisk miljöbedömning) är att miljöaspekterna integreras i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas. Därtill syftar miljöbedömningen också till att möjliggöra en samlad bedömning av den inverkan de olika alternativen till markanvändning får på miljön, människors hälsa och hushållning med mark, vatten och andra resurser.

Vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla framgår av 6 kap. 11 § miljöbalken:

1. en sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. en identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd,
3. uppgifter om (a) miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs, (b) miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt, (c) befintliga miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, särskilt miljöproblem som rör ett sådant område som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön, och (c) hur hänsyn tas till relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn,
4. en identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra,
5. uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter,
6. en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
7. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför, och
8. en icke-teknisk sammanfattning av ovanstående punkter 1–7.

MKB redovisar således kommunens bedömning av den påverkan på miljön som planens genomförande kan få och visar vad som är viktigt att beakta i den fortsatta planeringen för att negativ påverkan på miljön ska kunna begränsas eller undvikas.

MKB utgör på detta sätt både ett planeringsverktyg och ett beslutsunderlag för kommunens politiker inför antagande av den fördjupade översiktsplanen, men också ett underlag för framtida beslut, såväl vid upprättande av detaljplaner som vid bygglovsprövningar. Därtill har MKB en viktig funktion i att ge alla intresserade en samlad bild av planens miljökonsekvenser.

2.2 Avgränsning av MKB

2.2.1 Nivåavgränsning

MKB ska ges en omfattning och detaljeringsgrad som är rimlig med hänsyn till aktuell kunskap, planens innehåll och detaljeringsgrad och allmänhetens intresse. Därtill ska det beaktas att vissa frågor lämpligen bedöms bättre i samband med prövningen av andra, mer detaljerade, planer och program eller i tillståndsprövningen av verksamheter och åtgärder (6 kap. 12 § MB). Miljökonsekvensbeskrivningens detaljeringsgrad har därför anpassats till den fördjupade översiktsplanens karaktär.

Det innebär att planens miljöpåverkan huvudsakligen beskrivs utifrån ett övergripande perspektiv på planområdet och dess närmaste omgivningar, inom vilka planen kan förväntas utöva påverkan.

Av miljöbalken 6 kap. 13 § framgår även att frågor som bättre bedöms vid prövningen av andra planer, program och verksamheter bör hänskjutas till dessa processer. I linje med detta beaktas i denna MKB inte mer storskaliga systemeffekter som kan uppstå till följd av strategiska beslut gällande den fysiska planeringen inom kommunen som helhet, vilka bättre beaktas vid miljöbedömningar av den kommunövergripande översiktsplanen.

2.2.2 Tematisk avgränsning

I syfte att säkerställa att MKB:n belyser sådant som är av vikt för den aktuella planen och att dess beskrivningar fokuserar på de väsentliga effekter som planen får för människors hälsa, miljö och hushållning av resurser har avgränsningssamråd enligt 6 kap. 9 § miljöbalken genomförts med Länsstyrelsen Skåne. Samråden genomfördes 2021-05-27 och 2023-01-19. Under avgränsningssamråden bedömdes följande aspekter vara mest väsentliga att belysa i MKB:n:

- Resonemang kring olika utvecklingsalternativ och dess påverkan på miljön
- Bebyggelseutvecklingens och besöksnäringens påverkan på natur- och kulturmiljöer
- Klimatanpassningsfrågor (tidsperspektiv, utsatta platser, risknivå, lämpliga klimatanpassningsåtgärder och dess påverkan på befintlig miljö)
- Resonemang kring avvägningen av behovet av bostäder och bevarande av jordbruksmark
- Miljöpåverkande verksamheter (reningsverk, industri, drivmedelsstation, hamnen, jordbruk)

2.2.3 Tidsmässig avgränsning

Tidsmässig avgränsning innebär att MKB:ns tidshorisont begränsas med hänsyn till när relevanta miljökonsekvenser kan förväntas inträffa. I MKB ska nollalternativet och planalternativet jämföras mot samma tidshorisont, vilket är år 2040.

2.2.4 Geografisk avgränsning

Geografiskt berör MKB:n Torekov som är en tätort i Båstads kommun i Skåne. Orten är belägen på västra kusten av Bjärehalvön med Hallands Väderö fyra kilometer i nordväst. MKB:n redovisar konsekvenserna av planerad utveckling inom Torekov, men om den

utveckling som beskrivs i den fördjupade översiktsplanen ger upphov till konsekvenser utanför ortens gränser, beskrivs även dessa.

2.3 Metodbeskrivning för MKB

Bedömningen utgår från de miljöaspekter som avgränsats i avsnitt 2.2.2 *Tematisk avgränsning*. För varje miljöaspekt görs en bedömning i tre steg: *påverkan*, *effekt* och *konsekvens*. I denna MKB används dessa begrepp på följande sätt:

Påverkan: En fysisk åtgärd, riktlinje eller strategi som anges i planförslaget.

Effekt: Beskriver den förändring i miljön som uppkommer till följd av påverkan. Effekterna kan vara direkta eller indirekta, positiva eller negativa, tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och de kan uppstå på kort, medellång eller lång sikt.

Konsekvens: Är den betydelse som de uppkomna effekterna har på en viss företeelse, till exempel allmänna och enskilda intressen, människors hälsa eller biologisk mångfald. I denna MKB beskrivs den fördjupade översiktsplanens förväntade effekter och konsekvenser för respektive miljöaspekt under rubriken "Konsekvenser". Konsekvenserna är bedömda under förutsättning att de inarbetade åtgärderna genomförs/beaktas i kommande planering. MKB innehåller i vissa fall även förslag på åtgärder som skulle kunna genomföras men som inte har inarbetats i planförslaget. Dessa benämns som "Förslag till åtgärder i senare skeden" och beskrivs där så är aktuellt under respektive miljöaspekt. Eftersom de endast utgör förslag på åtgärder inkluderas de inte i konsekvensbedömningarna.

Det bör även noteras att bedömningen av planförslagets konsekvenser görs mot ett jämförelsealternativ, ett så kallat nollalternativ. Nollalternativet beskriver den sannolika utvecklingen inom kommunen om planförslaget inte genomförs. I det aktuella fallet innebär nollalternativet att *Översiktsplan 2030* fortsätter att ligga till grund för kommande planering och styr bebyggelseutvecklingen inom kommunen. För bedömning av nollalternativets konsekvenser, se avsnitt 4.2 *Nollalternativ – ÖP 2030 och framåt*.

Följande bedömningsalternativ används:

Förväntat positiv konsekvens	Planens innehåll bedöms förstärka ett eller flera miljömässiga värden samt bidra positivt till en hållbar utveckling jämfört med ett nollalternativ.
Möjlighet till positiv konsekvens	Planens innehåll bedöms ha potential att förstärka ett eller flera miljömässiga värden och bidra positivt till en hållbar utveckling jämfört med ett nollalternativ. Möjligheten att uppnå positiv konsekvens kräver emellertid att kommunen vidtar åtgärder eller anpassningar för att hantera miljöaspekten vid framtida planläggning eller lovgivning.
Marginell/obetydlig konsekvens	Planens innehåll bedöms inte märkbart förstärka miljömässiga värden inom kommunen eller bidra till en hållbar utveckling jämfört med ett nollalternativ.
Risk för negativ konsekvens	Planens innehåll bedöms medföra en ökad risk för att ett eller flera miljömässiga värden försvagas samt att en hållbar utveckling motverkas jämfört med ett nollalternativ. Kommunen behöver vidta åtgärder eller anpassningar för att hantera miljöaspekten vid framtida planläggning eller lovgivning.
Förväntat negativ konsekvens	Planens innehåll bedöms försvaga ett eller flera miljömässiga värden inom kommunen samt bidra negativt till en hållbar utveckling jämfört med ett nollalternativ.

3 Nulägesbeskrivning

Torekov har en befolkning på strax över 1000 invånare och är belägen längst ut på Bjärehalvöns västra kust. I detta område skedde en minskning av 33 invånare under år 2020, vilket utgjorde den största minskningen av invånare sett till kommunnivå (Båstads kommun, u.å.b). I orten finns det grundläggande samhällsservice året runt så som drivmedelsstation, livsmedelshandel, räddningstjänst, bibliotek, förskola samt caféer och restauranger.

Under sommaren ökar befolkningmängden kraftigt, eftersom Torekov är en utpräglad semesterort. Andelen småhus och fritidshus i området är stort och där finns ett fortsatt högt bebyggelsetryck på denna typ av bostäder. En betydande andel av bostäderna saknar dock folkbokförda invånare och förblir obebodda under stora delar av året. En konsekvens av detta är att underlaget för exempelvis service och kollektivtrafik minskar i takt med att allt färre personer är permanentboende. Bilanvändningen i Torekov är mycket hög och orten har ett ogynnsamt läge ur kollektivtrafiksynpunkt. Torekov utgör ena spetsen i en busstrafiktriangel över kommunen, där andra målpunkter är Båstad och Förslöv (vidare mot Ängelholm). Mer bebyggelse i Torekov kommer att bidra till ett ökat behov av transporter.

I havet och stranden runt Torekov och Bjärehalvön, bortsett från Torekovs hamn, finns flera typer av naturskyddsområden. Några av dessa är Natura 2000 (fågel- och habitatdirektiven), naturreservat (7 kap 4§ miljöbalken), Landskapsbildskydd (NVL § 19) och strandskydd. Samtliga skydd för natur- och kulturmiljö är upptagna i Båstads kommun ÖP 2030.

Vid kusten finns Torekovs reningsverk som tillförs kommunalt och industriellt avloppsvatten från flera tätorter i närområdet. Reningsverket begränsar utbyggnaden av Torekov i de södra delarna.

4 Alternativ

4.1 Planförslaget – Fördjupad översiktsplan 2040 för Torekov samhälle

4.1.1 Vision och framtidsfrågor

Fördjupad översiktsplan 2040 för Torekov samhälle har visionen om att skapa förutsättningar för året-runt boende i Torekov och för klimatanpassningar inom samhället. En ökning av året-runt boende i samhället bedöms som önskvärt då det skapar förutsättningar för att utveckla samhället. Förutsättningar skapas för att utöka och bibehålla god samhällsservice och en levande kärna även utanför sommarhalvåret. En tillväxt av året-runt boende motiverar även investeringar i form av att utöka kommunikationsnätverket i samhället och göra satsningar på infrastruktur. För att uppnå den önskade visionen för Torekov har sex utvecklingsstrategier tagits fram:

1. Öka andelen åretruntboende med en mer varierad demografisk struktur
2. Utveckla värden för turism och friluftsliv
3. Främja en sammanhållen bebyggelseutveckling
4. Öka andelen hållbara transporter
5. Värna jordbruksmarken
6. Klimatanpassning av samhället

Den fördjupade översiktsplanen för Torekov är uppbyggd genom Boverkets ÖP-modell 2.1 och är fördelad på tre aspekter: utvecklingsriktning, områdesanvändning och riksintressen och andra värden.

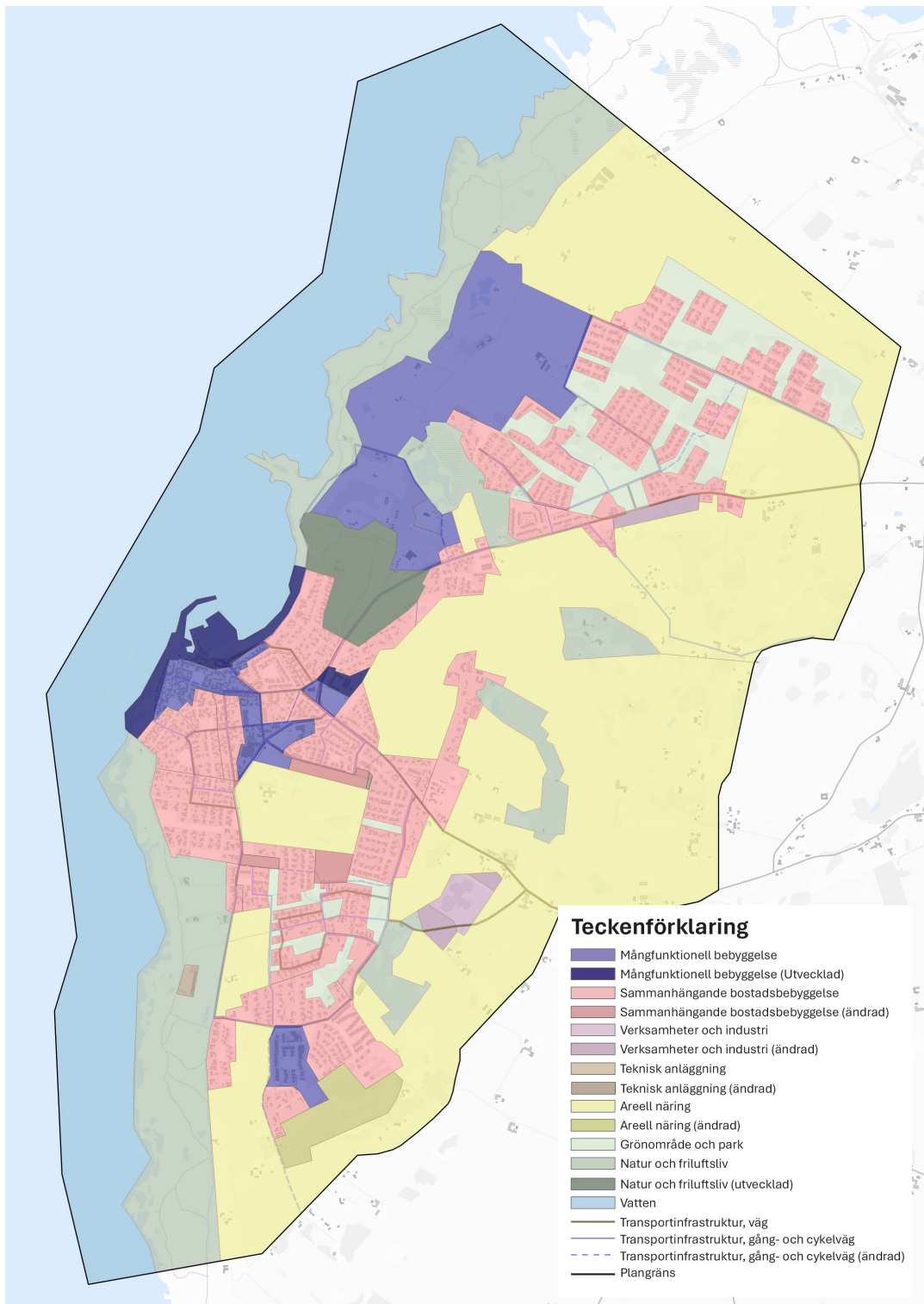
FÖP 2040 strävar efter att främja följande:

- Åretruntboende – för att skapa förutsättningar för ett levande samhälle året runt.
- Varierande hustyper – bostäder i olika utföranden, storlekar och upplåtelseformer för att möta olika grupperns olika behov.
- Ta vara på befintliga kvaliteter – bostäder som byggs ska anpassas så att ny bebyggelse är i harmoni och anpassas till natur- och kulturmiljövärden på platsen. Den lokala identiteten skall bevaras vid nybyggnation, och historisk utveckling bevaras.
- Mötesplatser – Stärka den lokala identiteten i Torekov och sammanhållningen. Bidra till samhällets känsla av delaktighet och gemenskap.
- Dagvatten – Vid planläggning och nybyggnation ska ytor för lokalt omhändertagande av dagvatten säkerställas för att främja hållbar dagvattenhantering.
- Jordbruksverksamhet – hänsyn ska tas till jordbruk för att bedrivande av verksamhet ska kunna fortsätta.
- Klimatanpassning – Identifiera lokala utmaningar kopplade till klimatförändringar och skapa förutsättningar för klimatanpassningar.

4.1.1.1 Framtida bebyggelseutveckling

Viljeriktningen i Torekovs FÖP 2040 är att skapa en sammanhängande bebyggelseutveckling. Genom att förtäta i centrala lägen skapas en mer sammanhållen by vilket ger förutsättningar för en mer effektiv och hållbar avfallshantering, service, vatten och avlopp, el och infrastruktur som främjar en hållbar bebyggelse. Genom att mark för planläggning och bebyggelseutveckling pekas ut i mer centrala lägen, ökar möjligheterna för hållbar trafik, i form av utökning av kollektivtrafik, samt transportstråk för gång- och cykel.

I Figur 2 visas den övergripande förändrade markanvändningen som FÖP Torekov 2040 medför.

Figur 2. Övergripande områdesanvändning FÖP Torekov 2040. Källa: (Båstad kommun, u.å.a).

Ett genomförande av FÖP Torekov innebär byggnation av nya bostäder och förändring av markanvändning i av kommunen föreslagna områden. Planläggning för bostäder ska möjliggöra för fler åretruntboende, hållbar kommunikation, en sammanhållen bebyggelse och förtätning i Torekov, samt så ska med fördel områden där teknisk infrastruktur redan finns på plats prioriteras.

Centrala lägen i anslutning till befintlig bebyggelse bedöms vara attraktiva lägen för nya bostäder. Utveckling av kommunikationsalternativ som främjar hållbar transport prioriteras även, vilket sammankopplar till bebyggelsestrategin att förtäta Torekov. Genom förtätning skapas förutsättningar för boende i tätorter att ta sig mellan besöksmål genom gång, cykel och kollektivtrafik. Samtidigt är det viktigt att också andra intressen så som naturvärden och jordbruksmark främjas, varför FÖP Torekov i måttlig grad pekar ut mark för ny sammanhållen bostadsbebyggelse. Underliggande vision är att främja mer hållbara transportmedel och genom förtätning skapa förutsättningar för att vidareutveckla och bygga nya transportstråk för enklare transportmedel runtomkring Torekov.

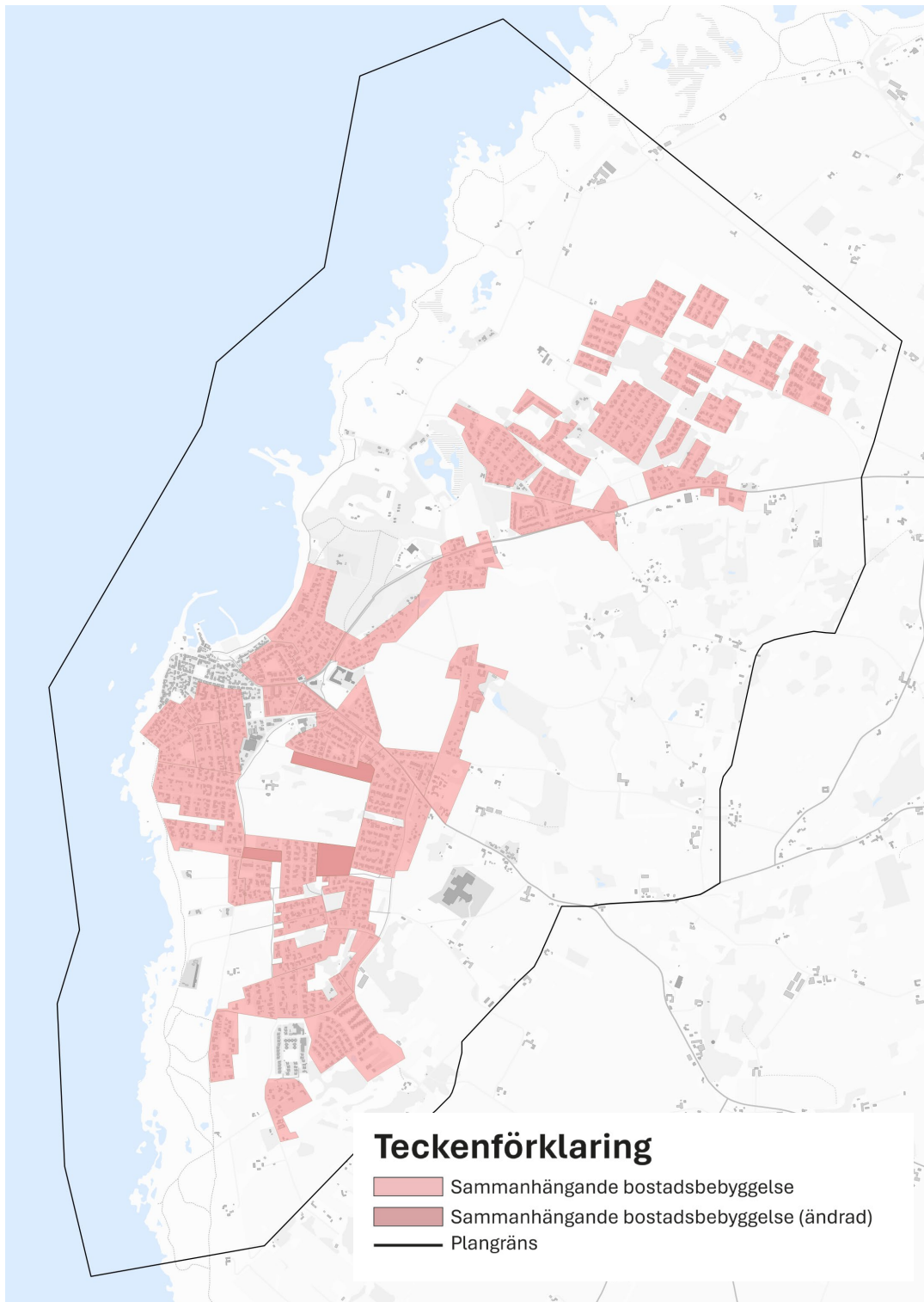
Vidare lyfts vikten fram av att bevara Torekovs kulturmiljö och skala. Ny bebyggelse ska sträva efter att ta utgångspunkt i den befintliga kulturmiljön på ett sådant sätt att det samspelar med omgivningen och att de ursprungliga karaktärsdragen i området bibehålls.

Samtidigt som den centrala och tätortsnära jordbruksmarken ska bevaras har mindre delar av jordbruksmarken pekats ut för ny sammanhållen bostadsbebyggelse. Planläggning för bostadsbebyggelse ska utifrån FÖP Torekov ske i begränsad omfattning. Den mark som pekas ut ligger centralt och kompletterar och förtätar befintlig bebyggelse. Centralt belägna bostäder underlättar för de boende att kunna välja hållbara transportmedel för resor till lokala målpunkter. Med förtätning av samhällskärnan skapas bättre möjligheter i Torekov att bygga ut för gång- och cykelleder.

Delar av potatisåkern i centrala Torekov har pekats ut som särskilt intressant för bostadsbebyggelse. Området ger boende goda möjligheter till att lätt transporteras till samhällskärnan med hållbara transportmedel, samt så leder det till en mer sammanhållen bebyggelse och förtätning. Genom detta främjas en livsstil med mindre bilberoende.

Tre områden identifieras som attraktiva lägen utifrån visionen:

- Norra delen av potatisåkern i centrala Torekov, se Figur 3
- Södra delen av potatisåkern i centrala Torekov, se Figur 3
- Norr om Lyckeborgsvägen, se Figur 3

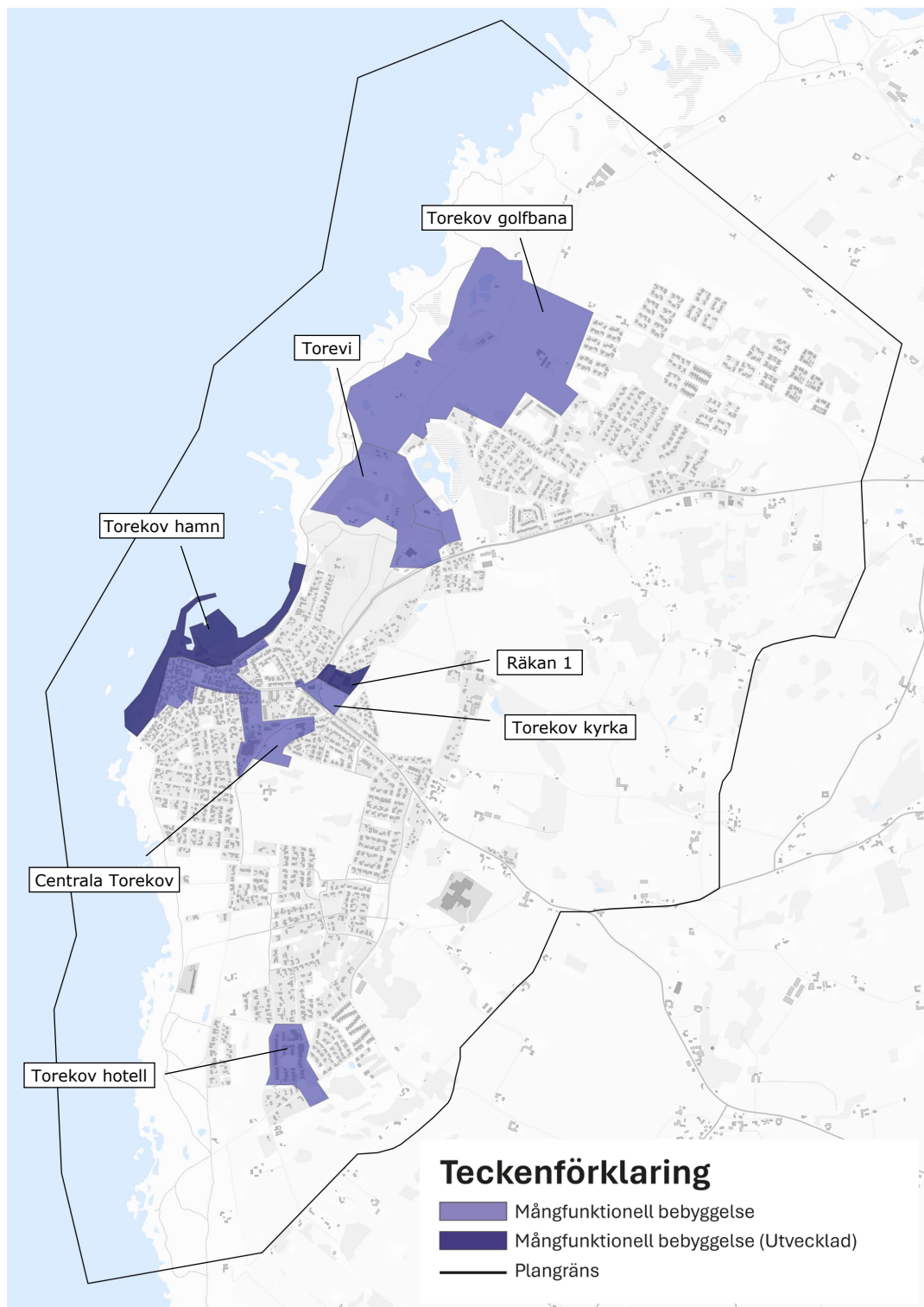

Figur 3. Föreslagna områden för nybebyggelse

Klimatanpassning av Torekov är även en viljeriktning för att långsiktigt anpassa befintliga miljöer och strukturer så att Torekov är bättre rustat att möta pågående och framtida klimatförändringar så som havsnivåhöjningar, ökad nederbörd och extremväder. Även anpassningar i form av mer hållbara transportslag som gör samhället mer lättillgängligt för invånare i Torekov och även för att minska utsläppet av växthusgaser i samhällsmiljön behövs.

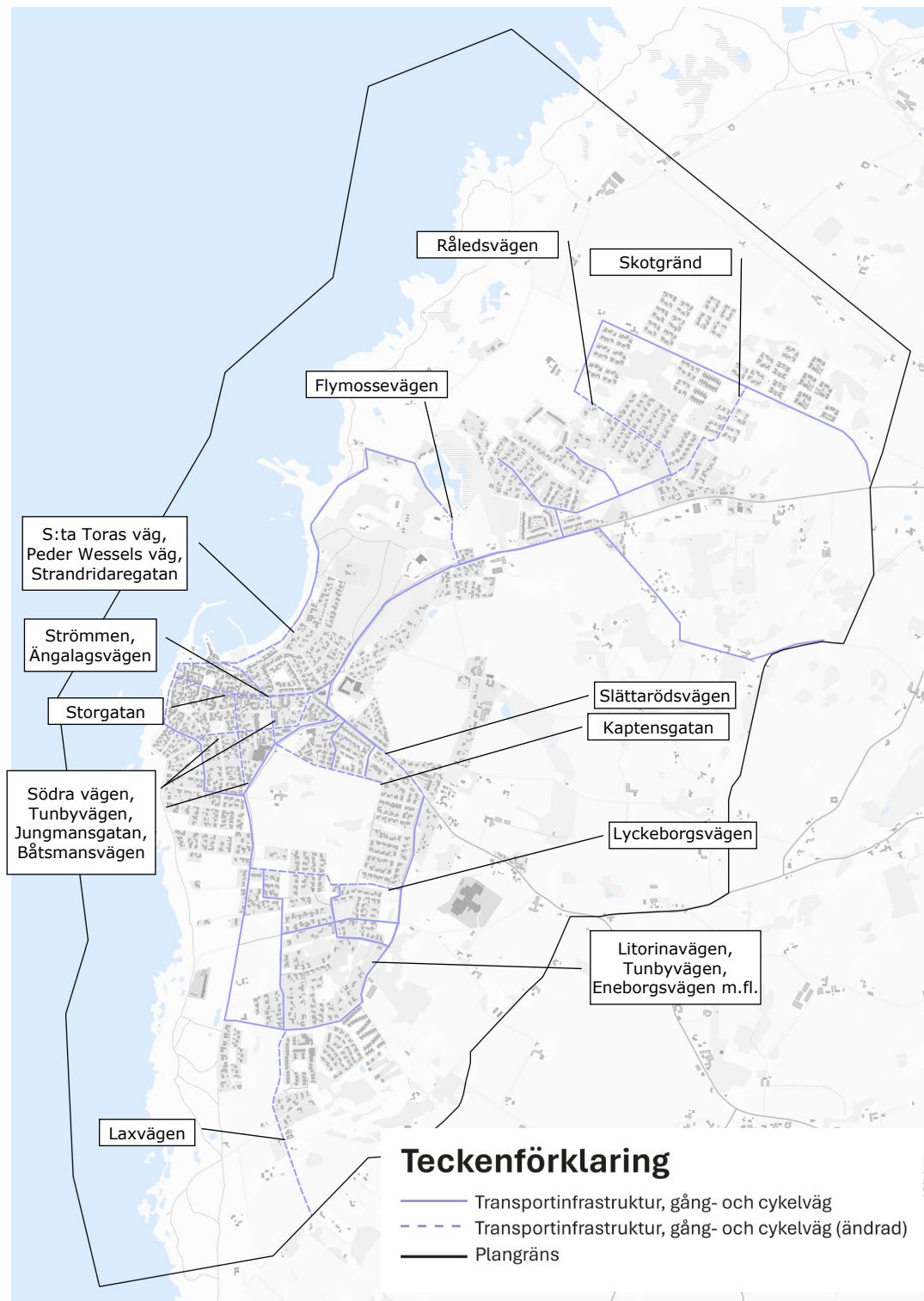
Utvecklingsförslag av markanvändningen mångfunktionell bebyggelse ses i Figur 4. Mångfunktionell bebyggelse inbegriper viktiga mötesplatser, såsom restauranger, gemensamma ytor och uteliv. Viljeriktning i FÖP Torekov är att hamnområdet utvecklas för att:

- Prioritera kapacitets- och utrymmeseffektiva transportslag, såsom gång-, cykel- och kollektivtrafik, vid planeringen av gaturum och infrastruktur i området,
- Anpassa trafik- och gatumiljön utifrån gång- och cykeltrafikanternas villkor och behov med särskild hänsyn till barn, ungdomar, funktionsnedsatta och äldre,
- Utredda förutsättningar för permanent bilfria miljöer på hamnplan under högsäsong. Delar av hamnplanen bör avsättas för korttidsparkering och särskilda parkeringsbehov medan långtidsparkering för besökare bör prioriteras vid de större besöksparkeringarna vid hamnen, Jungmansgatan, Olympiagatan, Litorinavägen eller kyrkan,
- Främja möjligheter till socialt samspel och interaktion. Allmänna platser i hamnen ska vara öppna, inbjudande och inkluderande och utformas på ett sätt som uppmuntrar till möten, liv och rörelse,
- Utredda behovet av klimatanpassningsåtgärder och ta hänsyn till klimatförändringarnas påverkan på området vid förändringar av den fysiskt byggda miljön. Enligt de klimatutredningar som har tagits fram är hamnområdet den del av Torekov som kommer bli mest påverkad av stigande medelvattenstånd (havsnivåhöjning) samt av tillfälliga högvatten och vågor vid stormar,
- Säkerställa bevarande av värdefulla karaktärsdrag och kulturmiljöer. Hamnmiljön med fiskebodarna och småbåtshamnen är en viktig del av Torekova kulturhistoria. Till denna miljö hör även lotshuset, sjöfartsmuseet, forskningsingen med kanonerna och skjulet som alla är en del av Torekova identitet som fiskesamhälle och hamnen som samlingsplats. Det är viktigt att miljön som helhet bevaras och att eventuella förändringar görs med varsamhet om platsens karaktär och byggnadernas karaktärsdrag (Båstad kommun, u.å.a).

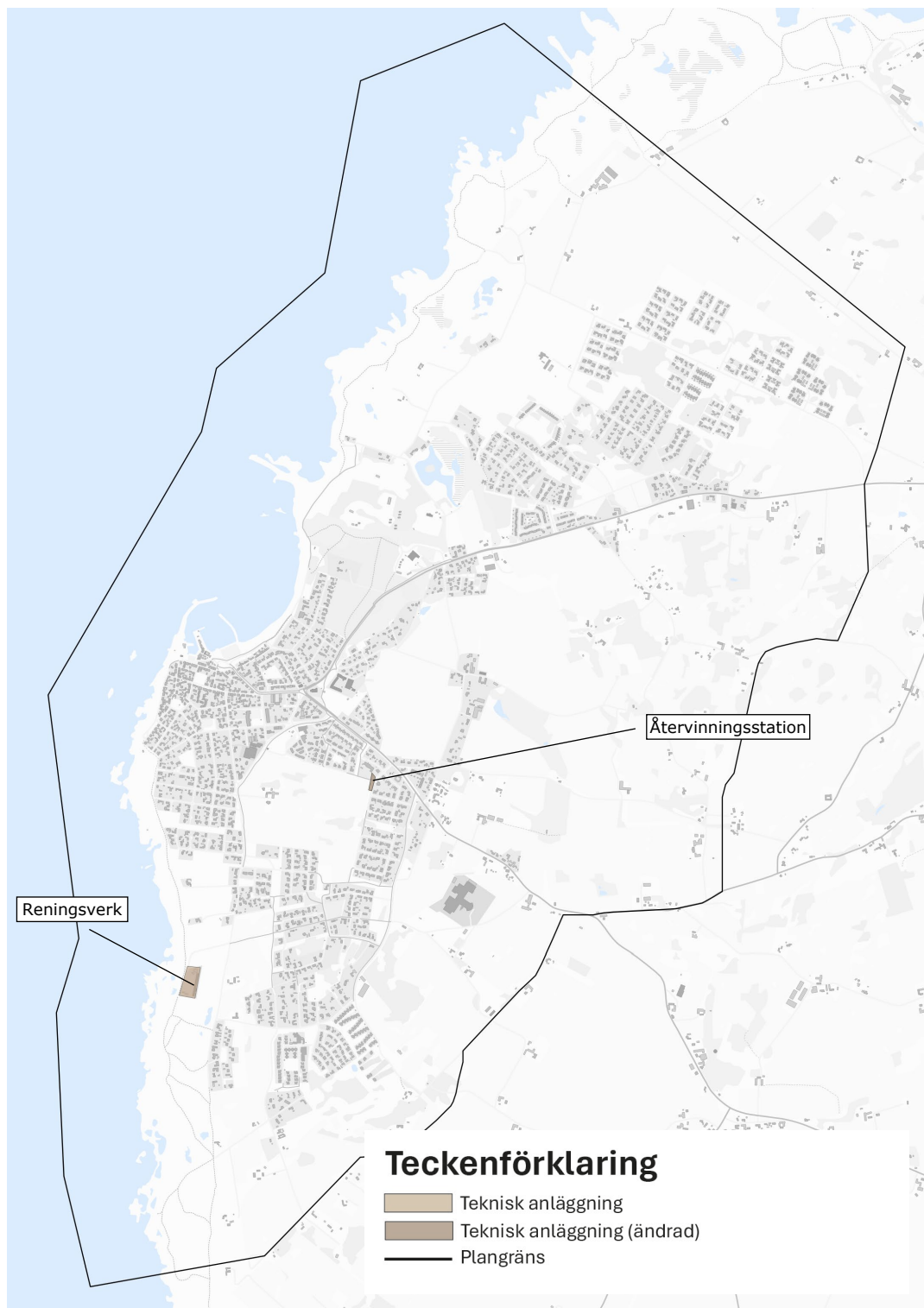
Figur 4. Föreslagna områden för utveckling inom mångfunktionell bebyggelse.

Utbyggnad och ombyggnad av kommunikationssträckor föreslås med syfte att öka lättillgänglighet via kollektivtrafik, och mer möjligheter till val av alternativa transportmedel såsom gång och cykel, se Figur 5. Nybyggnation av gång- och cykelväg föreslås vid Kaptensgatan, Lyckeborgsvägen, Ängalagsvägen, Skotgränd med flera. Önskad effekt av föreslagen åtgärd är att skapa fler gång- och cykelvägar sammanknutna med målpunkter i Torekov och därigenom främja alternativa transportmedel till bil (Båstad kommun, u.å.a).

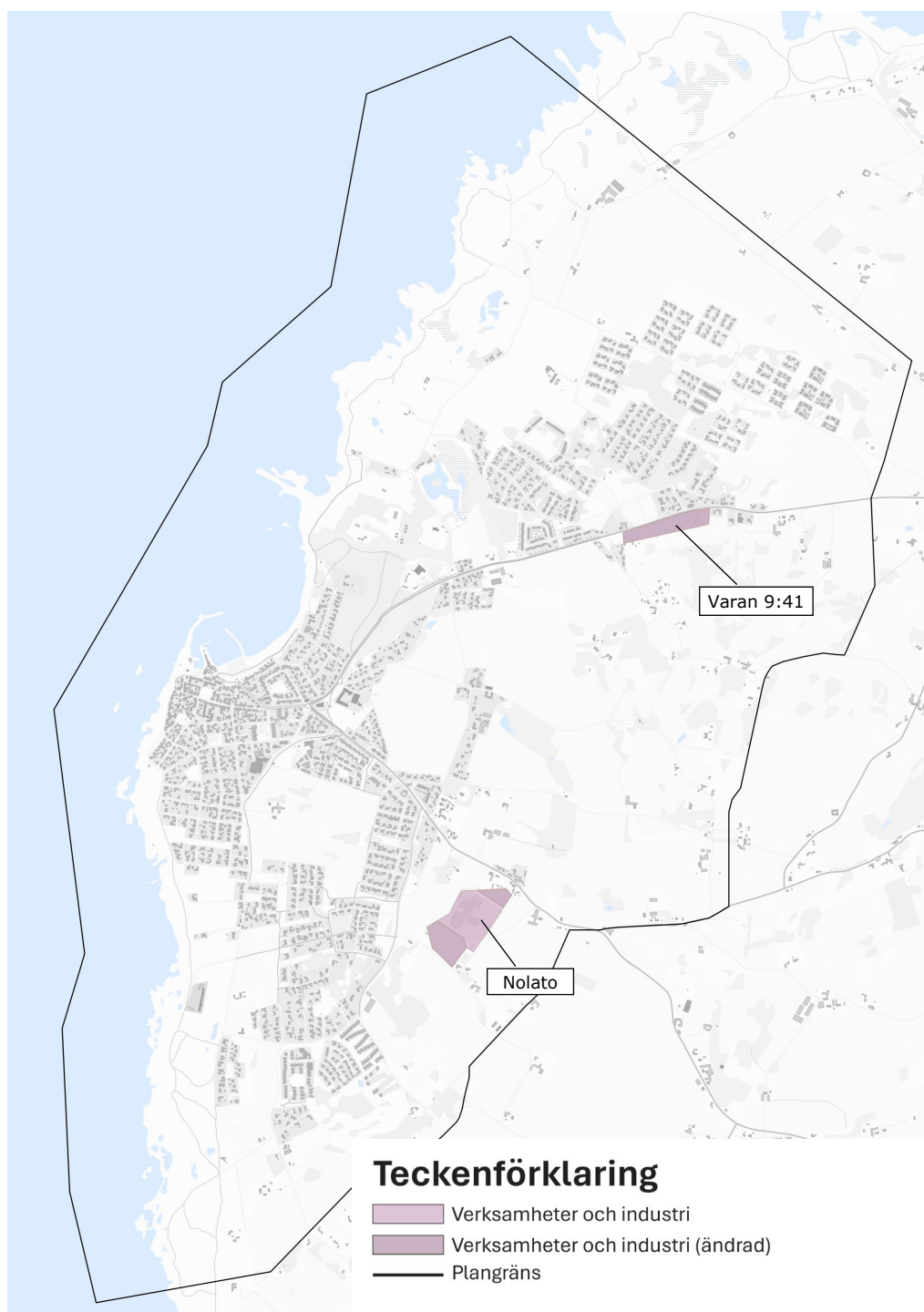
Figur 5. Befintliga och föreslagna gång- och cykelstråk.

Återvinningsstationen föreslås ligga i ett centralt läge med närhet till befintliga bostäder och i anslutning till mark utpekad för ny sammanhållen bebyggelse. Föreslagen återvinningsstation främjar hållbar utveckling där återvinning och avfallshantering blir mer lättillgängligt för hushållen i centrala Torekov. Se Figur 6 för föreslagen placering av återvinningsstation (Båstad kommun, u.å.a). Nuvarande reningsverk beläget i planområdets sydvästra del ska fortsättningsvis kunna utvecklas på platsen. Ett skyddsavstånd runt reningsverket säkerställer dess utvecklingsmöjligheter.

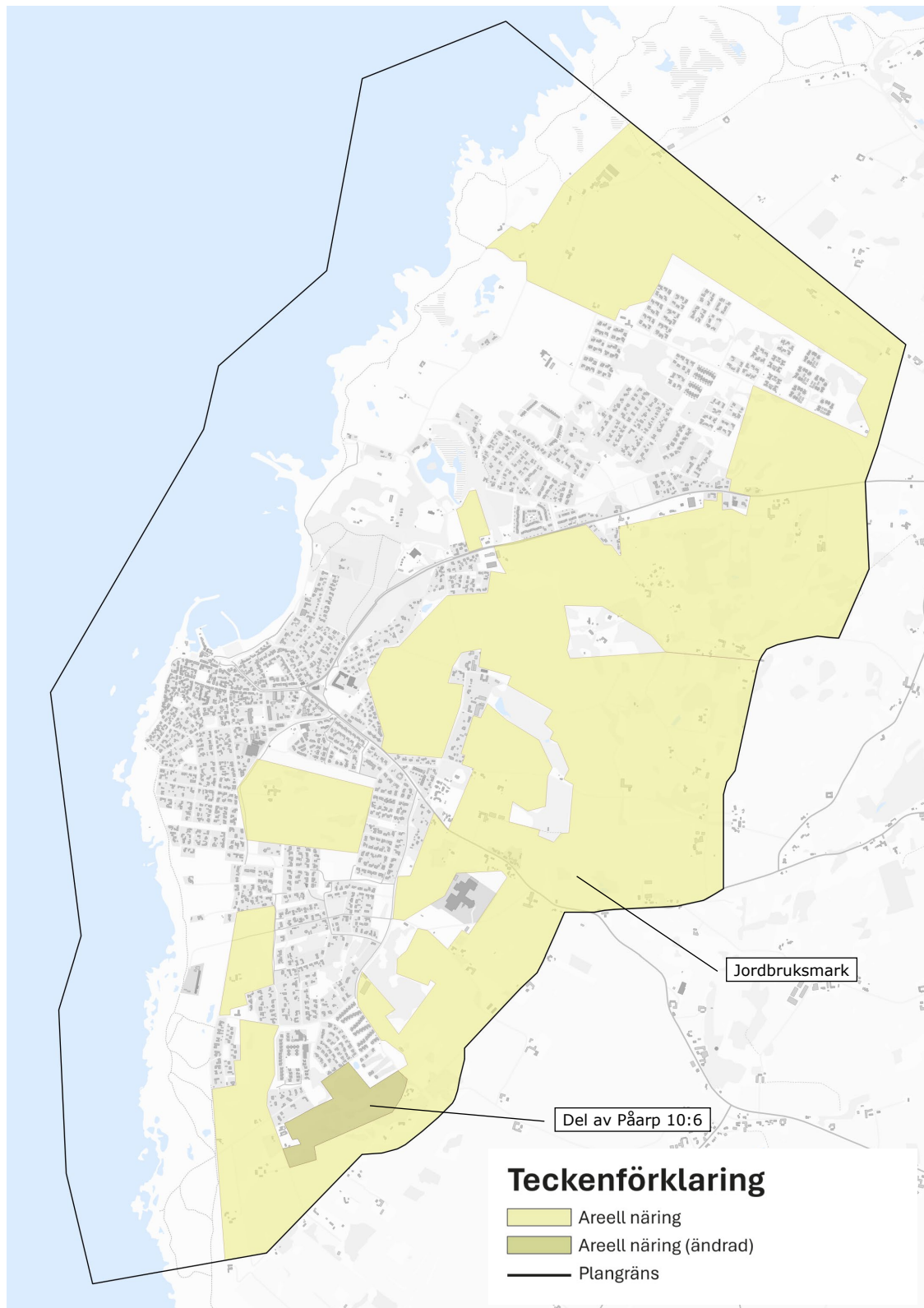
Figur 6. Nuvarande och föreslagen teknisk anläggning.

I FÖP 2040 pekas två verksamheter ut där ändring av markanvändning föreslås, se Figur 7. Området i närheten av Nolato är detaljplanelagt för att möjliggöra fysisk utbyggnad av verksamheten. I norra Torekov förekommer verksamheter på fastigheten med beteckning "Varan 9:41" där marken utreds för potentiell ändrad verksamhet. I FÖP 2040 föreslås undersökningar för att utreda huruvida en ny drivmedelsanläggning kan anläggas i det markerade området. Området ligger längs den mest trafikerade vägen i Torekov, och bedöms av Båstads kommun vara ett lämpligt läge för tilltänkt verksamhet. Skyddsavstånd tas i beaktande till nuvarande bebyggelse då en drivmedelsstation kan medföra miljöstörande effekter.

Figur 7. Befintliga områden avsedda för verksamhet och industri samt ändringsförslag.

I FÖP Torekov pekats mark i södra Torekov ut för areell näring (ändrad). Marken är idag detaljplanelagd för bostäder, men detaljplanen är delvis inte genomförd. De delar av detaljplanen som inte har genomförts, det vill säga där bostäderna inte har byggts, föreslås upphävas till förmån för markanvändningen areell näring, se Figur 8.

Figur 8. Befintlig mark brukad för areell näring samt ändringsförslag.

Efter framtagandet av denna MKB har mindre ändringar genomförts i planförslaget för att tillmötesgå inkomna synpunkter. De ändringar som har genomförts är i huvudsak kompletteringar och förtydliganden av planeringsförutsättningar och kommunala ställningstaganden. Nedan följer en sammanfattning av de ändringar av särskild relevans för miljökonsekvensbeskrivningen som kommunen har genomfört.

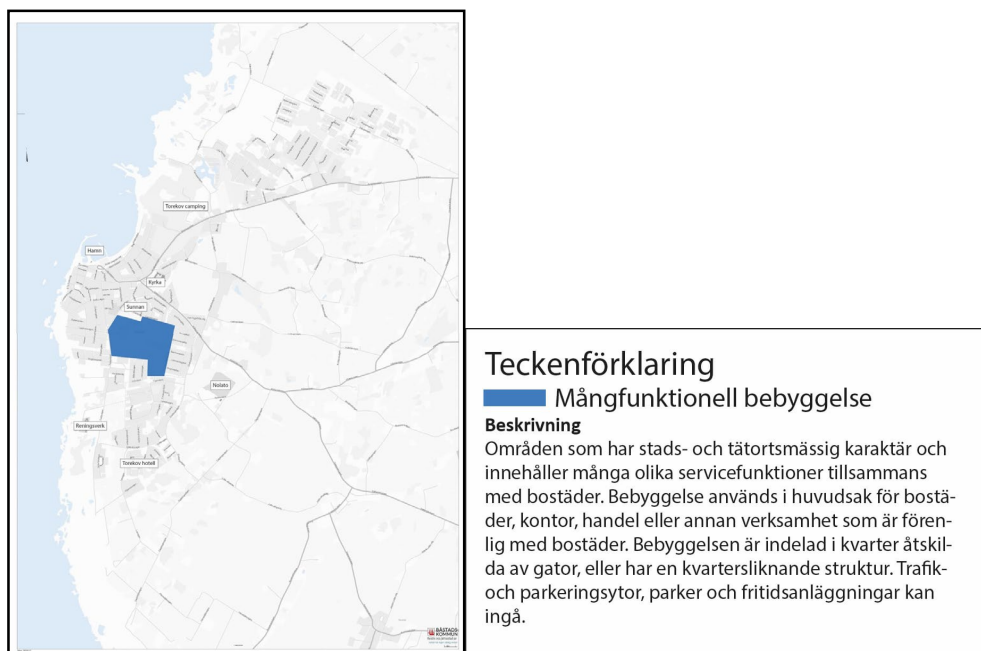
- I planförslaget har återvinningsstationens lokalisering justerats till den plats som föreslogs i detaljplanen för Sunnan 10. Planförslaget har förtydligats med ställningstagande om behovet av att även framöver planera för platser för insamling av förpackningsavfall av mer skrymmande slag. Dessa insamlingsplatser ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet och bör lokaliseras i nära anslutning till platser som en stor del av hushållen besöker regelbundet, som till exempel mataffären. Det är nödvändigt då det ska vara enkelt att göra sig av med hushållsavfallet utan att behöva använda bilen för att kunna transportera avfallet till insamlingsplatsen.
- I planförslaget är den föreslagna placeringen av drivmedelsstationen oförändrad men behovet av att utreda om det föreligger risk för påverkan på närliggande vattentäkt har förtydligats då det anses vara en förutsättning för att en flytt av drivmedelsstationen ska kunna komma till stånd.
- Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att kommunen ska, genom NSVA, utreda åtgärder för att minska mängden bräddat avloppsvatten från spillvattenledningsnätet samt åtgärder för att ta om hand bräddat spillavloppsvatten vid pumpstationer, såsom exempelvis magasinering och utjämning, för att minska mängden orenat avloppsvatten som når recipient.
- Planförslaget har kompletterats med en samlad bedömning av risken för översvämning, erosion, ras och skred och hur sådana risker kan minska eller upphöra. Särskilt riskutsatta områden har redovisats översiktligt i text och i karta med utgångspunkt i nationella och regionala planeringsunderlag.
- Planförslaget har kompletterats med förtydligande om att Torekovs reningsverk är utsatt för översvämningsrisk i samband med framtida klimatförändringar och vikten av att upprätthålla det befintliga skyddsavståndet, för att skydda verksamheten och förhindra bebyggelseutveckling i direkt anslutning till reningsverket.
- Planförslaget har förtydligats med att Natura 2000-områden är skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken och att det är förbjudet att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område utan att först ha beviljats tillstånd. Det gäller även åtgärder som utförs utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området. Eventuell påverkan på områdena till följd av förändrad markanvändning ska prioriteras högt vid planläggning och lovgivning.
- Planförslaget har förtydligats med att kommunen i största möjliga utsträckning bör sträva efter att bibehålla vattenskyddsområdena och ha kvar vattentäkterna som reservvattentäkter i syfte att säkra vattentillgången för framtida behov.
- Planförslaget har förtydligats med att Torekovs hamn bedriver miljöfarlig verksamhet och att åtgärder kan behöva vidtas för att undvika att miljöfarliga ämnen riskerar att hamna i havet vid höga vattenflöden och stormar.
- Planförslaget har förtydligats med ställningstaganden vad gäller Strandskogens utveckling. I planförslaget framgår att områdets naturvärden bör prioriteras högt i avvägningen gentemot andra allmänintressen och att eventuella utvecklingsinsatser alltid ska ske med hänsyn till befintliga naturvärden och gällande regleringar och skydd.

4.1.2 Studerade alternativ

Båstad kommun har studerat alternativa sätt att uppnå planens syfte. De olika studerade alternativen utgår från tidigare diskussioner där fokus lagts på att "runda" den centrala delen av samhället och att bebyggelseutveckling i norra och södra delen av Torekov därmed inte är önskvärt.

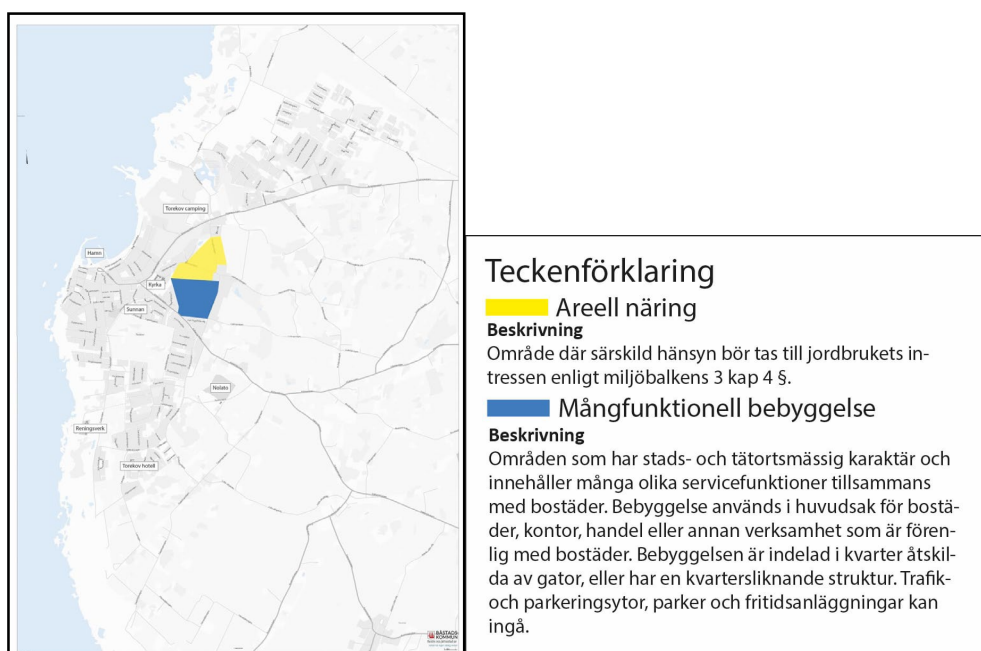
Föreslagna alternativ som har förkastats innebar bland annat att:

- En exploatering av hela potatisåkern i centrala Torekov, med bebyggelseinriktning "mångfunktionell bebyggelse", se Figur 9.

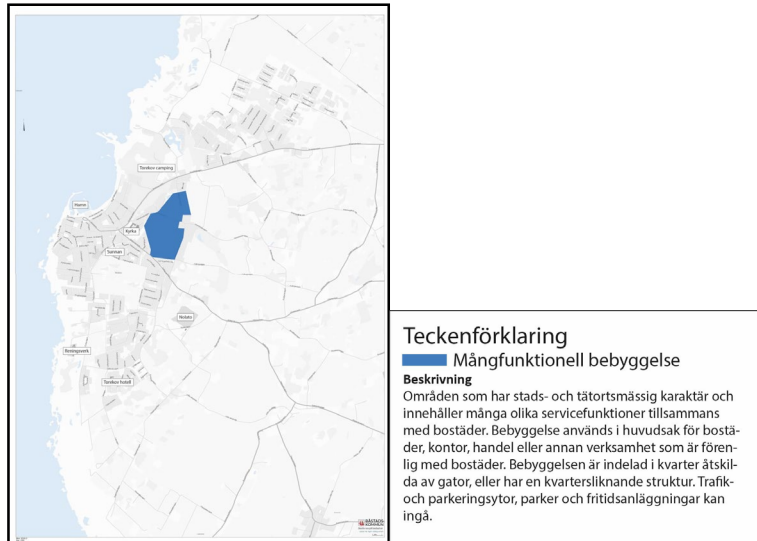
Figur 9. Alternativ D, där hela centralt belägen jordbruksmark tas i anspråk.

- Inanspråktagande av delar av jordbruksmarken längs Varegårdsvägen, Hanneborgsvägen och Örtagårdsvägen där "mångfunktionell bebyggelse" utgjorde föreslagen bebyggelseinriktning, se Figur 10.

Figur 10. Alternativ F, där delar av jordbruksmark tas i anspråk.

- Ianspråktagande av hela jordbruksmarken längs Varegårdsvägen, Hanneborgsvägen och Örtagårdsvägen där "mångfunktionell bebyggelse" utgjorde föreslagen bebyggelseinriktning, se Figur 11.

Figur 11. Alternativ G, där jordbruksmark tas i anspråk.

Dessa alternativ innebär huvudsakligen att jordbruksmark fragmenteras och/eller att landskapsbilden påverkas väsentligt, vilket hade kunnat medföra en påtaglig negativ påverkan på tätortens karaktär. Av denna anledning förkastades alternativen och bedömdes som ej aktuella (Båstad kommun, u.å.a).

4.2 Nollalternativ - ÖP 2030 och framåt

4.2.1 Övergripande förutsättningar och antaganden

Om den fördjupade planen 2040 för Torekov samhälle inte genomförs, fortsätter den kommunövergripande översiktsplanen (2030) och andra planeringsunderlag i form av planer, program och policys att gälla, exempelvis bevarandeplan (1990), kommunövergripande naturvårdsprogram (1998), kulturmiljövårdsprogram (2000). Detta innebär också att den nuvarande utvecklingstrenden antas fortgå.

För Torekov förväntas en fortsatt utvecklingstrend att leda till en ökad mängd spridd bebyggelse i form av småhus och fritidshus, till följd av ett högt bebyggelsetryck i området. Nästan samtliga startbesked för fritidshus år 2019 gavs i Torekov med omnejd, 14 stycken av totalt 16 stycken, och samtidigt förväntas det enbart ske liten eller ingen befolkningstillväxt i orten enligt prognosen (Båstads kommun, u.å.b).

Fortsatt exploatering utan att utreda konsekvenser av enskilda utbyggnadsområden utifrån ett större sammanhang riskerar att påverka besöksvärden, natur- och kulturmiljövärden, dagvattenhantering, areella näringar, transportsystem, biologisk mångfald med mera, negativt utifrån ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv.

Enligt 6 kap. 11 § p. 3b miljöbalken ska MKB innehålla uppgifter om miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs. Detta brukar även kallas för nollalternativet. Eftersom varje kommun är skyldig att ha en aktuell översiktsplan bedöms en framtid helt utan översiktsplan inte vara sannolik. I det fall att fördjupad översiktsplan inte genomförs är det därför troligt att nuvarande översiktsplan med horisont mot 2030 (antagen 2020) fortsätter att gälla. Därtill förväntas även övriga program, planer och policyer antagna av Båstad kommun att påverka inriktningen på beslut som rör användningen av mark- och vatten inom kommunen.

För såväl ett nollalternativ som en utveckling enligt den nya fördjupade översiktsplanen, förväntas de pågående klimatförändringarna också göra sig mer påmind.

Sammantaget förväntas ett nollalternativ innebära följande:

- En mer spridd bebyggelseutveckling antas tillkomma, vilket medför svårigheter i att upprätta resurseffektiv service och kollektivtrafik samt teknisk infrastruktur i form av vatten och avlopp, energi, vägar, avfallshantering med mera.
- En spridd bebyggelseutveckling utan en övergripande målbild medför svårigheter i att skapa ett hållbart transportsystem för området som helhet. I nuläget är gång- och cykelnätet inte sammanhängande i Torekov och i de flesta fall tillämpas blandtrafik där de olika trafikslagen samsas om ett begränsat gatutrymme.
- I gällande översiktsplan och regionplan lyfts behovet av att förstärka befintligt grönstråk i öst-västlig riktning. Nollalternativet medför en risk att grönområden tas i anspråk för exploatering om dessa inte pekas ut.
- Den tätortsnära jordbruksmarken är ett av Torekovs främsta kännetecken och en del av ortens identitet och karaktär. Jordbruksmarken utstår ett högt bebyggelsetryck och är attraktiv utifrån ett exploateringsperspektiv. Mindre exploateringsprojekt bidrar till fragmentering av jordbrukslandskapet vilket medför att brukningsvärdet minskar då den blir svårare att bruka.
- Klimatförändringar kommer att medföra konsekvenser för samhället. På grund av Torekovs utsatta läge vid kusten och en stor del av bebyggelsen är lågt liggande, är riskerna i huvudsak kopplade till havsnivåhöjning och extremväder, med översvämningar och eventuell erosion som följd. Särskilt är hamnområdet, reningsverket samt en viss del av den kustnära bebyggelsen utsatt där det finns risk för negativ påverkan på egendom, kulturmiljö och strand.
- En spridd bebyggelseutveckling som inte tydligt definierar hur hänsyn ska tas till ortens karaktär och historia riskerar att påverka natur- och kulturmiljön och därmed besöksnäringen negativt. Exempelvis kan upplevelsen av den

sammanhängande fornlämningsmiljön komma att påverkas negativt av bebyggelse i anslutning till denna.

4.2.2 Förväntad miljöutveckling

I ett nollalternativ gäller ÖP 2030, där efterfrågan av småhus och fritidshus i högre utsträckning kan antas komma att avgöra frågan om lokalisering av ny bebyggelse. Lokaliseringen av bebyggelse är en viktig faktor när det kommer till resandemönster. Av de boende på landsbygden och boende i mindre orter reser generellt färre med kollektivtrafik och fler med bil än boende i tätorter. Den bebyggelse som tillkommer i ett nollalternativ bedöms således inte komma att förbättra resandeunderlaget till kollektivtrafiken nämnvärt. Med oförändrade förutsättningar för kollektivtrafiken bedöms de boende på landsbygden och i de mindre tätorterna komma att resa på samma sätt som idag. I ett nollalternativ antas biltrafiken därför komma att öka jämfört med idag och antalet bilburna bli högre än FÖP 2040.

Det finns även en risk för att en del av den tillkommande bebyggelsen uppförs inom, eller i nära anslutning till, områden av värde för natur- och kulturmiljön. I avsaknad av tydlig bebyggelseinriktning och planeringsunderlag avseende den hänsyn som ska tas till naturmiljö och kulturmiljö vid ny exploatering av mark, finns en risk att tillräcklig anpassning inte sker. I nollalternativet förekommer otydligheter i hur kulturmiljöer och bebyggelse hanteras i förhållande till fastighets- och byggprojekt. Nollalternativet innebär även otydligheter i hur hamnområdet ska utvecklas då intressekonflikter förekommer. Bebyggelse inom och i nära anslutning till områden med höga natur- och kulturmiljövärden medför inte nödvändigtvis negativa effekter. Effekterna av nybyggnationen beror på det aktuella områdets tålighet för förändring liksom hur den nytillkomna bebyggelsen anpassas till befintlig miljö. Bebyggelse i närheten av områden med höga naturvärden kan dock få negativa effekter genom att till exempel ekologiska spridningsvägar försvagas, det lokala klimatet påverkas eller genom att en störning uppstår. Vidare finns det en risk för att bebyggelse inom och i nära anslutning till områden med höga kulturvärden leder till en successiv förändring av landskapsbilden och därmed försämrade möjligheter att läsa av de historiska sambanden. I ett nollalternativ föreligger även en ökad risk för att bebyggelse kommer till stånd inom områden med höga rekreativvärden. Därmed begränsas allmänhetens tillgång till- och möjligheter att nyttja områdena för friluftsliv.

5 Miljökonsekvenser

En översyn av miljöbedömningarna har gjorts utifrån ändringarna i planförslaget. Om ändringar i planförslaget bedöms medföra betydande miljökonsekvenser för de olika miljöaspekterna beskrivs detta under respektive kapitel.

5.1 Riksintressen

I 3 och 4 kap. Miljöbalken finns grundläggande och särskilda bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Där anges att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov samt att företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning (3 kap. 1 § MB). För de mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som pekats ut som riksintressen gäller att de så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dess värden.

Undantag från förbudet mot påtaglig skada gäller om bevarandebudet riskerar att motverka tätortsutvecklingen eller det lokala näringslivet, eller om anläggningar för totalförsvaret behövs. Om särskilda skäl kan även anläggningar för utvinning av värdefulla ämnen och material tillåtas.

Ibland krävs det en avvägning mellan två motstående riksintressen. I förekommande fall är utgångspunkten att inget riksintresse påtagligt ska skadas. Det är alltså enbart i den situation det inte går att förena två motstående riksintressen utan att det uppstår påtaglig skada på det ena, som påtaglig skada kan tillåtas. Går det inte att förena två motstående riksintressen ska det ändamål som på lämpligast sätt främjar en långsiktig hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt ges företräde (3 kap. 10 § MB). Det bör även noteras att en avvägning mellan motstående riksintressen inte får vara oförenligt med bestämmelserna 4 kap. MB.

5.1.1 Riksintresse naturvård

5.1.1.1 Förutsättningar

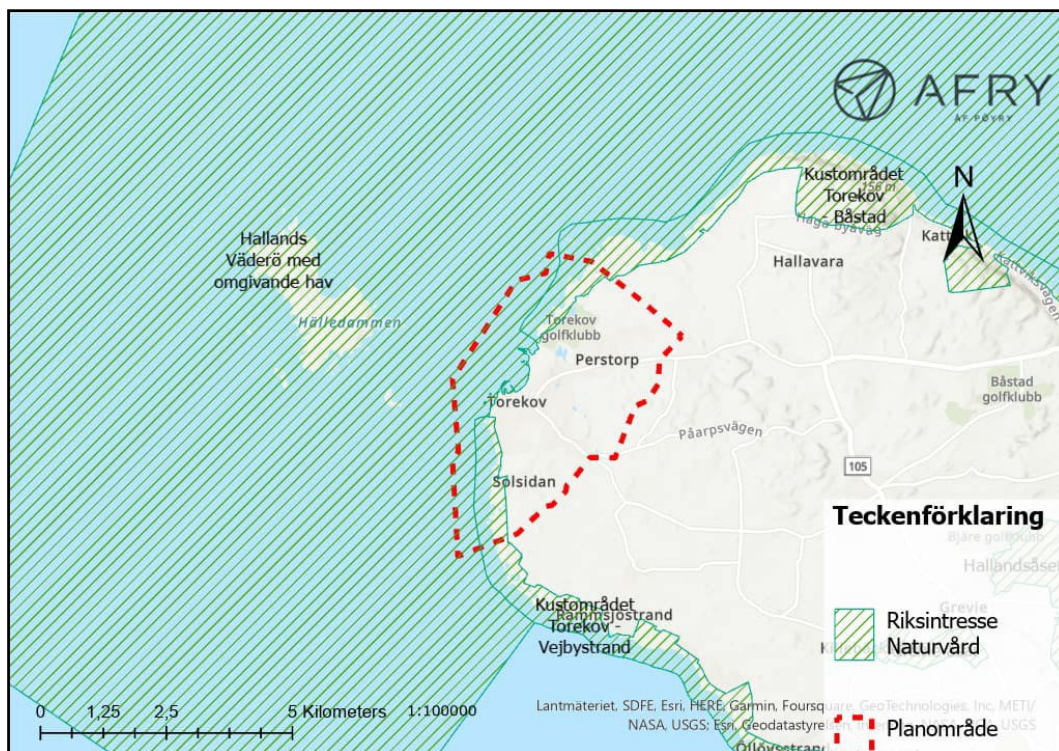
Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet pekas ut som riksintressen enligt 3 kap. 6 § MB. De utpekade områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada området natur- och kulturmiljöer.

Tabell 2. Redovisning av riksintresse för naturvård i anslutning till Torekov tätort med avseende på riksintressets beteckning, dess bevarandevärde samt vad som utgör hot mot bevarandevärdena. Tabellens innehåll baseras på registerblad framtaget av Länsstyrelsen (Länsstyrelsen, 2000).

Riksintresse för naturvård		
Namn och beteckning	Värde	Området påverkas negativt av
Naturvård Bjärehalvöns kust med Hallands Väderö och omgivande hav (N 1 a, b, c)	Representativt odlingslandskap med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker. Art- och individrika växtsamhällen. Häckningsområde med stor betydelse för flyttfågelsträcket. Viktig lek- och uppväxtområde för fisk och säl. Högt värderade våtmarker med höga botaniska värden.	Minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering av jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikning, täkt och avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena. Våtmarkerna kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt.

Riksintresse Bjärehalvöns kust med Hallands Väderö och omgivande hav är indelade i delområden som är inom planområdets gränser. Delområden delas in i:

- Kustområde Torekov – Båstad
- Hallands Väderö med omgivande hav
- Kustområde Torekov – Vejbystrand

Figur 12. Riksintresse för naturvård inom planområdet. Källa: (Naturvårdsverket, 2023a).

Området Hallands Väderö med omgivande hav

Området omfattas av naturreservatet Hallands Väderö. På ön finns en omväxlande natur med naturbetesmarker, lövskogar av olika slag, inslag av barrskog, busksnår, topogena kärr, sumpskog, enemarkar, ljunghed och stränder av kala hällar.

Växtfloran på ön har en stor variation tack vare den varierande geologin som finns på ön, men även på grund av variation i faktorer såsom vind, fuktighetsgrad, saltvattenspåverkan m.m. Norra delen av ön korsas av två diabasgångar som i sin tur korsas av ett par amfibolitryggar. Dessa två bergarter är näringsrika vilket avspeglas i floran. Öns växt- och djurliv är rikt och omväxlande med både sällsynta växter och djur. Mest berömt är det s.k. Ulagapskärret på sydvästra delen av ön (Länsstyrelsen, 2000).

Kusten Torekov – Båstad

Bjärehalvöns norra kustområde sträcker sig från Båstad till Torekov, och omfattas både av Bjäre kustens naturreservat och landskapsbildskydd.

Inom kustområdet finns Hovs hallar, som ligger som Hallandsåsens sista utlöpare på Bjärehalvön. Hovs hallar karaktäriseras av dess mäktiga klippstup och rasbranter, där den sönderkluvna urbergsgnejsen har bearbetats av havets krafter. Block lossbrutna under istiden ligger i rasbranterna, medan andra ligger som slipade rundade klapperstenar i stora fält nere på stranden. Kusten Torekov – Båstad består av klippartier som motstått naturens

krafter som nu bildar enastående och egendomligt formade raukar längs kustremsan (Länsstyrelsen, 2000).

Kusten Torekov – Vejbystrand

Kusten söder om Torekov, som är Bjärehalvöns södra kustområde. Här är kusten inte så brant, men betydande klippbranter finns på flera håll. Skaudd på nordvästudden finns bland annat inom området, där tydliga isräfflor i klipporna är en viktig lokal lämning för förståelse av isrörelserna under istiden. Diabas bryter av urberget på ett antal platser, bland annat vid Torekov och Skaudd. Klappersten i området bildar långa sträckor av strandvallar, och återfinns till exempel söder om Glimminge plantering.

På en enbevuxen betesmark norr om Skaudd ligger en bronsåldershöj, Dagshög, som är en av Skånes största gravhögar som sträcker sig upp i planområdets södra del mot Solsidan. Kustområdet karaktäriseras av milsvida blickar av havsutsikt med flacka, öppna sandstränder vid Glimminge plantering, Ängelbäcksstrand, Segeltorp och längst i söder vid Stora Hult (Länsstyrelsen, 2000).

5.1.1.2 Miljökonsekvenser

Miljöaspekten riksintresse för naturvård bedöms vara av *högt värde*.

I planförslaget förespråkas ökad tillgänglighet samt utveckling av befintlig infrastruktur kopplad till Skåneleden, som leder genom riksintresset för naturvård. Ändring av befintliga byggnader får endast ske som komplement till befintlig byggnation eller om det gynnar riksintresset. Vidare förespråkas ökad tillgänglighet i form av en ökad infrastruktur för cykel- och gångtrafik till naturreservaten.

Genom att öka tillgängligheten till riksintressen för naturvård finns risk för en liten negativ påverkan, baserat på att en ökad mängd besökare har möjlighet att föra med sig en ökad störning av djur- och växtliv i riksintresset.

Även en ökad trafik i form av cykel- och gång, föreslagen i planförslaget, medför möjlighet för minskning av buller i och runt riksintressen för naturvård.

Planförslagets inriktning på att öka lättillgänglighet och utveckla stigar för gång och cykel i naturområden bedöms kunna medföra en risk för negativ påverkan på miljöaspekten riksintresse för naturvård. Detta då en ökad vistelse inom riksintressen för naturvård för med sig möjlighet för mer störning av det växt-, djur och landskap som skyddet riksintresse för naturvård ämnar uppnå.

Planalternativets genomförande förväntas leda till ett ökat nyttjande av områden av riksintresse för naturvård inom planområdet. Genom denna förväntade ökning bedöms planförslaget leda till en risk för negativ konsekvens.

I ett nollalternativ är utveckling av befintliga riksintressen för naturvård ej förväntat. Den generella bebyggelseutveckling som förväntas i nollalternativet är spridd och kan därigenom medföra att ny bebyggelse förekommer intill områden som berörs av riksintresse för naturvård. Påverkan på områdena bestäms dock helt av typ av nybyggnation och anpassning till miljön som den byggs i anslutning till. Detta leder till att nollalternativet bedöms medföra marginell / obetydlig konsekvens för miljöaspekten riksintresse för naturvård.

Planalternativet genomförande förväntas leda till en utveckling som ökar tillgänglighet till områden utpekade som riksintressen för naturvård. Genom ökad tillgänglighet, vilket förväntas medföra en ökad mängd besökare, skapas förutsättningar för störning på naturen i områdena. Olika former av störningar kan förekomma som medför att värdet på riksintresset påverkas negativt. Planförslaget jämfört med nollalternativet bedöms medföra en risk för negativ konsekvens.

5.1.1.3 Åtgärdsförslag

Bevarande av naturmiljö, ekosystemtjänster, biologisk mångfald och särskilt skyddade arter är av största vikt i området. Förslag på åtgärd är att i Bjärehalvöns kust med Hallands Väderö och omgivande hav tillgängliggöra information för vistande på platsen, och belysa värden inom riksintresset. Medvetenhet kring värden inom Bjärehalvöns kust med Hallands Väderö och omgivande hav är en viktig parameter för att besökare i området ska kunna vistas i området med hänsyn och varsamhet för områdets värden.

För att säkerställa att naturmiljö bevaras, att ekosystemtjänster fortsätter fungera och att kvaliteten på naturmiljön förblir god ska naturmiljöns bevarande prioriteras i planeringsprocesser. I områden av riksintresse för naturvård förespråkas endast exploatering som komplement till befintlig bebyggelse eller på ett sätt som gynnar riksintressena i området.

Vid planering av infrastruktur för ökad tillgänglighet till området ska bedömning av potentiell konsekvens för områdets värden göras. Detta för att säkerställa att ingrepp och byggnation i området ej riskerar att äventyra utpekade värden inom området (Båstad kommun, u.å.a).

5.1.2 Riksintresse kulturmiljö

5.1.2.1 Förutsättningar

Bjärehalvön är ett karaktäristiskt bronsålderslandskap där gravrösen, gravhögar, fornåkrar och hållristningar finns. Utmärkande för området är just det stora antalet bronsålderhögar som förekommer i området. Ursprunget till den tidiga bosättningen på Bjärehalvön är bland annat det varma klimatet med goda betesmarker och tillgången till fisk. Tillgången till hav tillsammans med odlingsmöjligheterna gav stora försörjningsmöjligheter.

Bronsålderns gravhög bestod vanligen av en torvbyggd jordhög med en central skelettgrav i form av en träkista och ett täckande kärnröse i mitten. Runt högen fanns en kantkedja i form av stora stenar eller en kallmur. Högen byggdes på då den användes för sekundära kvinnogravar. Det innebär att åtminstone vissa kvinnor kan ha haft en framträdande roll i samhället (Länsstyrelsen, 2008).

Dagshög

Dagshög är belägen på Bjärehalvöns öppna kusthed, se Figur 13. Gravhögen, som är den största i landskapet, har ett karaktäristiskt läge vid öppet vatten över vilket man har fri utblick. Fornlämningen kan troligen dateras till bronsåldern. Genom sin storlek och resning dominerar Dagshög de flacka ljung- och enebevuxna betesmarkerna. Dessa utgör en äldre landskapstyp, som tidigare var typisk för stora delar av Bjäre. Området vid Dagshög har även tydliga spår av den stenkrossverksamhet som bedrevs här under 1900-talet, Tabell 3 (Länsstyrelsen, 2008).

Gröthögarna

Gröthögarna ligger vid kusten mellan Torekov och Hovs hallar, se Figur 13, och är åtta i rad liggande gravrösen. En liten del av riksintresset är i planområdets nordligaste del. De tillhör en i Skåne ovanlig fornlämningstyp och har närmast samband med kuströsen i Halland och Bohuslän, anlagda under bronsåldern. Inom området förekommer även fornlämningar såsom stensättningar, gravhögar, skålgropsförekomster och rösen, se Tabell 3 (Länsstyrelsen, 2008).

Tabell 3. Redovisning av riksintresse för kulturmiljö i Torekovs närområde med avseende på riksintressets beteckning, dess bevarandevärde samt hur riksintresset uttrycks. Tabellen baseras på data utdrag ur länsstyrelsens informationskarta (Länsstyrelsen Västra Götaland, 2024) och Riksantikvarieämbetets riksintressebeskrivningar.

Riksintresse för kulturvård		
Namn och beteckning	Värde	Uttryck för riksintresse
Kulturmiljövård Dagshög (L35)	Fornlämningsmiljö med monumental bronsåldershög i dominerande kustläge på en flack betespräglad strandhed som tillsammans med närliggande bronsåldersrösen berättar om bronsålderns livsmiljö och samhällsstruktur. (Fornlämningsmiljö)	Den monumentala bronsåldershögen Dagshög, placerad i ett välexponerat läge med närhet till havet och utblickar över kusten. Enbevuxna betesmarker som bidrar till högens visuella dominans längs stranden och förståelsen av gravhögen i sitt sammanhang. Närliggande rösen och stensättningar placerade längs kustremsan. Den öppna odlingsmarken i öster med ett flertal boplatser samt en hållristning i form av en skålgrop på ett uppstickande hållparti invid Dagshögsvägen.
Kulturmiljövård Gröthögarna (L34)	Fornlämningsmiljö från äldre bronsåldern i monumentalt läge som speglar bronsålderns gravskick samt periodens kontakter med omvärlden och den territoriella indelningen. (Fornlämningsmiljö)	Gröthögarna som består av flera stora gravrösen placerade på rad i norrsydlig riktning invid kusten. Rösenas visuella dominans i det flacka kustlandskapet. De omgivande klapperstensfälten och de betespräglade strandängarna. De övriga rösena och stensättningarna längs hela kuststräckan. De långa siktlinjerna längs stranden och ut mot havet.
Kulturmiljövård Segeltorp [L40]	Kustlandskap som visar på den för försörjningen nödvändiga mångsidigheten hos kustbönderna med boskapsinriktat jordbruk kombinerat med fiske och sjöfart, som i och med sjöfartens utveckling under 1800-talet skapade ett visst välstånd. (Kustlandskap, bymiljö)	Segelstorps by bestående av tre- eller fyrålgade gårdar med främst panelklädd 1800-talsbebyggelse placerade i slutningen ner mot stranden med utblickar mot havet. Gårdarna belägna på äldre tomtlägen så väl som den utskiftade bebyggelsen kopplad till Hallavara och Ingelstorps byar. Det småbrutna, öppna odlingslandskapet som sluttar ner mot havet och präglas av skiftena. Resterna av fåladsmarken längs kusten. De avskärmande trädriddarna i ägogränserna. Norrebro hamn med bodar och pirar och förankringsplatserna Stora och Lilla Ringastenen som visar på området betydelse som utskeppningshamn och det skeppsbyggeri som pågick i området under 1800-talets första hälft.

Figur 13. Riksintresse för kulturmiljövård. Källa: (Länsstyrelsens geodatakatalog, 2024).

5.1.2.2 Miljökonsekvenser för Planförslaget

Planförslaget bygger på strategin om en mer sammanhållen bebyggelse- och tätortsutveckling. Tidigare strategier och planer har möjliggjort en mer spridd bebyggelse, i huvudsak bestående av småhus och fritidshus. I och med planförslaget föreslås upphävandet av del av en detaljplan i närhet av riksintresset Dagshög, där fortsatt användning av marken för areell näring är föreslaget. Riksintressen i området bedöms ha ett *högt värde* baserat på att objekten är av största vikt för bevarandet av historien i området.

I planförslagets mark- och vattenanvändningskarta föreslås ingen exploatering inom riksintresse för kulturvård.

Planförslagets inriktning är:

- Värna om kulturmiljöer och prioritera dem högt i kommunens planeringsprocesser
- Värna om särskilt värdefull kulturmiljö i planering och vid förändring av den fysiskt bebyggda miljön,
- Använda befintliga kunskapsunderlag som stöd vid förändring av bebyggd miljö och vid planering och handläggning av plan- och bygglovsfrågor,
- Öka och sprida kunskap om Torekovs kulturmiljöer för att öka människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och därigenom öka möjligheter att förstå och öka individens ansvarstagande för värnande om kulturmiljöer,
- Öka tillgänglighet till kulturhistoriska miljöer i syfte att främja ett inkluderande samhälle och förbättra möjligheter för kulturupplevelser.

Planförslagets ställningstaganden om inriktning för kulturvård bedöms leda till en ökad medvetenhet om kulturarvet som finns inom riksintressen för kulturvård i planområdet. Genom en ökad medvetenhet om vilka faktorer inom riksintresset som är av värde skapas större förutsättningar för att kulturupplevelser kan ske utan risk för skada på värdet inom ett riksintresse för kulturvård.

Planförslagets genomförande med avseende på ökad medvetenhet bedöms leda till förutsättningar för en möjlig positiv konsekvens för miljöaspekten riksintressen för kulturvård.

I planförslagets mark- och vattenanvändningskarta definieras även en bebyggelseinriktning som fokuserar på att förtäta Torekov med bebyggelse i samband med nuvarande befintliga bostadsområden. Genom denna inriktning skapas även en önskad viljeriktning som ter sig mer restriktiv mot ianspråktagande av mark för fritidshus. I nollalternativet är bebyggelseutvecklingen förväntad att vara mer inriktad på fritidshus, och en risk för förtätning i strandnära lägen föreligger i samband med nollalternativets genomförande. Risk för exploatering i områden klassade som riksintressen för kulturvård bedöms ej finnas i något av alternativen. Dock finns risk att exploatering i närhet till riksintressen förekommer i nollalternativet, vilket kan förändra upplevelsen av kulturmiljöer inom planområdet.

Planförslaget, med viljeriktning om att öka medvetenhet om värden i riksintressen för kulturvård, och den specificerade bebyggelseinriktningen, leder till en möjlighet för positiv konsekvens jämfört med genomförandet av ett nollalternativ.

5.1.2.3 Åtgärdsförslag

I kommunens ställningstagande inom planförslaget föreslås att tillgänglighet till kulturmiljöer samt möjligheter för en ökad förståelse av områdets värden ska främjas. Genom att skapa dessa förutsättningar främjas individens förmåga att ta ansvar för den egna påverkan i områden av riksintresse för kulturvård, och därigenom skydda områden inom planförslaget.

Ställningstaganden presenterade i planförslaget som främjar bevarandet av miljöaspekten riksintresse för kulturvård är:

- Ta vara på natur- och kulturmiljövärden som resurs i samband med bebyggelseutveckling och kulturmiljövård i syfte att stärka Torekovs identitet och attraktivitet, främja den sociala sammanhållningen samt främja förutsättningar för hållbar turism och friluftsliv.
- Värna om Torekovs natur- och kulturmiljöer och prioritera dem högt i kommunens planeringsprocesser så att även kommande generationer kan få ta del av och uppleva Torekovs attraktiva natur- och kulturutbud. Natur- och kulturområdenas kvalitet och kvantitet ska säkerställas för att dess olika funktioner och ekosystemtjänster ska kunna upprätthållas.
- Öka och sprida kunskap om Torekovs kulturmiljöer i syfte att öka människors delaktighet i natur- och kulturmiljöarbetet och deras möjligheter att förstå och ta ansvar för den egna miljön.
- Tillgängligheten till kulturhistoriska miljöer ska främjas i syfte att skapa ett inkluderande samhälle där förutsättningar för kulturupplevelser förbättras (Båstad kommun, u.å.a).

5.1.3 Riksintresse rörligt friluftsliv

5.1.3.1 Förutsättningar

Inom kommunen finns ett riksintresse för rörligt friluftsliv *"Bjäre-kusten – Skälderviken"*, se Figur 14 och Tabell 4.

Bjärehalvön bjuder på en varierad kust med sandstränder, klapperstenstränder och klippkust. Beteslandskapet längs kusten har lång kontinuitet och strandängarna har mycket art- och individrika växtsamhällen och utgör häckningsplats för många fågelarter. Bjäre-kusten har i tusentals år påverkats av att människor bebott platsen, och genom mänskliga aktiviteter har ett öppet landskap rikt på fornlämningar skapats på platsen. Det öppna odlingslandskapet på Bjärehalvön är ålderdomligt och erbjuder vida utblickar över havet. Vid Hovs Hallar möter den yttersta delen av Hallandsåsen havet. Här finns dramatiska klippbranter, raukar, klapperstensfält och grottlignande formationer. På Bjärehalvöns spets ligger Knösen som med sina 154,7 meter över havet är en av Skånes högst belägna platser med magnifik utsikt. Stenåsen leder till den nyanlagda våtmarken Klarningen som erbjuder möjligheter till rekreation. I områdets södra delar finns fina badstränder, omfattande sanddynssystem och strövvänlig tallskog.

Bjärehalvön och Skäldervikskusten är mycket populära utflyktsmål för lokalbefolkning och turister. Området erbjuder goda möjligheter till vandring och Skåneleden går längs med havet genom hela riksintresseområdet. Det finns möjligheter till bad längs med hela kustområdet och iordningställda badplatser finns på många platser inom riksintresset. Förutsättningar för aktiviteter såsom fiske, klättring, vindsurfing och dykning finns inom området. Norra Bjärehalvön har även goda förutsättningar för cykling i och med mängden mindre vägar som finns i området (Naturvårdsverket, 2023b).

Samhället Torekov är en populär semesterort under sommarhalvåret och rekreation och friluftsliv är en viktig del av Torekovs identitet. Tillgång till havet, båtliv, naturområden och möjlighet till möten i samhället sammanslås till ett aktivt och levande friluftsliv. I planförslaget föreslås en ökad prioritering av hållbara transportmedel och färdssätt som främjar att en större andel lokala resor sker via gång eller cykel, och ger en ökad tillgänglighet till naturområden via gång och cykel.

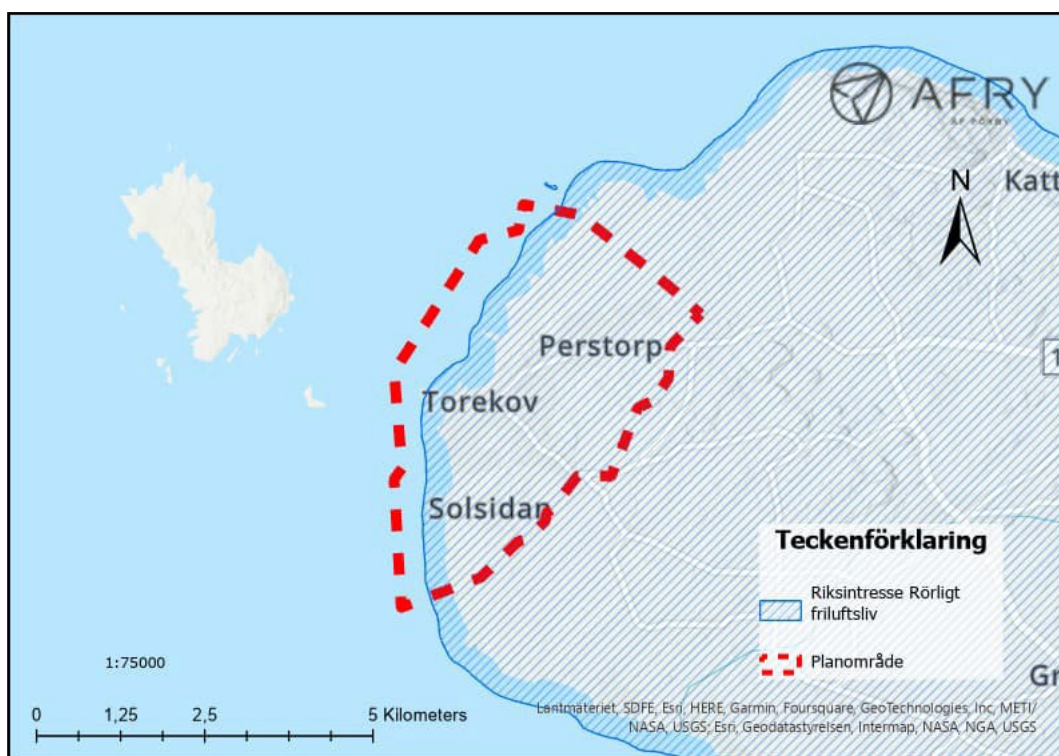
Planförslaget inriktar sig även på att öka och bevara gröna stråk och grönområden inom Torekov, och skapa möjligheter för rekreation i närhet till bostadsområden. Inom Torekov förekommer bland annat Bjäre-kustens naturreservat, naturområdena Strandskogen och Flytermossen, samt grönområden vid Kollingevägen, Rotalyckevägen och Eneborgsvägen. Viljeriktning från kommunen i samband med planförslaget är att dessa ska vara lättillgängliga för allmänheten i syfte att främja tätortsnära rekreation och mötesplatser för

boende i samhället.

Torekovs hamn är en knutpunkt för många. Kommunens viljeriktning i planförslaget är att anpassa trafiken i hamnområdet för att möjliggöra en säker miljö för gång- och cykeltrafikanter. Vidare utreds förutsättningar för bilfria miljöer på hamnplanen under högsäsongen.

Hamnens allmänna platser ska vara utformade på ett sätt så att nyttjande av dessa ska vara tillgängligt för allmänheten och möjliggöra för socialt samspel och interaktion. Ställningstagande i planförslaget är att platserna ska uppmuntra till möten, liv och rörelse.

Torekovs gamla bykärna nämns även i planförslaget som ett utvecklingsområde. I området ska gång- och cykeltrafik prioriteras vid målkonflikter med bilens framkomlighet i syfte att vidare främja framkomligheten utan behov av bil. Önskad inriktning är att områden i centrala Torekov ska planeras för låga hastigheter eller bilfria miljöer i den mån det är möjligt (Båstad kommun, u.å.a).

Figur 14. Riksintresse för ett rörligt friluftsliv och planområdet.

Tabell 4. Redovisning av riksintresse för rörligt friluftsliv i Torekovs närområde med avseende på riksintressets beteckning, dess bevarandevärde samt hur riksintresset uttrycks. Tabellen baseras på data utdrag ur länsstyrelsens informationskarta (Länsstyrelsen, 2023) och Naturvårdsverkets kartverktyg (Naturvårdsverket, 2023a).

Riksintresse för rörligt friluftsliv		
Namn och beteckning	Värde	Uttryck för riksintresset
Bjärekusten-Skälderviken	Områden med goda förutsättningar för friluftaktiviteter som bland annat vandring, bad, båtliv, naturupplevelser, fritidsfiske, ridning och fågelskådning.	Områden med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och kulturmiljöer, friluftaktiviteter, vattenanknutna friluftaktiviteter och därmed berikande upplevelser.

5.1.3.2 Miljökonsekvenser

Miljöaspekten riksintresse för rörligt friluftsliv har ett *högt värde* i Torekov då det är en identitetsmässigt viktig aspekt för samhället.

Planförslaget har ställningstagande i linje med att öka tillgängligheten för rekreation tätortsnära, och öka möjligheter för att färdas till övriga friluftsområden såsom naturreservat och naturområden inom planområdet via gång och cykelvägar. Även utveckling av infrastrukturen i Bjärekustens naturreservat för ökad framkomlighet till fots och på cykel har föreslagits, vilket bidrar till att friluftsliv främjas i dessa områden genom lätt framkomlighet.

Kommunens viljeriktning i planförslaget är att stärka möjligheter för transport via gång och cykel och genom detta uppmuntra till en mer bilfri norm i samhället. Genom att öka möjligheter för transport via gång och cykel skapas goda förutsättningar för att ett redan rörligt friluftsliv blir ännu mer rörligt.

Även utveckling av befintliga stigar och vandringsleder i natur och kulturområden inom planområdet bedöms leda till goda möjligheter för en positiv konsekvens för friluftslivet. Planförslaget förväntas leda till att besökare enklare kan röra sig i och mellan rekreationsområden, vilket förväntas bidra positivt för besökare av områdena. Detta då en ökad lättillgänglighet medför att området blir mer tillgängligt för människor i olika åldrar. . Därigenom främjas friluftslivet för samhällets alla invånare, och skapar förutsättningar för möjlighet till en ökad andel tillgängliga friluftsaktiviteter för boende och besökare i området.

Planförslagets genomförande bedöms medföra en förväntad positiv konsekvens för miljöaspekten riksintresse för rörligt friluftsliv.

Fokus på tillgänglighet via gång och cykel samt utveckling av befintliga stigar och vandringsleder i rekreationsområden är en huvudsaklig skillnad mellan planförslaget och nollalternativet. Vidare så är en mer spridd bebyggelse en förväntad utveckling i nollalternativet. Detta skulle bidra till ett fortsatt beroende av bilen som transportmedel, även när det kommer till de kortare och lokala resorna inom byn. Genom att peka ut mark för bostäder i centrala lägen och utveckling av gång och cykelnätet bedöms planförslaget leda till en förväntad positiv konsekvens jämfört med genomförandet av ett nollalternativ med avseende på miljöaspekten riksintresse för rörligt friluftsliv.

5.1.3.3 Åtgärdsförslag

Kommunens ställningstaganden till planförslaget medför en rad åtgärdsförslag för att främja friluftsliv:

För bilfria transporter:

- Värna om och utveckla Skåneleden och Kattegattleden i syfte att främja förutsättningar för rekreation, folkhälsa, turism och ökad tillgänglighet till naturen,
- Främja val av hållbara transportmedel i syfte att skapa förutsättningar för ett levande, tillgängligt och resurseffektivt samhälle,
- Främja en tät och sammanhållen bebyggelseutveckling med minskat behov av bilburna transporter,
- Tillgängliggöra större målpunkter och mötesplatser genom att komplettera befintliga GC-nät,
- Anpassa trafikmiljön i bebyggelsemiljöer utifrån gång- och cykeltrafikanternas villkor och behov med särskild hänsyn till barn, ungdomar, funktionsnedsatta och äldre.

För planområdet generellt:

- Ta hänsyn till grönstrukturen och tätortsnära natur- och rekreationsområden vid bebyggelseutveckling i enlighet med skadelindringshierarkin,
- Främja en socialt hållbar ortsutveckling som möjliggör fler mötesplatser.

För hamnområdet:

- Prioritera kapacitets- och utrymmeseffektiva transportslag, såsom gång-, cykel- och kollektivtrafik, vid planeringen av gaturum och infrastruktur i området,
- Anpassa trafik- och gatumiljön utifrån gång- och cykeltrafikanternas villkor och behov med särskild hänsyn till barn, ungdomar, funktionsnedsatta och äldre,
- Främja möjligheter till socialt samspel och interaktion. Allmänna platser i hamnen ska vara öppna, inbjudande och inkluderande och utformas på ett sätt som uppmuntrar till möten, liv och rörelse.

För gamla bykärnan:

- Den gamla bykärnan utgör ett attraktivt besöksmål för både torekovsbor och turister. I den gamla bykärnan finns ett behov av att se över trafikstruktur, trafikflöden samt nyttjande av parkeringsplatser i syfte att effektivisera ytor, minska söktrafik och främja ett attraktivt och levande gaturum. Gång- och cykeltrafiken ska prioriteras vid målkonflikter med bilens framkomlighet och trafikmiljön ska anpassas utifrån gång- och cykeltrafikanternas villkor och behov med särskild hänsyn till barn, ungdomar, funktionsnedsatta och äldre. Området bör också planeras för låga hastigheter eller för bilfria miljöer i den mån det är möjligt.

För Torevi:

- Område med idrottsplats av större betydelse för samhällets kultur- och fritidsliv och som fyller en viktig funktion utifrån ett socialt och hälsofrämjande perspektiv. Området utgör en viktig målpunkt och är i behov av god tillgänglighet. Fortsatt planering ska säkerställa tillgången till grönområden för att främja goda förutsättningar för kultur- och fritidsliv och för lokala föreningar att fortsatt bedriva verksamheter i området. Planeringen ska främja förutsättningar för lekar, avkoppling, fysiska aktiviteter, naturupplevelser och möten. Allmänna platser ska utformas på så sätt att de upplevs som trygga, säkra och inbjudande att använda och besöka. Kommunen bör utveckla kollektivtrafiken och gång- och cykelinfrastrukturen i och till området för att prioritera underrepresenterade grupper, såsom barn, funktionsnedsatta och äldre och på så sätt främja ett mer jämlikt samhälle och bidra till en starkare social sammanhållning. Då området har höga natur- och kulturmiljövärden och lokaliserat i direkt närhet till andra viktiga målpunkter för natur- och friluftsliv är platsen strategiskt lämplig för fortsatt utveckling av kultur- och fritidsaktiviteter för att främja förutsättningar för möten, god folkhälsa, gemenskap och ett socialt sammanhang.

5.2 Skyddade områden

5.2.1 Natura 2000

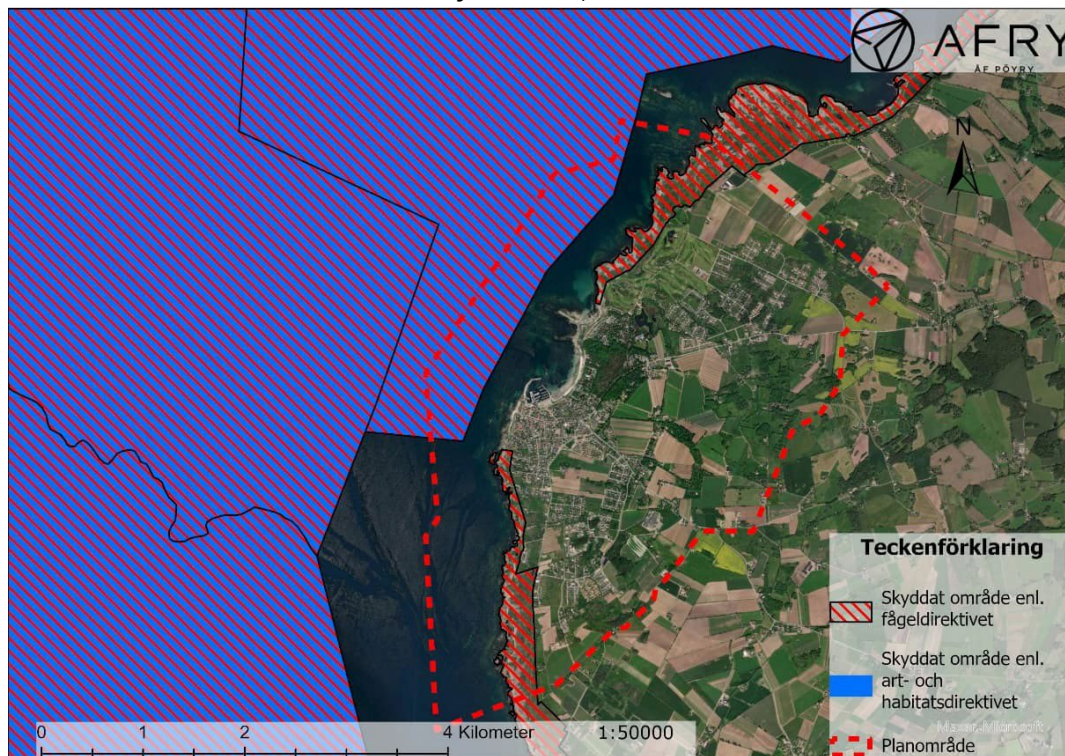
EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa.

Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd med mera. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar (Länsstyrelsen Skåne, 2018).

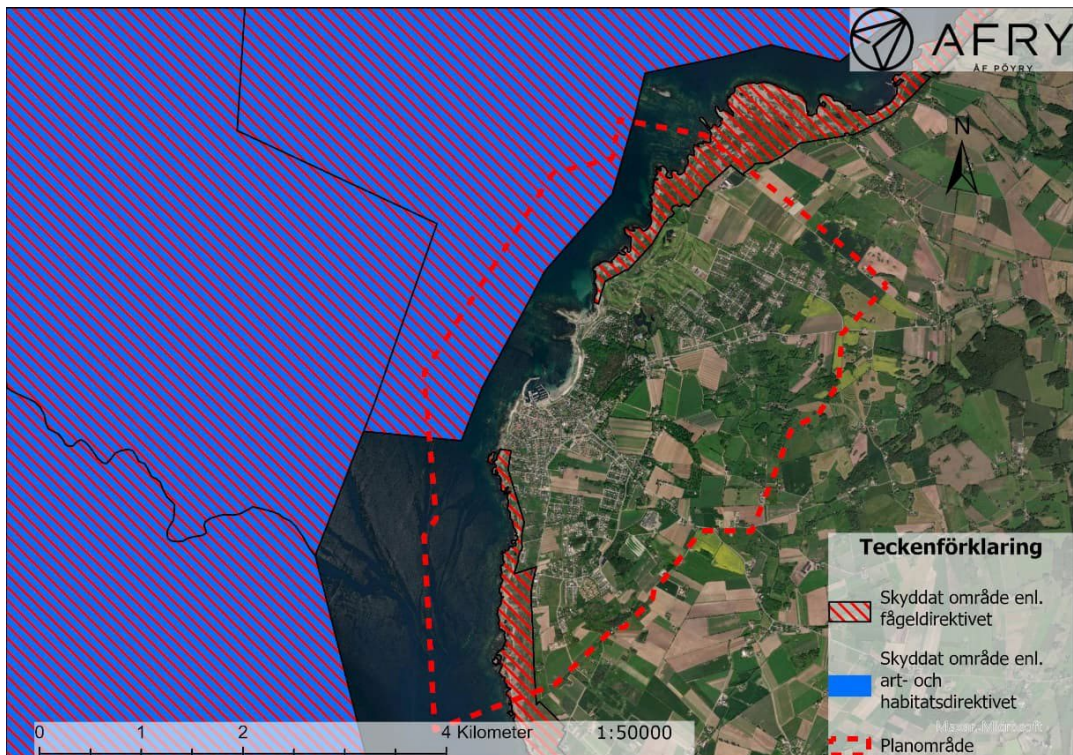
5.2.1.1 Förutsättningar

Inom planområdet förekommer följande Natura 2000 områden; *Hallands Väderö*, *Nordvästra Skånes havsområde* samt *Bjärekusten*, se

Figur 15.

Område *Hallands Väderö* är skyddat enligt Fågeldirektivet (SPA), *Bjärekusten* längst med kusten i planområdet är skyddat enligt Art- och habitatdirektivet (SCI). *Nordöstra Skånes havsområde* är skyddat enligt både Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet.

Figur 15. Planområdet med Natura-2000 områden.

Hallands väderö

Hallands väderö ligger i Kattegatt väst om planområdet. Fågelskyddsdirektivet skyddar ön Hallands väderö med omkringliggande havsområde med en mängd mindre öar och skär. Vid nordvästliga vindar är Hallands Väderö utsatt för hög grad av exponering från vind och vågor vilket tillsammans med salthalten i vattnet präglar områdets natur (Länsstyrelsen Skåne, 2018).

Kustlinjen på Hallands Väderös huvudö karakteriseras som karg med steniga stränder, kala hållar och klapperstensfält med insprängda sandstränder längs den norra och västra sidan av ön. På vissa ställen längs kusten har laguner bildats, som skapar livsmiljöer av vikt för områdets fågelfauna liksom området strandängar. Inom området förekommer en stabil och stor population av knobbsäl.

Naturen på ön är omväxlande med ängar, skogar, kärr och enbuskmarker. Skogen består av unik ädellövsskog som varierar från hedskog över ängsskog till alsumpskog, med flera olika trädslag: Bok, ek, lind, alm, ask med mera. Planterad tall förekommer även på mindre delar av ön. Skogsområden som återfinns på ön är av största vikt för den varierande faunan. I den stora arealen av ädellövsskog återfinns rikligt med död ved, som med förekomst av trädbevuxna partier och öppna naturbetesmarker skapar goda förutsättningar för en god ekologisk mångfald. Trädbärande naturbetesmarker i området är i synnerhet viktig då den hyser en unik flora och fauna med en lång rad hotade och sällsynta arter, där sällsynta lavar och insekter kan hittas. Områdets varierande natur och havsområdet med holmar och skär är av stor vikt för områdets fågelfauna med ett flertal häckande sällsynta arter (Länsstyrelsen Skåne, 2018).

Nordvästra Skånes havsområde

Natura 2000 – området Nordvästra Skånes havsområde ligger i södra delen av Kattegatt och sträcker sig ner i Öresund. Stora delar av både Skälderviken och Laholmsbukten ingår liksom svensk ekonomisk zon.

Området är stort och har en rik variation av arter, där bottenfauna, fågelarter, marina arter samt växter av skyddsvärd status återfinns inom området. Havsområdet har ett kraftigt saltsprångsskikt som skapas av den nordgående Baltiska ytströmmen av bräckt vatten och den sydgående salta bottenströmmen. Språngskiktet ligger ofta runt 15 meter djup, där vattnet övergår till en mer stabil salthalt under språngskiktet. Under språngskiktet är havsströmmar betydligt svagare än vid ytan. Relativt stabila förhållanden återfinns under språngskiktet och har skapat förutsättningar för ett bottenhabitat som kunnat breda ut sig över stora ytor av Nordvästra Skånes havsområde. Habitatet består av sjöpenor och grävande megafauna, och är listad av Oskar som hostade arter eller arter med minskad utbredning. Sjöpenor och grävande megafauna är bottengravande djur som gör håligheter och skapar högar som bidrar med syresättning av de annars syrefattiga sedimenten på havsbotten. Tidigare har habitatet dominerats av ett *Haplooppssamhälle* som har sett en kraftig minskning i population. *Haplooppssamhället* domineras vanligtvis av märkräftan med andra förekommande arter som ormstjärnor, musslor och havsborstmaskar.

Minskningen av Haplooppssamhällets närvaro i området tros ha påverkats av långvariga perioder av syrebrist i vattnet under språngskiktet p.g.a. övergödning, bottenråning och en höjning av havsnivåtemperaturer.

I områden med grundare botten (*Skälderviken, Laholmsbukten samt de strandnära delarna av Öresund*) förekommer mer variation i botten sedimentets kornstorlek, där större fraktioner återfinns. I dessa områden finns större variation av bottenhabitat och artsammansättning. Områdena har stora vegetationsfria ytor med sandbankar och rev, men även stora bälten med röd- och brunalg på hårdare substrat inom den fotiska¹ zonen. Även blåmusselbankar förekommer i dessa områden.

I området förekommer samtliga i Kattgatt förekommande fiskarter. Vid en provfisketråning utförd av SLU Aqua och DTU Aqua påträffades klockrocka, torks, kummel och olika plattfiskar som de vanligaste arterna. Fiskarter inom området varierar med årstider, och migration till djupare vatten sker under vinterhalvåret för sökning av föda samt reproduktion. Stimbildande arter såsom sill, makrill och tobis rör sig säsongvis och med större rovfiskar som kan komma från andra havsområden följer dessa rörelser. Exempel på detta är den blåfenade tonfisken som börjat komma tillbaka efter år av hårt tryck i form av fiske. Torsken är Västerhavets viktigaste rovfisk, och påträffas till stor del i utsjödelen av Nordvästra Skånes Havsområde.

Bälthavspopulationens största värdekärna i Nordvästra Skånes havsområde är tumlaren, men även grå- och knobbsäl har sina livsmiljöer och viloplats i omkringliggande områden.

Året runt har havsområdet stor betydelse för sjöfågel. Häckningsplatser för flertalet arter finns i intilliggande områden och havsområdet är en plats för sökning av föda för sjöfåglar som livnär sig på fisk, bottenlevande djur samt på vegetation. Laholmsbukten och Skälderviken är särskilt viktiga övervintringsområden för dykänder, särskilt för svärta och sjöorre (Länsstyrelsen Skåne, 2022).

Bjärekusten

Natura 2000-området Bjärekusten utgörs av Bjärekustens naturreservat och av naturreservatet Stora Hults strand. Området har mycket höga natur- och kulturmiljövärden samt geologiska värden. Området är dessutom viktigt för det rörliga friluftslivet med möjlighet att vandra längs nästan hela Bjärekusten.

Större delen av Bjärehalvön domineras av gnejs i berggrunden, men även sandstensberggrund förekommer norr om Torekov.

Vid Hovs hallar förekommer, som är allmänt bekant, mäktiga klippor och branter av urbergsgnejs. Längs kusten finner man klapperstensfält, sandstränder, steniga/grusiga

stränder och klippkust. Bjärekusten har i tusentals år påverkats av mänskliga aktiviteter vilket skapat ett öppet landskap rikt på fornlämningar. Betesdriften har lång kontinuitet och håller öppet ett beteslandskap som på många ställen är minst lika gammalt som områdets gravhögar. De flesta av områdets naturtyper är uppkomna genom närheten till havet och genom betesdriften

Längs hela kusten från Hallavara och Hovs hallar i norr ned till Stora Hults strand finner man hed- och gräsmarker. Ibland är jordlagret tunt med klapper i botten och ibland blir är jordlagret ett tjockare moränlager. Naturtyp hedar och gräsmarker har inslag av rikliga och tätbevuxna buskskikt där enen dominerar. Trädskiktet längs kusten är inte rikt men alm, ask, björk och oxel kan förekomma i området. Hedvegetationen räknas naturtyperna torra hedar, enbuskmarker. Gräsmarker/torrängar räknas till naturtypen låglandsgräsmarker.

Heden finns längs kusten där det är som magrast. De vanligaste vegetationstyperna på heder är rödven, kruståtelhet och ljunghed. Växter som förekommer på heder är bland annat blåbär, fårsvingel, knägräs, kruståtel, ljung, lingon, rödven, stagg och stenmåra. Gräsmarker och torräng förekommer främst i mindre näringsfattiga partier längs kusten. Växter som förekommer på gräsmarker är bland annat backtimjan, bergsyra, bockrot, brudbröd, fårsvingel, gul fetknopp, gulmåra, jungfrulin, käringtand, strandtrift och tulkört.

Området Bjärekusten är ett mycket viktigt område både för häckande och rastande fågel. Arter som fisktärna och småtärna häckar i anslutning till kusten och söker föda under sommaren längs kusten i de grunda vattnen närmast stranden. Tångbälten längs kusten är även av intresse då ett rikt småkrypsliv återfinns i dessa. Törnskatan är en sommargäst som häckar i området, huvudsakligen i de buskrika betesmarkerna. Törnskatan lever på insekter i betesmarkerna och lägger sitt bo i buskage. I de branta och svåråtkomliga klippbranterna vid Hovs Hallar förekommer pilgrimsfalk sporadiskt som häckfågel. Pilgrimsfalken häckar i klipphyllor relativt skyddade från väder och vind. Häckande par är traditionsbundna och återvänder gärna till samma häckningsplats år efter år (Länsstyrelsen i Skåne län, 2005).

5.2.1.2 Miljökonsekvenser

Värdet på miljöaspekten Natura 2000 bedöms vara *högt*. Planförslagets genomförande bedöms innebära en risk för negativ påverkan på miljöaspekten då ökad tillgänglighet till områden med syfte att öka möjlighet för naturupplevelser leder till en ökad mängd besökare. Konsekvensen av planförslagets genomförande med avseende på andelen vistande i området bedöms leda till en risk för negativ konsekvens.

Nollalternativet bedöms leda till risk för negativ påverkan. I ett nollalternativ förväntas en spridd bostadsbebyggelse som riskerar att ta kustnära områden i anspråk. Detta då ingen bebyggelseinriktning definieras och bostäder kan förväntas bli nyttjade som delårsbostäder utan permanentboende. Genom ökad bebyggelse ökar även antalet människor som vistas på platsen, som medför en risk för påverkan på Natura 2000 områdets värde. Detta då en ökad mängd störning i närområdet kan påverka fågellivet i Natura 2000 områden negativt. Nollalternativet leder således till en risk för negativ konsekvens.

I planförslaget uttrycks en viljeriktning att utveckla redan befintliga gång och cykelvägar för att öka tillgängligheten till rekreation och friluftsliv. Genom att öka tillgängligheten förväntas mängden besökare som nyttjar Natura 2000 områden för rekreation öka. Ökningen i antal besökare och tillgänglighet till områdena förväntas leda till en risk för negativ konsekvens. Då antalet besökare förväntas bli fler finns risk för en ökning av buller och störningar som konsekvens av den förbättrade tillgängligheten till Natura 2000 områden.

Vid jämförelse av planförslaget och nollalternativet konstateras att båda medför risk för negativ påverkan, dock med avseende på olika aspekter. Planförslaget medför en tillfällig ökning av påverkan på Natura 2000 områden medan nollalternativet riskerar att påverka

Natura 2000 områden genom att eventuell bebyggelse för boende/fritidsboende kan ske i nära anknytning till Natura 2000 områden. Planförslaget jämfört med nollalternativet bedöms vara ett bättre alternativ för värdet i Natura 2000 områden inom planområdet. Detta då planförslaget definierar en bebyggelsestrategi som fokuserar på att möjliggöra för bostäder i centrumlägen, medan nollalternativet möjliggör för konstruktion vid exempelvis kuststräckor, vilket riskerar att påverka Natura 2000 områden längs planområdets norra och södra kuststräcka. Genom att väga planförslaget mot nollalternativet bedöms planförslaget medföra en möjlighet för positiv konsekvens jämfört med nollalternativet.

Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att Natura 2000-områden är skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken och att det är förbjudet att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område utan att först ha beviljats tillstånd. Det gäller även åtgärder som utförs utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området. Eventuell påverkan på områdena till följd av förändrad markanvändning ska prioriteras högt vid planläggning och lovgivning. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.2.1.3 Åtgärdsförslag

Förtätningen av Torekov är en indirekt åtgärd som medför att områden i närhet av Natura 2000 områden i planområdet definieras som ej planerad för bebyggelse. Genom att bebyggelse fokuseras mer centralt minskar risken för att nybyggnation ska förtäta områden i närhet av kusten.

Kommunen uttrycker viljeriktningar i form av ställningstaganden som gäller för både planförslaget och nollalternativet. Bevarande av natur är av vikt för kommunen, och naturmiljöers kvalitet och kvantitet ska säkerställas för framtida generationer. Genom att skapa förutsättningar för ett standardiserat arbete som inkluderar och prioriterar utvärdering av naturvärden högt i planeringsprocessen skapas goda förutsättningar för bevarande av Natura 2000 områden.

Vidare har kommunen följande ställningstaganden kopplade till naturmiljöer:

- Värna om Torekovs natur- och kulturmiljöer och prioritera dem högt i kommunens planeringsprocesser så att även kommande generationer kan få ta del av och uppleva Torekovs attraktiva natur- och kulturutbud. Natur- och kulturområdenas kvalitet och kvantitet ska säkerställas för att dess olika funktioner och ekosystemtjänster ska kunna upprätthållas.
- Värna om särskilt värdefulla natur- och kulturmiljöer i planering och vid förändringar av den fysiskt byggda miljön i syfte att främja en mångfald av natur- och kulturmiljöer och ett variationsrikt natur- och kulturlandskap.
- Ta tillvara på natur- och kulturmiljövärden som resurs i samband med bebyggelseutveckling och kulturmiljövård i syfte att stärka Torekovs identitet och attraktivitet, främja den sociala sammanhållningen samt främja förutsättningar för hållbar turism och friluftsliv.
- Öka och sprida kunskap om Torekovs kulturmiljöer i syfte att öka människors delaktighet i natur- och kulturmiljöarbetet och deras möjligheter att förstå och ta ansvar för den egna miljön.

5.2.2 Strandskydd

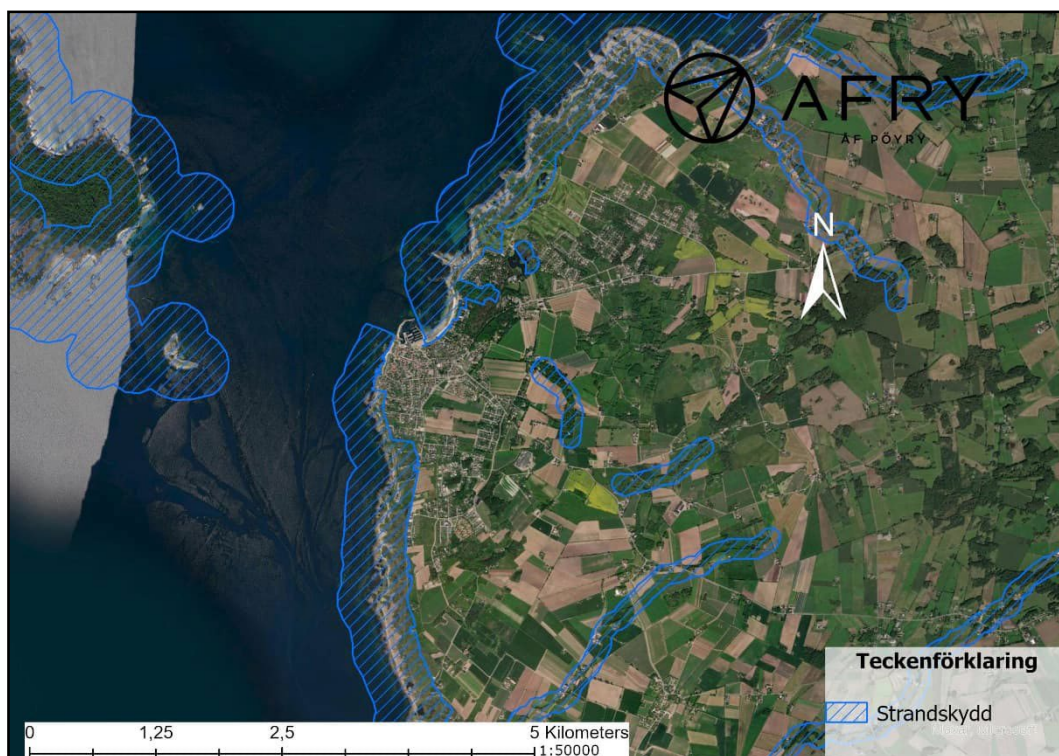
5.2.2.1 Förutsättningar

Länsstyrelsen har med stöd av 7 kap. 14 § och 15 § första stycket miljöbalken förordnat att områden som pekats ut i beslutet (dnr: 511-14743-99;1278) omfattas av strandskyddsförordnande. För områden som inte angivits som strandskyddsområde i beslutet gäller ej förordnande om strandskydd (Länsstyrelsen Skåne, 2002). Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Inom ett strandskyddsområde får ingen ny bebyggelse eller nya anläggningar tillkomma. Länsstyrelsen och kommunen kan dock i vissa fall upphäva strandskydd enligt 7 kap 18 § miljöbalken och 4 kap 17 § plan- och bygglagen. Om det finns särskilda skäl kan även Länsstyrelsen eller kommunen ge dispens från strandskyddet enligt 7 kap 18 a-c §§ miljöbalken.

Strandskyddet är ett generellt skydd och gäller på ett likartat sätt i hela landet. Bestämmelserna gäller oavsett om området är tät- eller glesbebyggt, om det finns gott om sjöar och vattendrag eller inte, samt oavsett vilka naturtyper eller arter som finns i området. Naturen behöver inte vara extra skyddsvärd för att bestämmelserna ska gälla. Bestämmelserna gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag oavsett storlek. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten både på land och i vattenområdet och inkluderar även miljön under vattenytan.

Längs kustlinjen gäller ett utökat strandskydd, dock är delar av skyddet upphävt vid exempelvis hamnen och vid Torekovs samhälle, Figur 16. Enligt Torekovs utvecklingsstrategi är inga åtgärder planerade inom strandskyddat område, om åtgärder skulle behöva genomföras inom skyddat område ska en ansökan om dispens upprättas enligt tidigare beskrivning.

Figur 16. Gällande strandskydd i Torekov.

5.2.2.2 Miljökonsekvenser

Skyddsvärdet för miljöaspekten strandskydd bedöms vara högt. Planförslagets genomförande bedöms innebära en marginell/obetydlig konsekvens på aspekten i jämförelse med nollalternativet då det inte kan uteslutas att strandskyddat område exploateras i båda alternativen. I utvecklingsstrategin framhåller man dock att man vill utveckla hamnen så att den är öppen för alla och leder till inkludering. Dock framhåller man inte på vilket vis man ska uppnå målet och det går därför inte i dagsläget att utesluta att strandskyddat område riskerar att exploateras. Strandskyddet i hamnområdet är till stora delar upphävt men det framgår inte tydligt av utvecklingsstrategin att strandskyddat området inte planeras att exploateras och i så fall hur det kommer att exploateras.

Nollalternativet och planförslaget bedöms båda medföra en risk för negativ påverkan för aspekten strandskydd då de inte skiljer sig särskilt. I översiktsplanen uttrycks en vilja att utveckla hamnen för att öka tillgänglighet till orten. Det pekas ut att utvecklingsinsatserna bör inkludera att identifiera strategier för bevarande och utveckling av tätorten. Båda alternativen innebär lika stor sannolikhet att kustnära bebyggelse uppförs eller att strandskyddad mark exploateras.

5.2.2.1 Åtgärdsförslag

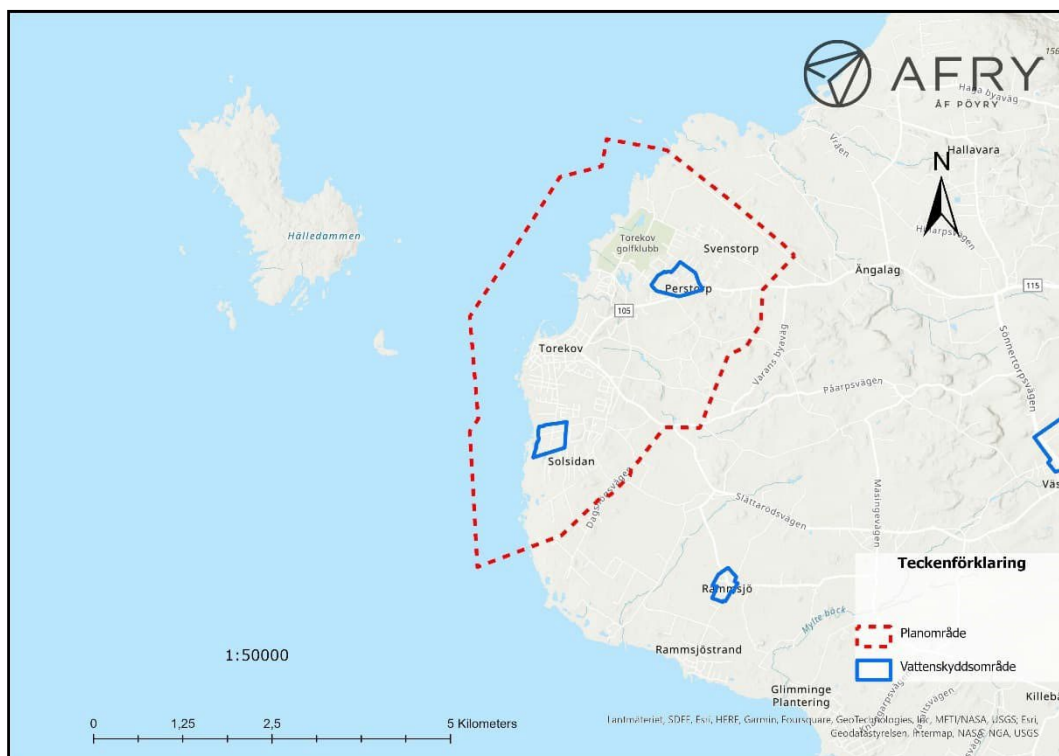
- Vid utveckling av strandskyddat område bör man säkerställa att åtgärderna leder till en ökad tillgång och tillgänglighet för allmänheten att nyttja strandområden.

5.2.3 Vattenskyddsområden

5.2.3.1 Förutsättningar

Inom planområdet förekommer två vattenskyddsområden som fastställdes som skyddade områden år 1974, se Figur 17. Dessa uppges vara grundvattentäkter som används inom planområdet.

I nära anknötning till vattenskyddsområdet i Perstorp har ny användning av platsen i form av anläggande av en drivmedelsanläggning föreslagits av kommunen. Platsen är för närvarande i bruk med handel, biltvätt och en bilverkstad i området. Föreslagen ny verksamhet på platsen är en drivmedelsanläggning.

Figur 17. Vattenskyddsområden inom planområde. Källa: (Viss, 2023).

5.2.3.2 Miljökonsekvenser

Ett vattenskyddsområde i form av en grundvattentäkt är känsligt för förorening. Vikten av dricksvattenförsörjning för samhällen har ett högt värde, så vattenskyddsområden i området innehar ett högt värde i miljöbedömningen.

Genom planförslagets föreslagna markanvändning i anknötning till vattenskyddsområdet i Perstorp finns stor risk för negativ påverkan på vattenskyddsområdet. Detta då genomförandet av planförslaget medför en ny drivmedelsstation som riskerar att förorena vattenskyddsområdet i Perstorp. Riskerna att kontaminera grundvattnet och åsamka oåterkallelig eller svårhanterad skada på grundvattnet i vattentäkten föreligger genom anläggandet av en ny drivmedelsstation. Genomförande av planförslaget bedöms därför medföra risk för negativ konsekvens för miljöaspekten vattenskyddsområdet vid Perstorp.

I nollalternativet är fortsatt drift av nuvarande anläggningar kvarstående. Biltvätt och bilverkstad har även förutsättningar för att åsamka skada på värdet i vattenskyddsområdet vid Perstorp långsiktigt. Genomförandet av nollalternativet bedöms därför också leda till en risk för negativ konsekvens, dock mindre än planförslagets föreslagna markanvändning.

Vid jämförelse av planförslagets genomförande med nollalternativets genomförande bedöms planförslaget medföra risk för negativ konsekvens.

5.2.3.3 Åtgärdsförslag

Ställningstaganden i planförslaget relaterat till utveckling av verksamhetsområdet i samband med vattenskyddsområdet i Perstorp lyder på följande vis:

Verksamheten medför viss miljöstörande effekt på omgivningen och bör därför iakttas skyddsavstånd till befintlig bebyggelse. På platsen finns bilanknuten verksamhet vilket innebär att ingreppet medför ett relativt litet ingrepp på omkringliggande natur- och kulturmiljö. Drivmedelsstationen behöver ligga med avstånd om minst 25 meter (med nergrävd cistern) från ett bostadshus fasad. Aspekter som ljus- och ljudföroreningar för boende, liksom risken för läckage och föroreningar, måste tas hänsyn till vid etablering samtidigt som lastbilar och övrig trafik måste kunna komma åt att fylla tankar på stationen och svänga ut på ett säkert sätt.

Vid anläggande av en ny drivmedelsanläggning på området krävs åtgärder för att säkerställa att en korrekt och hållbar hantering av drivmedel, såsom uppsamling av spill från drivmedelsstationen. Skyddsåtgärder ska tas för att säkerställa att läckage från uppsamling av spill ej sker till omgivande grundvatten, och på så sätt riskera att sprida sig till vattenskyddsområdet.

Vidare bör utredning göras för att föreslå potentiella alternativ till platsen. Kombinationen av en vattentäkt och en drivmedelsstation i angränsning till varandra bör undvikas i bästa möjliga mån för att säkerställa fortsatt nyttjande av vattentäkten.

Ett ställningstagande relaterat till vattentäkter presenteras även av kommunen:

- Kommunala vattentäkter bör värnas i syfte att säkra dricksvattentillgången för framtida behov samt för att bevara goda livsmiljöer för människor samt djur- och växtliv.
- Saneringsåtgärder för förorenad mark i nära anslutning till vattenskyddsområden och tätbebyggda miljöer ska prioriteras.

5.3 Naturmiljö

5.3.1 Förutsättningar

Kustzonen runtom Bjärehalvön är skyddad enligt miljöbalken 3 kap., 4 kap., och en variation på områden utpekade som skyddade områden enligt miljöbalken 7 kap., förekommer inom planområdet och i kustområdet utanför Torekov. De flesta av Torekovs stränder omfattas även av det generella strandskyddet.

I planområdet och runtomkring Torekov finns två nyckelbiotoper, två naturreservat, Natura 2000 område skyddat enligt fågeldirektivet samt Natura 2000 område skyddat i enlighet med art- och biotopskydd. Samtliga områden är skyddade naturområden med höga värden som är viktiga att bevara. Värden som biologisk mångfald, klimatanpassning samt rekreation finns i dessa områden.

5.3.1.1 Kända naturvärden

Det finns två nyckelbiotoper i planområdet: en intill bukten och en intill jordbruksmarken vid Varegården, se Figur 18. Nyckelbiotoperna utgörs av biotopstyperna lövskogslund med värdefull kärnväxtflora och rikligt med död ved, respektive örtrik allund därtill vattendrag med slingrande lopp samt rikligt med död ved och grova träd.

I direkt anslutning till nyckelbiotopen vid bukten finns strandskogen i Torekov, som är ett utpekat naturvärde med biotopstypen lövrik barrnatureskog. Området finns upptaget i kommunens naturvårdsprogram. Nordöst om strandskogen finns ett område med två identifierade sumpskogar där lövskog, blandat eller ospecificerat dominerar. Området utgörs av en sänkt sjö med huggningsklass slutavverkningskog, se Figur 18.

I planområdet finns naturområden utpekade vid Rotalyckevägen, Kollingevägen och Eneborgsvägen. Aktuella områden är utpekade som områden av betydelse för ekosystemens grundläggande funktioner, såsom biologisk mångfald, kretsloppfunktioner, luftrening, dagvattenhantering och rekreation. Inom områdena finns utpekade nyckelbiotoper och som särskilt betydelsefulla för rekreation och strandskyddets värde. Områdena är klassade som La-områden i kommunens ÖP 2030 vilket innebär att ny bebyggelse endast får tillkomma om det gynnar naturmiljön eller utgör komplement till befintlig bebyggelse eller verksamhet. Se Figur 18 för områdenas plats i planområdet.

Det finns två vattenskyddsområden, ett söder om Perstorp och ett nordväst om Solsidan. Slutligen omfattas kustområdet av Natura 2000 enligt Art- och habitatsdirektivet samt Natura 2000 enligt fågeldirektivet. Natura 2000 områden beskrivs och bedöms separat under avsnitt 5.9. Delar av planområdet utgör även naturreservat (Bjärekustens naturreservat och södra Bjärekusten).

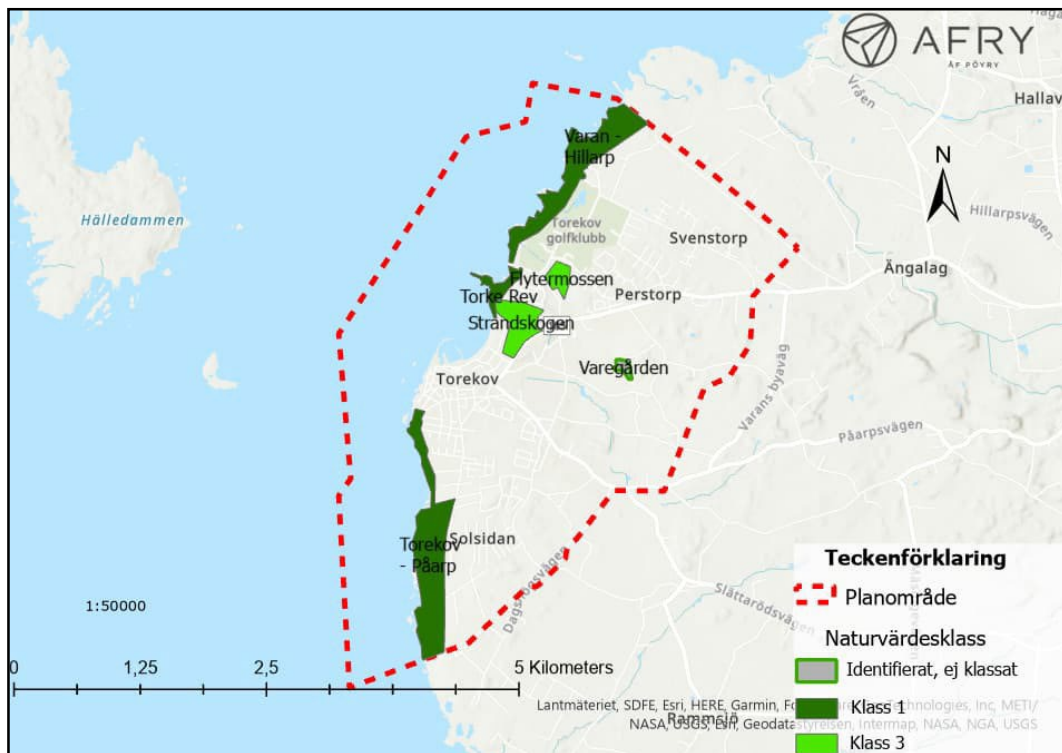
Figur 18. Områden för naturmiljöer och rekreation inom planområdet (Båstad kommun, u.å.a).

5.3.1.2 Naturvårdsprogram

Båstad kommun har tagit fram ett naturvårdsprogram (Båstad kommun, 2002), där kommunens mest värdefulla naturområden har uppmärksammats. Den ser till att områdena vårdas på rätt sätt genom att ge skötselråd och föreslå lämpliga åtgärder.

Alla stora områden har värderats i en tregradig skala, där klass 1 innebär särskilt högt naturvärde, klass 2 innebär mycket högt naturvärde och klass 3 högt naturvärde.

I nära anslutning till planområdet finns fyra naturvärdesklassade objekt: Strandskogen i Torekov, Flytermossen, Kusten mellan Torekov och Hallavara samt Kusten mellan Torekov och Storahult, se Figur 19.

Figur 19. Områden benämnda i Båstad naturvårdsprogram. Källa: (Båstad kommun, 2002).

5.3.1.3 Strandskogen i Torekov

Området utgör av en yta på 14 hektar och har bedömts vara särskilt skyddsvärt utifrån aspekterna botanik och zoologi, (Båstad kommun, 2002). Strandskogen ligger på sandjord och består till största delen av tallskog uppblandat med lövträd. Fältskiktet är glest med mycket mossor och lavar i bottenskiktet. I norra delen rinner en mindre bäck i ett naturligt slingrande lopp. Intill bäcken växer många olika typer av träd, exempelvis al, ask och ek samt ett ymnigt buskskikt med framför allt hägg och flera lundväxter. Skogen har ett stort värde som rastlokal för fågel och till häckfåglarna hör bland annat nötväcka och trädkrypare. Strandskogen har även ett stort värde som tätortsnära strövmråde och utflyktsmål.

Befintliga planer och skydd saknas. Området föreslås skyddas från framtida exploatering i Båstad kommuns naturvårdsprogram genom kommunal planering. Området intill bäcken bör undantas från skogsbruk och träden få utvecklas fritt. I tallskogen gynnas ett visst lövinslag och några tallar per hektar sparas till evighetsträd, (Båstad kommun, 2002)

Området har bedömts till naturvärdesklass 3, högt naturvärde.

5.3.1.4 Flytermossen

Flytermossen är ett kustnära våtmarksområde med en yta av 7,5 hektar och är huvudsakligen skyddsvärt utifrån aspekten zoologi. Långt in på 1900-talet utgjorde området en stor öppen göl, men ökad näringstillförsel och upphört bete medförde att högvuxna övervattensväxter började komma in. För att få bukt med den tilltagande igenväxningen, gjordes en utgrävning i början på 1990-talet, men tyvärr anlades en vall rakt igenom gölen som därmed delades av i två separata delar, (Båstad kommun, 2002).

Området har under flera år varit en intressant fågellokal, en viktig rastplats och uppehållsplat för bland annat häckande arter såsom smådopping och rörhöna. Det finns även observationer på mindre och större hackspett och ett stort antal sångare.

Flytermossen används för bevattning av åkermarken i söder och utgör reserv till golfbanans bevattning. Pumphus finns i både den norra och södra delen.

Befintliga planer och skydd saknas. Men som förslag i Båstad kommuns naturvårdsprogram nämns att några av vallarna som skapades i samband med utgrävningen bör avlägsnas och att det är viktigt att vattenståndet inte sänks. Även att viss gallring av träd, buskar och därefter bete runt den östra och södra sidan är en möjlighet värd att beaktas (Båstad kommun, 2002).

Området har bedömts till naturvärdesklass 3, högt naturvärde.

5.3.1.5 Kusten mellan Torekov och Hallavara

Den omväxlade kustremsan mellan Torekov och Kattvik utgör en yta på 397 hektar och bedöms i Båstad kommuns naturvårdsprogram vara särskilt skyddsvärt utifrån följande aspekter: botanik, geomorfologi, kontinuitet, naturtyp och zoologi. Området består till stora delar av samfälliga betesmarker med mycket höga natur- och kulturvärden. Skåneleden går utmed hela sträckan och har även stor betydelse som rekreations- och strövområde, (Båstad kommun, 2002).

Vid de svagt sluttande kustavsnitten finns gamla strandvallar längre inåt land, vilka påminner om de förskjutningar av havsstranden som inträffat i äldre tider. På flera ställen finns också gölar och kärr med stort värde för växt- och djurliv. Kustremsan hyser flera sällsynta och hotade kärleväxter såsom bågstarr och martorn. Även fågellivet har många inslag av olika gäckande och rastande arter.

De kustnära markerna har en lång betestradition, vilket det stora antalet fornlämningar vittnar om.

Området har bedömts till naturvärdesklass 1, särskilt högt naturvärde.

5.3.1.6 Kusten mellan Torekov och Storahult

Kustremsan längs Skälderviken utgör en yta på 283 hektar och bedöms i Båstad kommuns naturvårdsprogram vara särskilt skyddsvärt utifrån samtliga studerade aspekter: botanik, geomorfologi, kontinuitet, naturtyp och zoologi. Området består huvudsakligen av samfälliga betesmarker med mycket lång hävdtradition. Att landskapet varit öppet redan under förhistorisk tid visar det stora antalet fornlämningar, (Båstad kommun, 2002).

På svagt sluttande kustavsnitt finns gamla strandvallar längre inåt land, som visar på de förskjutningar av havsstranden som har ägt rum i äldre tider. Det finns även långa sträckor med finkornig, vit sand som på några ställen bildat dyner och flygsandsfält.

Kustremsan hyser flera sällsynta och hotade växt- och djurarter: exempelvis kärleväxterna småfrossört och flytsvaltning samt en population med den sällsynta stinkpaddan. Mellan Torekov och Öllövs allmänning förekommer många gölar och kärr med stort värde för djur och växtliv. Stränderna är också viktiga som häcknings- rast- och övervintringslokaler för

många fågelarter och har ett mycket rikt fågelliv. Skåneleden går utmed hela sträckningen och har ett stort socialt värde för såväl ortsbefolkningen som tillfälliga besökare.

Området har bedömts till naturvärdesklass 1, särskilt högt naturvärde.

5.3.2 Miljökonsekvenser

I Båstad kommuns ÖP 2030 definieras naturområden enligt landskapsklassificeringarna La-, Lb- samt Lc-områden. La-områden är områden där i princip ingen ny bebyggelse ska tillkomma och utgör därmed kommunens mest skyddsvärda områden. I Lb-områdena finns starka restriktioner gentemot ny bebyggelse och anläggningar samt Lc-områdena som är övrig mark, med vissa restriktioner gentemot ny bebyggelse. I ÖP 2030 är stora delar av naturmiljön i Torekovs centrala delar klassade som Lc-områden vilket innebär en mindre restriktiv och mindre specificerad hållning gentemot exploatering.

ÖP 2030 (nollalternativet) och FÖP 2040 har en restriktiv hållning gentemot bebyggelse i naturreservat. Skillnad mellan planförslaget och nollalternativet är att planförslaget markerar naturområden inom planområdet och definierar mer specifikt värdet och skyddsåtgärder för Torekovs naturmiljöer. I planförslaget pekas även naturområdet vid Rotalyckevägen ut som ett La-område.

Vidare är planförslagets viljeriktning att en förtätning av Torekov sker i anknytning till befintligt bebyggda områden. Detta ger en inriktning som tydligt ej tar i anspråk befintliga naturområdet som nyttjas för rekreation. utpekade naturmiljöer exploateras. Nollalternativet uttrycker ej en specifik viljeriktning gällande utveckling för Torekov och en mer spridd bebyggelse förväntas.

I nollalternativet kan det alltså antas att fortsatt spridd och slumpmässig bebyggelseutveckling tillkommer, vilket medför en risk att grönområden tas i anspråk för exploatering om dessa inte pekas ut. En spridd bebyggelseutveckling som inte tar hänsyn till ortens karaktär och historia kan riskera att påverka naturvärdena och därmed besöksnäringen negativt. Exempelvis kan en förtätning av det kustnära området riskera att leda till att allmänhetens tillgång till kustområdet minskar; inflyttning på bekostnad av att befintlig ortsbefolkning skulle förlora tillgång till strand- och kustnära områden, bedöms inte vara hållbar.

Planförslagets intention, att ny bebyggelse i huvudsak ska tillkomma sammanhållet, bedöms därmed som positiv då sådan bebyggelseutveckling skapar förbättrade förutsättningar för att värna sammanhängande grönområden, ekologiska korridorer och värdefulla naturområden. Därmed bidrar planförslaget till att minska risken för en bebyggelseutveckling där flera separata åtgärder, genomförda över tid, sammantaget ger upphov till stora negativa konsekvenser för naturmiljövärdena kopplade till ett visst område.

Vidare finns en stor areal av tätortsnära jordbruksmark som är ett av Torekovs främsta kännetecken och en del av ortens identitet och karaktär. Jordbruksmarken bedöms separat i *5.4 Areella näringar*.

Vidare ger planförslaget uttryck för flera viljeriktningar som bedöms ha god potential att bidra med positiva effekter för ortens naturmiljöer. I syfte att främja en mångfald av naturmiljöer bör kommunen fortsatt sträva efter att bevara och utveckla de värdefulla naturmiljövärdena genom att beakta dess värden vid förändringar av den fysiska miljön samt vid behov införa relevanta skydd och vård för områden med höga naturvärden, men som formellt saknar ett skydd. Torekov lyfter exempelvis fram att ny bebyggelse vid exploateringar bör integreras med befintliga naturmiljöer och utveckling ska ske med utgångspunkt i den befintliga bebyggelsemiljön med hänsyn till dess naturvärden. Vid placering och utformning bör hänsyn tas till den lokala identiteten och exploateringens

inverkan på området landskapsbild samtidigt som platsens karaktäristiska inslag bevaras, förblir tydliga och avläsbara.

Planförslaget lyfter även fram att bevarandet av naturvärden bör utgöra en utgångspunkt i planeringen då det tar lång tid att bygga upp ekosystem och för att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling med hänsyn till naturmiljövärden, så att även kommande generationer kan ta del av attraktiva Torekovs naturutbud. Kunskap om naturarbetet bör tillgängliggöras och förmedlas i syfte att involvera och inspirera invånare och fastighetsägare i arbetet för att stärka deras förståelse och ansvarstagande för den egna naturmiljön.

Sammantaget bedöms planförslaget innebära en möjlighet till positiv konsekvens för naturmiljön jämfört med ett nollalternativ, då planförslaget uttrycker tydligt att bevarande av naturvärden är av hög prioritet. Planförslaget tar en tydligare ställning genom att fler områden är identifierade och markerade som av bevarandevärd karaktär, som nollalternativet ej har presenterat som bevarandevärda.

Planförslaget har förtydligats med ställningstaganden vad gäller Strandskogens utveckling. I planförslaget framgår att områdets naturvärden bör prioriteras högt i avvägningen gentemot andra allmänintressen och att eventuella utvecklingsinsatser alltid ska ske med hänsyn till befintliga naturvärden och gällande regleringar och skydd. Förslaget ställningstagande förväntas bidra till att stärka områdets befintliga regleringar och skydd samt prioritera områdets naturvärden gentemot andra allmänintressen. Förslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.3.3 Åtgärdsförslag

- Ny byggnation i Naturområde Strandskogen, Flytermossen, Kollingevägen, Eneborgsvägen och Rotalyckevägen får endast ske om det gynnar områdena, kompletterar befintlig bebyggelse eller verksamhet,
- Längs vandringsleden i Bjärekustens naturreservat får endast ny byggnation tillkomma om det gynnar området eller kompletterar nuvarande bebyggelse,
- Att skapa förutsättningar för att sprida information om områdets naturvärde för att stärka invånarens och markägarens ansvarstagande gällande förvaltning av naturmiljöer,
- Naturområdets kvalitet och kvantitet ska säkerställas för att upprätthålla dess ekosystemtjänster och bevarande av dessa är av största vikt, då ekosystem tar lång tid att återuppbygga,
- Vid byggnation i skyddade naturområde bör utredning av direkt påverkade värden göras. Detta för att säkerställa att ingen eventuell oåterkallelig påverkan på ett ekosystem sker i samband med nybyggnation,
- Fortsatt främja gång- och cykelstråk inom naturområden och således minska störning i form av buller i områdena (Båstad kommun, u.å.a).

5.4 Areella näringar

5.4.1 Förutsättningar

Torekov omges av stora ytor tätortsnära jordbruksmark som bidrar till samhället med viktiga ekosystemtjänster, såsom livsmedelsförsörjning, klimatanpassning, kulturmiljö samt värden för biologisk mångfald. Trots en sammanhållen bebyggelseutveckling uppstår ofta målkonflikter i planeringen då den tätortsnära jordbruksmarken samtidigt utgör en naturlig och essentiell del av Torekavs karaktär och identitet.

Att bevarandet av jordbruksmark är viktigt framgår i Sveriges livsmedelsstrategi och bestämmelser i miljöbalken. I Sveriges livsmedelsstrategi konstateras att jordbruksmarkens bördighet bör behållas och utvecklas, och att en god hushållning av produktiv jordbruksmark bör eftersträvas av både hållbarhets- och konkurrenskraftsskäl. Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är jordbruk av nationell betydelse och brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett, från allmän synpunkt, tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Trots att bevarandet av jordbruksmark är viktigt, är emellertid en begränsad utveckling av bostäder och verksamheter en förutsättning för en livaktig och hållbar landsbygd. Lokalisering och utformning av bebyggelse ska då ske med hänsyn till lokala förutsättningar för jordbruksanläggningar och skyddsavstånd för djurhållning, närliggande bebyggelse, trafik och tekniska anläggningar för vatten och avlopp. Lämplighet för förtätning beror i slutändan på platsens förutsättningar och täthet och höjder i förtättningsprojekt prövas alltid i detaljplaneprocessen där det bedöms i vilken utsträckning som exploateringen påverkar områdets struktur, karaktär och omkringliggande natur- och kulturmiljö.

I Torekov finns stora ytor med tätortsnära och brukningsvärd jordbruksmark vars värden måste beaktas i planeringen inför framtida behov. Inom området finns en äldre detaljplan som medger byggrätter för ett 50-tal fristående bostäder, men om marken exploateras kommer den inte kunna återställas för att brukas igen inom en överskådlig framtid. Det är föreslaget att de delar av denna plan som inte tagits i anspråk upphävs, vilket innebär att ej ianspråktagen jordbruksmark inom planområdet tillgängliggörs för jordbruksändamål igen. Jordbruksmarkens värden är inte begränsade till livsmedelsproduktionen och den ekonomiska avkastningsförmågan, utan innefattar även värden utifrån ett kultur-, natur- och klimatanpassningsperspektiv. I området finns särskilt goda förutsättningar för att bedriva verksamheter inom jordbruk och stor vikt bör läggas i planeringen på att säkerställa att förutsättningar finns för livsmedelproduktion för framtida behov utifrån ett kommunalt, regionalt och nationellt perspektiv.

5.4.2 Miljökonsekvenser

I planförslaget föreslås att ny bebyggelse kopplar an till befintlig för att skapa en sammanhållen bebyggelseutveckling med möjlighet till ett varierat byggande och nyttjande av befintlig infrastruktur utan att sprida ut bebyggelsen. Detta skapar goda förutsättningar för service, näringsliv, kollektivtrafik och ett levande samhälle. Planförslaget innebär att de delar av den äldre detaljplanen som inte har genomförts kommer upphävas och att outnyttjade byggrätter tas bort till förmån för areell näring. Detta eftersom behovet att utveckla bostadsbeståndet inte anses vara mer angeläget än att värna om mark för jordbruksändamål inom planförslagets tidshorisont. Nollalternativet innebär inte samma restriktivitet mot ny bostadsbebyggelse och ett fullföljande av den äldre detaljplanen skulle medföra ytterligare utglesning av samhället och en risk för negativ påverkan på ortens natur- och kulturmiljö och således även Torekavs identitet och karaktär.

Bebyggelseutveckling enligt planförslaget innebär att ungefär 20% av jordbruksmarken inom potatisåker tas i anspråk jämfört med nollalternativet. Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det särskilt viktigt att upprätthålla sammanhängande områden för att bedriva ett rationellt jordbruk. Fragmentering av odlingslandskapet till följd av närliggande bebyggelseutveckling kan medföra att fälten blir små eller fysiskt isolerade ifrån varandra genom barriärer, vilket kan göra att marken blir svår att nå och bruka samt leda till störningar och konflikter gentemot annan bebyggelse som påverkar förutsättningarna att bedriva rationell jordbruksverksamhet. Sett till exploateringen av de utvecklingsområden som föreslås i planförslaget, bedöms FÖP 2040 innebära förbättrade möjligheter att tillvarata och i tillräcklig utsträckning beakta jordbruksmarkens värde jämfört med nollalternativet. Detta är under förutsättning att den tidigare nämnda detaljplanen upphävs i outnyttjade delar, vilket då innebär att större areal jordbruksmark åter tillgängliggörs än vad som tas i anspråk av planförslaget.

Sammantaget bedöms planförslaget i förhållande till nollalternativet innebära en möjlighet till positiv konsekvens.

5.4.3 Åtgärdsförslag

- Värna om jordbruksmarkens värden i planeringen i syfte att säkerställa dess funktioner och ekosystemtjänster inför framtida behov. Nya och kompletterande verksamheter som stödjer och möjliggör fortsatt brukande av jordbruksmark bör främjas i syfte att bidra till en hållbar landsbygdsutveckling.
- Behov av att upprätta skyddsavstånd till tekniska anläggningar och verksamheter ska utredas vid exploatering av ny bebyggelse. Vid bebyggelseutveckling ska hänsyn tas till befintliga verksamheter och dess framtida möjligheter till att fortsätta bedriva verksamhet. Jordbrukets intressen ska prioriteras i de fall det inte är förenligt med ny bebyggelse.
- Värna om grönstrukturen och jordbruksmarkens värden i planeringen av den fysiskt byggda miljön i syfte att säkerställa dess olika funktioner för samhället inför framtida behov. Grönstrukturens reglerande ekosystemtjänster bör integreras i tätorten i syfte att öka ortens motståndskraft gentemot framtida klimatförändringar.

5.5 Ekosystemtjänster

5.5.1 Förutsättningar

Ekosystemtjänster är direkta eller indirekta tjänster och produkter som på olika sätt har stor påverkan på människans miljö och välbefinnande. Bevarande av biologisk mångfald är en viktig faktor för att möjliggöra för fortsatt gynnsamma förhållanden för de ekosystemtjänster som existerar i Torekovs samhälle idag.

Grönstrukturen som bidrar med ekosystemtjänster i Torekovs samhälle är ett nätverk av gröna områden, parker, naturmark och vatten av varierande storlek, karaktär och funktion. Bevarandet av de nuvarande existerande parker- och grönstråk som finns i Torekov är därför av vikt, för att utveckling ska ske i den riktning att grönstruktur fortsatt integreras och skapar ett sammanhängande tema av fungerande ekosystem i samband med sammanhållen bebyggelse.

Inom Torekov förekommer varierande naturmiljö där kust, strandskog, våtmark, klippiga naturområden och kuststräckor samt jordbruksmark är exempel på variation inom planområdet. Ekosystemtjänster som dessa bidrar med är av största vikt för att bevara Torekovs identitet, och för att säkerställa både människors och ekosystemens välbefinnande.

Direkta ekosystemtjänster som förekommer i Torekov kan exempelvis vara i tätortsnära naturområden, som bidrar med att förbättra luftkvalitet, användas för rekreation och även bidra med en bullerreducerande effekt.

Ekosystemtjänster som kan tänkas existera i Torekov:

- Pollinering – att värna om miljöer som pollinerande insekter trivs i, för att främja goda ekosystem för pollinerande insekter. Dessa tjänster är av största vikt för att fortsatt god livsmedelsproduktion och en biologisk mångfald inom Torekovs växtsamhälle ska bevaras.
- Luftrening – Grönytor inom tätortsnära grönytor kan exempelvis leda till rening av luften i form av fastläggning av finare partiklar som kan sprida sig från exempelvis trafik. Detta sker genom att partiklar fastnar på blad, barr och grenar eller i gräsytor, och bidrar till minskad damning i tätorter.
- Dagvattenfördröjning – Att bibehålla grönytor som tillåter naturlig genomrinning av vatten leder till att regnvatten hanteras naturligt. I perioder av kraftigt regn har genomträngliga ytor en fördröjande effekt då vatten ej ansamlas såsom vid regn på hårdgjorda ytor, vilket även minskar flödet som behöver hanteras i dagvattenledningsnätet.
- Vattenrening – Dagvatten som infiltrerar ned i grönytor renas på partikelföroreningar (sand, grus och fina partiklar som sveps med i rinnande vatten). Genom detta sker en naturlig rening av dagvatten som innebär att ett minskat behov av anlagda reningsanläggningar för hantering av dagvatten krävs.
- Skugga – Asfalterade och hårdgjorda ytor har en förmåga att absorbera värme under sommartid, vilket skapar ett varmare klimat i städer. Växtlighet i samhällen leder bidrar med en klimatreglerande effekt genom att tillhandahålla skuggade områden. Vegetation absorberar heller inte värme på samma sätt som bebyggelse och kan därigenom minska risken för att värmeöar förekommer i den bebyggda miljön. Lokala temperaturskillnader som uppstår mellan bebyggd yta och vegetation kan även leda till att en parkbris uppstår som har en temperaturutjämnande effekt i urban miljö.
- Spridningskorridorer för djur och växtliv – Främjar bevarandet av biologisk mångfald genom att skapa möjligheter för djur- och växtliv att sprida sig, genom god tillgång av grönområden där djur- och växtliv kan frodas. Genom att skapa sammanhängande grönområden skapas möjligheter för att lokala djur- och växtsamhällen som finns i Torekov kan söka sig till miljöer som ger optimala förutsättningar för arten. Detta skapar förutsättningar för att en variation av flora och fauna kan förekomma, vilket bidrar till välmående ekosystem.
- Sociala värden – Grönstruktur bidrar till ökat välmående och skapar möjligheter för återkoppling till natur, rekreationellt värdefullt. Parkområden och grönytor används ofta i urbana miljöer som samlingspunkter där värdefulla möten och samhörighet frodas.
- Dämpning av buller – Gröna stråk i tätorter skapar naturligt bullerdämpande miljöer och minskar störningar i samhället. Detta genom att ljud får mindre möjlighet att studsas på samma sätt som i bebyggd gatumiljö. Genom att ha bebyggelse blandat med gröna områden skapas naturlig ljudisolering då vegetation absorberar ljud.

5.5.2 Miljökonsekvenser

Planförslaget uttrycker att bevarande av befintliga grönstrukturer inom kommunens planeringsprocesser ska tas hänsyn till och prioriteras. Syftet med detta är att säkerställa att ekosystemtjänster ska kunna upprätthållas och att områdenas kvantitet och kvalitet ska säkerställas. Denna viljeriktning är en indikation på att planförslaget kan leda till positiva konsekvenser för den gröna infrastrukturen och därigenom värna om bevarandet av ekosystemtjänster inom planområdet.

I FÖP 2040 lyfts flertalet viljeriktningar som vid genomförande leder till en förväntad positiv konsekvens för ekosystemtjänster i planområdet. Ställningstaganden från kommunen i FÖP 2040 är:

- Arbeta för en grön infrastruktur som binder samman de olika grön- och vattenområdena till en sammanhängande enhet. Nyttillkomna grönstråk som är utpekade öster om Torekov i översiktsplanen och regionplanen i öst-västlig riktning ska utvecklas,
- Integrera ekosystemtjänster i urbana miljöer i syfte att främja förutsättningar för klimatanpassning, hälsa och välbefinnande samt biologisk mångfald,
- Främja förutsättningar för rekreation och naturupplevelser i tätortsnära områden. Inom tätorten ska de olika rekreativa och ekologiska funktionerna kombineras i den utsträckning det är möjligt,
- Öka tillgängligheten till grönstrukturen genom att minska fysiska och psykiska barriärer i natur- och odlingslandskapet i syfte att underlätta för människor att ta sig till dessa platser och nyttja dem på lika villkor,
- Marknadsföra grönområden i syfte att öka kunskapen om natur- och kulturlandskapet, inspirera besökare samt underlätta lokalisering,
- Nyttja grönstrukturens sociala och ekologiska värden som resurs för att utveckla turismen, friluftslivet och ortens attraktivitet,

Sammantaget leder dessa ställningstagande till en bild av att värnandet om naturmiljön och att skapa ett klimatanpassat samhälle som sammanväver tätort med natur ska eftersträvas i syfte att värna om de värden som finns inom planområdet. Även utveckling av nya värden och förbättring av förutsättningar för att ekosystem i planområdet ska frodas avläses i kommunens ställningstaganden.

Utöver dessa har FÖP 2040 även definierat områden i utkanten av Torekov som ej är specifikt utpekade som La-område av särskild vikt i nollalternativet, som har ÖP 2030 som vägledande planeringsunderlag.

Planförslagets inriktning bedöms således leda till en förväntad positiv konsekvens för miljöaspekten ekosystemtjänster jämfört med genomförandet av nollalternativet.

5.5.3 Åtgärdsförslag

Bevarandet av ekosystemtjänster kan utläsas som en viljeriktning i flera av kommunens ställningstaganden inför planförslaget. Genom anpassning i samhället med fokus på att främja grönytor och värna om de naturvärden som finns i tätortsnära områden ger kommunen förslag som vid genomförande förväntas gynna samhällets biologiska mångfald och främja ekosystemtjänsternas bevarande.

Ställningstaganden uttryckta av kommunen i planförslaget:

- Värna om jordbruksmarkens värden i planeringen i syfte att säkerställa dess olika funktioner och ekosystemtjänster inför framtida behov,
- Att ta hänsyn till och utveckla nya grönstrukturer i kommunens planeringsprocess,
- Vid ändring av markanvändning ska skadehierarkin tillämpas för att kompensera för värdeförluster på grönstrukturer,
- Arbeta fram en grön infrastruktur som binder samman olika grön- och vattenområden i Torekov,
- Integrera ekosystemtjänster i urban miljö för att främja förutsättningar för klimatanpassning, hälsa och välbefinnande samt biologisk mångfald,
- Skapa bättre förutsättningar för tillgänglighet till grönytor för att främja rekreation och naturupplevelser,
- Marknadsföra grönområden i syfte att öka kunskap och förståelse för dess inneboende värde,
- Värna om Torekovs naturvärden i plan- och byggprocessen så att kommande generationer får uppleva naturutbudet i Torekov,
- Ta hänsyn till och prioritera befintliga och framtida grönstrukturer i kommunens planeringsprocesser. Områdenas kvalitet och kvantitet ska säkerställas för att dess olika funktioner och ekosystemtjänster ska kunna upprätthållas och hänsyn ska även tas till påverkan på omkringliggande områden. Vid exploatering och ändrad markanvändning ska skadelindringshierarkin tillämpas för att kompensera för värdeförluster på grönstrukturen.

Den biologiska mångfalden är av vikt för att ekosystem ska bibehålla god kvalitet och frodas. För att säkerställa ekosystemtjänster såsom pollinering och biologisk mångfald är därför invasiva arter en viktig faktor att uppmärksamma. I samband skapande av spridningskorridorer skapas även förutsättningar för spridning av invasiva arter om de får förekomma under en längre tid. Förebyggande arbete är därför av vikt för att säkerställa den biologiska mångfalden i grönområden inom Torekov.

5.6 Kulturmiljö

5.6.1 Förutsättningar

I Torekov och området Bjärehalvön förekommer lämningar från bronsåldern i varierande utsträckning. Torekov har historiskt varit ett fiske- och jordbrukssamhälle, och det är viktigt för samhällets identitet att minnen från denna tid bevaras. En stor brand omformade Torekov år 1859 och byggnadsminnen före och efter branden är av stor vikt för att bevara det skifte i konstruktionsteknik som blev en följd av denna händelse.

5.6.1.1 Torekofs byggnadsminnen

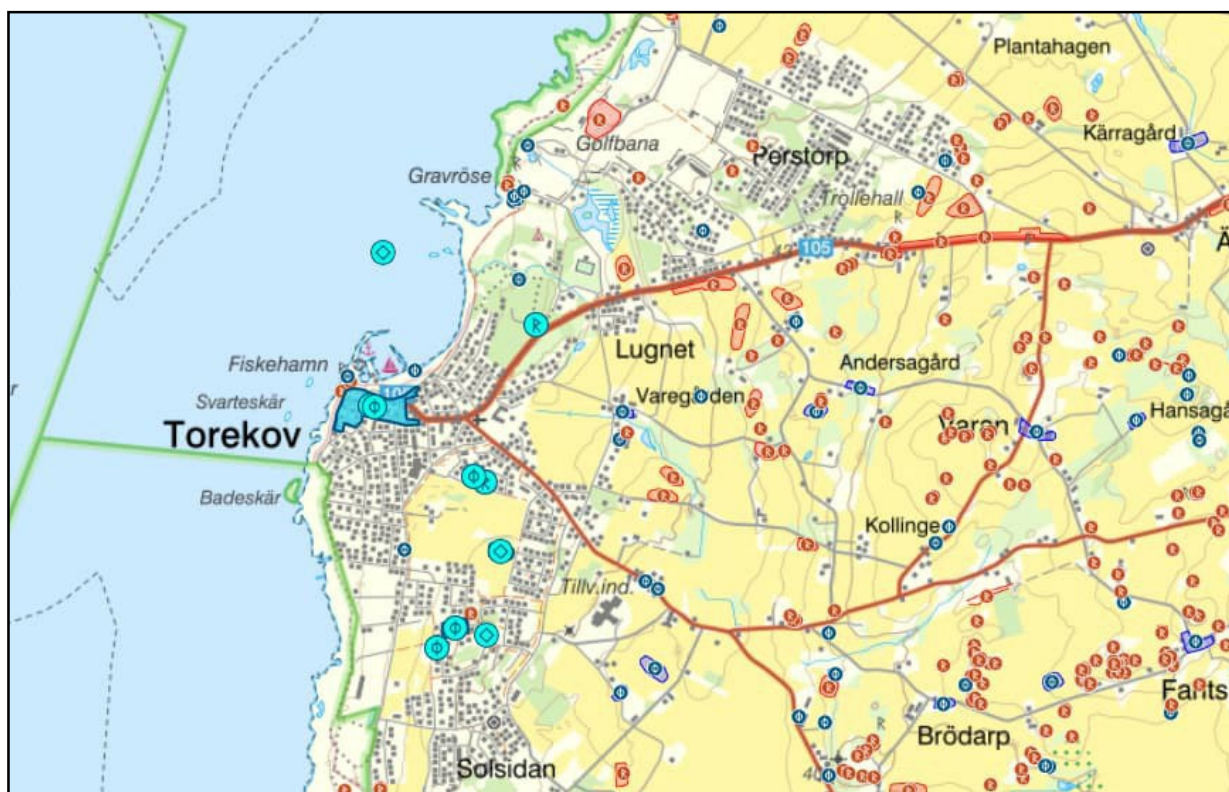
I Torekov förekommer flertalet byggnadsminnen av kulturhistoriskt värde som vittnar om samhällets historia inom fiske- och jordbruk som bär en stor vikt i bevarandet av samhällets identitet och historia. Hamnmiljön med fiskebodarna och småbåtshamnen är en viktig del av Torekofs kulturhistoria. Till denna miljö hör även lotshuset, sjöfartsmuseet, förskansningen med kanonerna och skjulet som alla är en del av Torekofs identitet som fiskesamhälle och hamnen som samlingsplats. Det är viktigt att miljön som helhet bevaras och att eventuella förändringar görs med varsamhet om platsen karaktär och byggnadernas karaktärsdrag (Båstad kommun, u.å.a).

Torekofs historiska kärna har byggnadsminnen i form av delvis bevarade delar från innan och efter branden 1859. Området består i huvudsak av friliggande bostadshus med inslag av handel och mindre ytor för rekreation. Bebyggelsen utgörs till största del av byggnader uppförda före 1920. Gamla bykärnan har mycket höga kulturhistoriska värden och är mycket känsliga för förändring. I området bör ny bebyggelse inte uppföras och vid eventuell förändring av befintliga byggnader är det viktigt att ta stöd i byggnadens utseende och de material som traditionellt finns på platsen och i husen. I de fall större förvanskning skett är det positivt att återgå till ett passande stiluttryck från byggnadens historia. Både de äldre husen, de gamla städerna och de rätlinjiga gatumiljöerna är kulturhistoriskt värdefulla och hela området är utpekad av Riksantikvarieämbetet som möjlig fornlämning tillsammans med kyrkan som även är begravningsplats (Båstad kommun, u.å.a). Kyrkan är skyddad enligt kulturmiljölagens fjärde kapitel om kyrkliga kulturminnen.

Ett flertal hus i centrala Torekov är kulturhistoriskt värdefulla byggnader som beskriver Torekofs bebyggelseutveckling under det tidiga 1900-talet. I området finns en äldre gummifabrik från 1940-talet som har haft en betydande roll för samhället och dess historia. Gummifabriken har sedan många år flyttat till nya lokaler i östra Torekov (nuvarande Nolato) och genom åren har ett flertal andra verksamheter huserat på platsen. Fabrikens lokaler och omkringliggande bostäder är kulturhistoriskt värdefulla då de visar på en epok i Torekofs historia när en större industri kom till orten och gav arbetstillfällen och därmed spelade en viktig roll för ortens invånare (Båstad kommun, u.å.a).

5.6.1.2 Fornlämningar

Bjärehalvön har en speciell bronsålderbygd som har höga kulturhistoriska värden. Ett omfattande antal fornlämningar har hittats på Bjärehalvön och varsamt hanterande av dessa är av stor vikt för att bevara det kulturhistoriska arvet för Skåne län, då den stora koncentrationen fornlämningar visar på en omfattande bosättning under förhistorisk tid (Länsstyrelsen Skåne, 2023). Nuvarande påträffade fornlämningar i Torekov visas i Figur 20. Vanliga fynd är lämningar av flintavslag som visar på att flinta har bearbetats, och kan indikera platser som tidigare varit bosatta.

Figur 20. Fornlämningar i och runt Torekov. Källa: (Riksantikvarieämbetet, 2023).

Fornlämningar skyddas enligt 2 kap. i kulturmiljölagen vid exploatering.

Planförslaget och dess konsekvenser för områden klassade som riksintresse för kulturmiljövård har beskrivits och kommenterats i avsnitt 5.1.1 *Riksintresse naturvård, kulturmiljö och friluftsliv*. I avsnitt 5.3 *Kulturmiljö* beskrivs och bedöms övrig kulturmiljö av bevarandevärd status som beskrivs i Båstads kulturmiljöprogram (Båstad kommun, 2000) eller liknande. Vidare så tas följande svenska miljö kvalitetsmål i beaktan: *”Hav i balans samt levande kust och skärgårdsmiljö”, ”god bebyggd miljö” och ”ett rikt odlingslandskap”*. Preciseringar av Naturvårdsverket hänvisar till att bevarande och utveckling av kultur- och bebyggelsemiljöer bibehålls för att säkerställa att kulturarvets värde bibehålls.

5.6.2 Miljökonsekvenser

Planförslaget lyfter fram en restriktiv syn på förändring i den miljö av Torekov som bär minnen från samhällets tidiga etablering. Genom att utföra en bebyggelseinventering skapades även vägledande planeringsunderlag för att fördjupat utföra bedömningar om bebyggelses bevarelsevärde.

Kommunen presenterar i planförslaget följande ställningstaganden som är relaterade till kulturmiljö:

- Värna och utveckla arkitektoniska och kulturhistoriska värden för att stärka Torekovs identitet,
- Gestalta och utforma det offentliga rummet för att bevara platsers identitet,
- Skapa och utveckla mötesplatser i syfte att främja möjligheter till socialt samspel och interaktion, stärka den lokala identiteten och den sociala sammanhållningen samt bidra till delaktighet och gemenskap,
- Värna om Torekovs natur- och kulturmiljöer och prioritera dem högt i kommunens planeringsprocesser så att även kommande generationer kan få ta del av och uppleva Torekovs attraktiva natur- och kulturutbud. Natur- och kulturområdenas kvalitet och kvantitet ska säkerställas för att dess olika funktioner och

ekosystemtjänster ska kunna upprätthållas,

- Ta tillvara på natur- och kulturmiljövärden som resurs i samband med bebyggelseutveckling och kulturmiljövård i syfte att stärka Torekovs identitet och attraktivitet, främja den sociala sammanhållningen samt främja förutsättningar för hållbar turism och friluftsliv,
- Värna om särskilt värdefulla natur- och kulturmiljöer i planering och vid förändringar av den fysiskt byggda miljön i syfte att främja en mångfald av natur- och kulturmiljöer och ett variationsrikt natur- och kulturlandskap,
- Använda befintliga planerings- och kunskapsunderlag som stöd vid förändring av den byggda miljön vid planering och handläggning av plan- och bygglovsfrågor,
- Öka och sprida kunskap om Torekovs kulturmiljöer i syfte att öka människors delaktighet i natur- och kulturmiljöarbetet och deras möjligheter att förstå och ta ansvar för den egna miljön,
- Öka tillgängligheten till natur- och kulturhistoriska miljöer i syfte att främja ett inkluderande samhälle och förbättra förutsättningar för natur- och kulturupplevelser.

Ståndpunkterna presenterade ovan utdraget ur planförslaget leder till en bild av att bevarande av värdefulla kulturmiljöer och byggnadsminnen är av vikt i den framtida utvecklingen av Torekov som samhälle. Byggnation av typ klimatanpassning samt mötesplatser är föreslagna i Torekov hamn. Torekov hamn är av stor vikt för samhällets identitet då samhället historiskt kretsat kring just fiskeri för försörjning. Genomförande av planförslaget förväntas leda till ingen eller positiv konsekvens för miljöaspekten kulturmiljö i hamnområdet.

Föreslagen bebyggelse i Torekov medför en möjlighet till positiv konsekvens för aspekten kulturmiljö. Planförslaget tar i anspråk en liten del jordbruksmark som är av vikt för Torekovs identitet. Då endast en del av potatisåkern, som ej fragmenterar jordbruksmarken, tas i anspråk förväntas landskapsbilden ej förändras i en negativ riktning. Genom att skapa en sammanhängande bebyggelse i anknytning till nuvarande bebyggelse, som planeras ta avtryck från nuvarande bebyggelse, förväntas identiteten i området bevaras, till vis mån förstärkas, genom föreslaget genomförande.

Planförslagets föreslagna sammanhållna bebyggelseinriktning förväntas leda till att identiteten i Torekov utvecklas så att samhällets identitet förmedlar ett sammanhållet intryck. Detta jämfört med nollalternativet, där förväntningen är att en mer spridd bebyggelse av varierande karaktär, med merdelen småbostadshus och fritidshus förväntas dominera nybyggnationen, leda till en fragmentering av det arkitektoniska värdet i samhället. I nollalternativet finns risk för att annars oexploaterad eller nuvarande brukad jordbruksmark tar i anspråk då utvecklingsriktning ej definieras tydligt. En detaljplan föreslås upphävas i planförslaget, som i nollalternativet hade genomförts och medfört uppförandet av ett 50-tal småhus i byns utkant. En otydlig viljeriktning gällande förtätning och sammanhängande bebyggelse kan leda till en förtätning av fritidshus längs strandnära områden. En utveckling av denna karaktär innebär en risk att negativt påverka landskapsbilden och därigenom Torekovs identitet.

Planförslagets ökade vägledning och hänsynstagande till kulturmiljön inom Torekov samhälle och fokus på bevarande av kulturmiljöns uttryck och samhällets identitet bedöms medföra en möjlighet för positiv konsekvens gentemot nollalternativet.

5.6.3 Åtgärdsförslag

Ändringar och utföranden som kan påverka kulturmiljön bör hanteras i kommande prövningar. Underlag som bör användas som stöd för rekommendationer vid utvärderande av kulturmiljö är:

Vid ändring eller restaurering av kulturhistoriskt värdefulla byggnadsminnen föreslås byggnadsmaterial och stilistiska uttryck tidstypiska för byggnadens ursprungliga utseende. Bevarandet av bebyggelse i gamla bykärnan är viktig, och beslut om ändringar ska förankras i planerings- och bygglovsprocesser.

Beskrivning av särskilt bevarandevärda byggnadsminnen finns beskrivet i Kulturmiljöprogrammet, (Båstad kommun, 2000) , samt i en översiktlig bebyggelseinventering för att kartlägga kulturmiljö i Torekv utförd av (Tyréns, 2021). Även byggnadsvård i Torekov (Båstad kommun, 1988) och Båstad kommuns arkitekturpolicy (Båstad kommun, 2023) utgör underlag för bevarande av den bebyggda kulturmiljön. Dessa bör med fördel användas för att förankra beslut om ändringar i befintliga byggnader, speciellt i Torekavs utpekade historiskt värdefulla områden i och runt hamnområdet och den gamla bykärnan.

- Vid klimatanpassning av Torekavs hamn ska eventuella förändringar göras med varsamhet så att platsens karaktär och byggnaders karaktärsdrag ej äventyras,
- I Torekavs gamla bykärna bör ny bebyggelse ej uppföras och vid eventuell förändring av befintlig bebyggelse är det viktigt att ta stöd i byggnadens utseende och de material som traditionellt finns på platsen och i huset,
- Småhusbebyggelsen i Heimerska lyckan är kulturhistoriskt viktigt att bevara och hänsyn till den enhetliga utformningen samt karaktärsdragen av husen bör tas hänsyn till vid eventuella förändringar,
- Värna och utveckla arkitektoniska och kulturhistoriska värden för att stärka Torekavs identitet,
- Gestalta och utforma det offentliga rummet för att bevara platsers identitet (Båstad kommun, u.å.a),
- Ta tillvara på natur- och kulturmiljövärden som resurs i samband med bebyggelseutveckling och kulturmiljövård i syfte att stärka Torekavs identitet och attraktivitet, främja den sociala sammanhållningen samt främja förutsättningar för hållbar turism och friluftsliv (Båstad kommun, u.å.a),
- Värna om och anpassa nybyggnation så att sammanhängande bebyggelse tar hänsyn till nuvarande bebyggelse för att bevara området identitet.

5.7 Dagvattenhantering

5.7.1 Förutsättningar

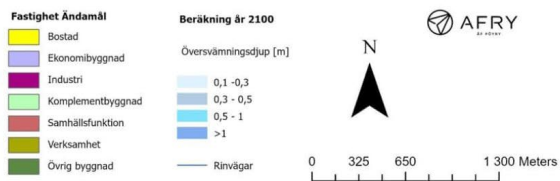
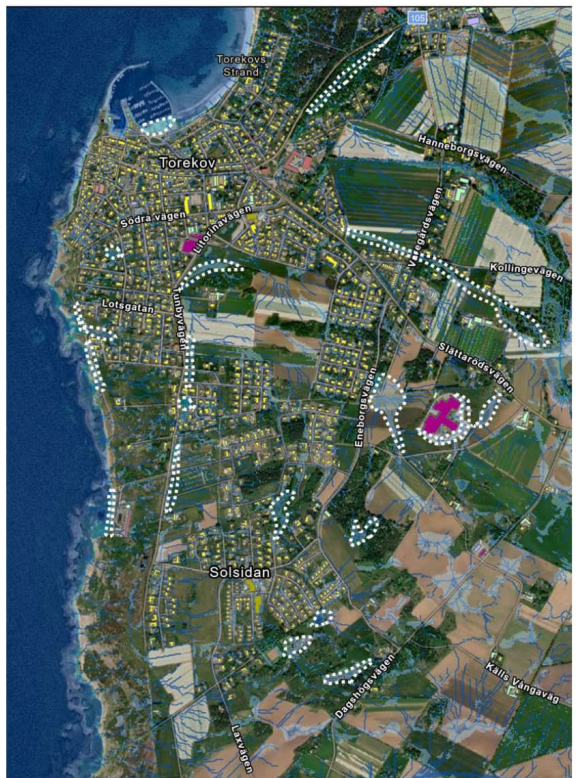
I urban och bebyggd miljö ianspråkats naturligt genomsläpplig mark till ogenomsläppliga ytor, som skapar ett behov av dagvattenhantering. Dagvatten är nederbörd i urban miljö som på något vis behöver omhändertas eller ledas om. Ökade hårdgjorda ytor där tillräcklig infiltration, bortledning och evaporation ej förekommer medför ett överflöd av nederbördsvatten som kan leda till översvämningar och eventuella skador på fastigheter och omkringliggande områden. Motverkning av detta är att skapa ledningsnät för bortledning av dagvatten samt lokalt omhändertagande av dagvatten i form av olika lösningar. Lösningar är antingen av karaktär att omhändertagning sker i form av avrinning, och kombineras fördelaktigt med renande steg som leder till att rening sker där nederbörden ansamlas. Exempelvis kan en grönyta i anslutning till en väg leda till att förorening av partiklar ansamlas i grönytan, som minskar behovet av att rena vattnet innan utsläpp i ett senare skede.

I centrala och södra Torekov finns dagvattennät. Området i norra Torekov har inget dagvattennät. Det innebär att infrastruktur för hantering av nederbördsvatten ej finns installerat i norra Torekov.

Vid kraftiga regn kan dagvattennätet överbelastas och till följd av det finns risk för översvämningar. Ledningsnät av kombinerad typ håller därför på att byggas bort i Torekov. Bräddning av dagvattennätet sker till reningsverket vid Solsidan, som kan leda till utsläpp av orenat avloppsvatten vid hög belastning av dagvatten. Ledningskopplingar av dagvatten till spillvattennätet förekommer också i samhället.

Baserat på en analys av klimatförändringars påverkan på Torekofs samhälle, utförd av (AFRY, 2021), finns ett antal områden som vid skyfall utsätts för en översvämningsrisk. I centrala Torekov förekommer flertalet områden som vid ett 100-års regn med klimatfaktor 1,25 kan komma att översvämmas.

I Figur 21 illustreras potentiella översvämningsutsatta områden samt viktiga rinnvägar som leder till transport av dagvatten, som är av vikt för att minska utsattheten för översvämningar i samhället. Ändringar inom dessa områden är viktiga att utreda för potentiell påverkan på hydrologin i samhället.

Figur 21. Kartläggning större rinnvägar och ytor med vattensamlingar Översiktskarta centrala Torekov som visar översvämningsscenario för 2100: 100 års CDS-regn med klimatfaktor 1,25. Havsnivå +2,68 meter. Utifrån aktuella beräkningar har kartläggning av större rinnvägar gjorts som bedöms påverka planlagd bebyggelse, dessa presenteras som streckade vita områden. Källa: (AFRY, 2021)

5.7.2 Miljökonsekvenser

Föreslagen ny bebyggelseinriktning i planförslaget fokuserar på att inkorporera lokal hantering av dagvatten vid föreslagna förändringsområden.

Planförslagets ställningstaganden indikerar en viljeriktning i klimatanpassning där lokal omhändertagning av dagvatten planeras in vid byggnation av nya bostadsområden. Genom att tillämpa detta tanke sätt i planeringsprocesser skapas goda förutsättningar för hållbart hanterande av dagvatten, som leder till minskad belastning på dagvattennätet.

Vidare är en uttryckt viljeriktning att öka mängden av grönytor och koppla samman befintliga grönstråk i samhället, som därigenom leder till att genomförandet av detta medför en ökad mängd lokal omhändertagning av dagvatten. Genomförandet av denna åtgärd bedöms leda till en positiv konsekvens för miljöaspekten dagvattenhantering.

En ökad omhändertagning i form av lokal hantering är även gynnsamt för ytvattenförekomster nedströms reningsverket, då risken för överbelastning på ledningsnätet till reningsverket minskar med ett minskat flöde till reningsverket. Därigenom förväntas minskade utsläpp av orenat avloppsvatten i samband med skyfall och bidrar till en möjlighet för positiv konsekvens vid planförslagets genomförande.

Nollalternativet och planförslaget har liknande ställningstaganden gällande inkorporering av dagvattenhantering där lokalt omhändertagande är viljeriktningen i båda. Planförslaget föreslår hantering av dagvatten kopplat till föreslagen ny byggnation som ej definieras i mark- och vattenanvändningskartan för ÖP 2030. Planförslagets genomförande upphäver även en detaljplan för ett 50-tal bostäder och återför mark för areell näring i området, vilket bedöms leda till en förväntad positiv påverkan på miljöaspekten dagvattenhantering.

Sammantaget bedöms planförslaget leda till en möjlighet för positiv konsekvens jämfört med nollalternativet. Detta då en detaljplan för bostadsbebyggelse upphävs vid planförslagets genomförande, samtidigt som planförslaget tydligare definierar att lokal omhändertagning ska säkerställas i samband med föreslagen ny bebyggelse.

Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att kommunen ska, genom NSVA, utreda åtgärder för att minska mängden bräddat avloppsvatten från spillvattenledningsnätet samt åtgärder för att ta om hand bräddat spillavloppsvatten vid pumpstationer, såsom exempelvis magasinering och utjämning, för att minska mängden orenat avloppsvatten som når recipient. Ställningstagandet förväntas bidra till minskade utsläpp av orenat avloppsvatten i samband med skyfall och minskat flöde inkommande dagvatten till reningsverket. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.7.3 Åtgärdsförslag

Ställningstaganden i FÖP 2040 kopplat till dagvattenhantering är:

- Ta hänsyn till framtida klimatförändringar och behov av skyddsåtgärder för klimatanpassning vid planering av bebyggelse och infrastruktur. Ny bebyggelse ska inte lokaliseras på ett sätt som innebär att den kan utsättas för översvämning och ska inte heller generera försämring för befintlig bebyggelse i angränsande områden. Identifierade lågpunkter och skyfallsstråk bör inte bebyggas och bör istället avsättas som ytor där vatten tillåts svämma över vid behov,
- Större etablering av ogenomsläppliga ytor inom en exploatering ska undvikas och bör i så fall kompenseras med åtgärder någon annanstans i avrinningsområdet. Utjämningsvolymerna inom en exploatering bör bevaras eller kompenseras på annan plats samtidigt som möjligheten att förbättra översvämningssituationen någon annanstans i avrinningsområdet bör ses över. All ny bebyggelse bör också reservera ytor för lokalt omhändertagande av dagvatten, till exempel dammar, diken, magasin eller liknande där vattnet fördröjs,
- Om mark hårdgörs ska risken för översvämning särskilt beaktas. Lämpliga åtgärder kan vara att säkerställa omhändertagandet av dagvatten inom fastigheten, etablera planteringar och grönstruktur och framtidssäkra höjdsättning av ny bebyggelse. Befintlig bebyggelse får samtidigt inte utsättas för större översvämningssrisk med anledning av att marken hårdgörs ytterligare,
- Utforma ytor för allmän platsmark utifrån ett flexibelt och multifunktionellt perspektiv så långt det är möjligt i syfte att främja åtgärder för klimatanpassning och minska konsekvenserna av framtida översvämningar.

Vidare föreslås planerade åtgärder kopplat till reningsverket, där följande punkter innefattas av planförslaget:

- Utredda åtgärder för minskat tillflöde av dagvatten till reningsverket för att minska risken för bräddning under skyfall. Exempel på åtgärder kan vara att genomföra mätningar och spåra felkopplingar av dagvattnet till spillvattennätet,
- Iaktta generella klimatanpassningsstrategier för att omhänderta dagvatten så nära källan som möjligt och på så sätt minska belastningen på dagvattenledningar och reningsverket.

5.8 Vattenkvalitet och vattenmiljöer

5.8.1 Förutsättningar

5.8.1.1 Miljökvalitetsnormer för ytvatten

EU:s ramdirektiv för vatten (eller vattendirektivet) (2000/60/EG) och dotterdirektivet om miljökvalitetsnormer (2008/105/EG), definierar de svenska (och europeiska) målen för förvaltning av alla former av vatten. Målen har införlivats i svensk lagstiftning genom 5 kap. i miljöbalken, förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön och förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Sveriges ytvatten är idag indelade i geografiska delområden som kallas vattenförekomster och fem vattendelegationer har tagit beslut om kvalitetskrav (miljökvalitetsnormer) för ekologisk status och kemisk ytvattenstatus för vattenförekomsterna inom respektive distrikt. Aktuell status i förekomsterna bedöms och uppdateras fortlöpande av myndigheterna.

Syftet med miljökvalitetsnormerna (MKN) är att tillståndet i våra vatten inte ska försämrats och att alla vatten ska uppnå en bestämd miljökvalitet. Grundregeln är att MKN ska fastställas till "god status", och att normen ska uppnås innan aktuell förvaltningscykel är slut (för närvarande år 2021). Beroende på vattenförekomstens nuvarande status kan vattendelegationerna fastställa kvalitetskrav på en nivå som är lägre än god status alternativt att tiden för när god status ska vara uppnådd skjuts fram.

God ekologisk status innebär att ytvattnets växt- och djurliv, vattnets flöden och förekomst av vandringshinder för fisk, struktur på botten och stränder, samt de fysikalisk-kemiska förhållandena i vattnet inte får uppvisa mer än små avvikelser från vad som betraktas som naturliga förhållanden för den typen av vatten i det området. Ekologisk status har följande klassningar: *hög, god, måttlig, otillfredsställande* och *dålig*.

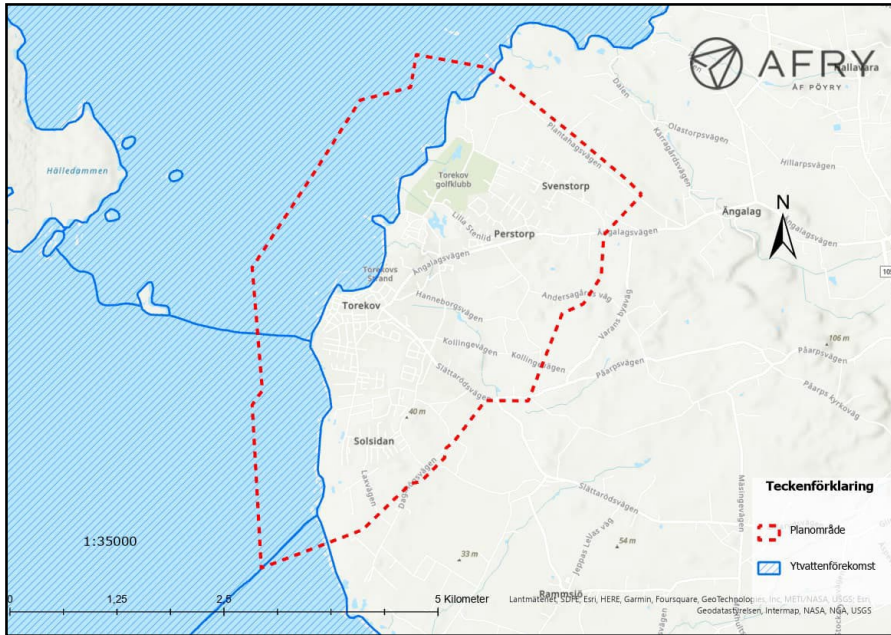
God kemisk status innebär att en vattenförekomst inte får ha högre halter av förorenande eller giftiga ämnen än vad miljökvalitetsnormen anger. De ämnen som ingår i klassificeringen av ytvatten är de 45 prioriterade ämnen som EU har satt upp gemensamma gränsvärden för (Direktivet 2013/39/EU).

Gränsvärden för kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE) överskrids i alla Sveriges ytvattenförekomster pga. atmosfärisk deposition. Detta medför att samtliga ytvatten i Sverige klassificeras till *Uppnår ej god kemisk status* med avseende på kvicksilver och PBDE.

5.8.1.2 Torekofs ytvattenförekomster

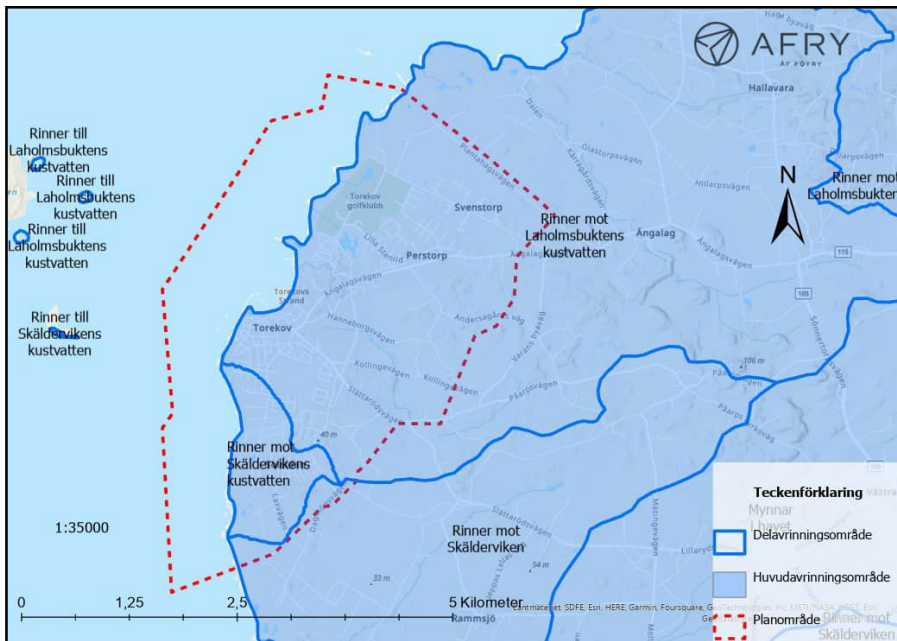
Det finns tre ytvattenförekomster i kustområdet utanför Torekov:

Laholmbuktens kustvatten (Figur 22, SE563000-123351), Skäldervikens kustvatten (Figur 23, SE562450-122751) samt Skälderviken (Figur 24, SE562000-123800).

Figur 22. Ytvattenförekomster inom planområdet. Källa: (VISS, 2023).

Torekov ingår i huvudavrinningsområde; Mellan Rönne Å och Sensån och delavrinningsområde; Rinner mot Laholmsbuktens kustvatten (Figur 22 och Figur 23), Rinner mot Skäldervikens kustvatten och Rinner mot Skälderviken.

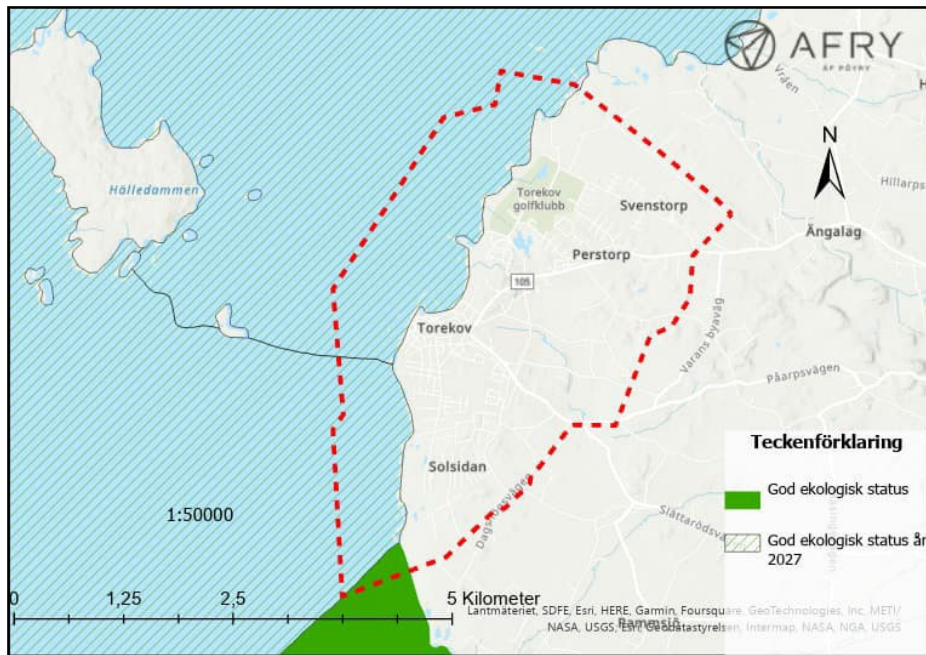
Figur 23. Huvudavrinningsområden och delavrinningsområden inom planområdet. Källa: (VISS, 2023).

5.8.1.3 Beslutade miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer för de tre ytvattenförekomster som finns i Torekov har fastställts till god ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus.

Undantag har gjorts för *Skäldervikens kustvatten* och *Laholmsbuktens kustvatten*, där en tidsfrist på år 2027 har bestämts för god ekologisk status. Mindre stränga krav har

bestämts för *Bromerade difenyleter samt kvicksilverföreningar* som härstammar från atmosfärisk deposition, för samtliga ytvattenförekomster.

Figur 24. Beslutad miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvattenförekomster inom planområdet. Källa: (VISS, 2023).

Tre undantag med avseende på bottenfauna har gjorts för *Laholmsbuktens kustvatten*. Detta med avseende på bottenfauna, undantag bestäms för diffusa källor på grund av kunskapsbrist, samt undantag för punktpåverkan från reningsverk och jordbruk. Tidsfrist för samtliga undantag är god ekologisk status år 2027.

Fyra undantag med avseende på bottenfauna har gjort för *Skäldervikens kustvatten*. Detta även med avseende på bottenfauna, där samma undantag som i *Laholmsbuktens kustvatten* tillämpas, med tillägg med beslut om ett undantag för punktpåverkan med avseende på förorening från skogsbruk. Tidsfrist för samtliga undantag är god ekologisk status år 2027.

Ett undantag med avseende på kemisk ytvattenstatus har beslutats för *Laholmsbuktens kustvatten* samt *Skälderviken*. Undantaget är för tributyltenn som har tidsfrist år 2027 med motivering att återhämtning för ett ytvatten tar lång tid med avseende på tributyltenn.

Ekologisk status

Nuvarande ekologisk status för ytvattenförekomster inom planområdet är; Måttlig ekologisk status för *Laholmsbuktens-* och *Skäldervikens kustvatten*. Klassningen baseras på bottenfaunaindex och ljusförhållanden som klassas måttlig ekologisk status för båda vattendragen. Näringsämnen är klassat till måttlig ekologisk status för *Skäldervikens kustvatten*.

Kemisk status

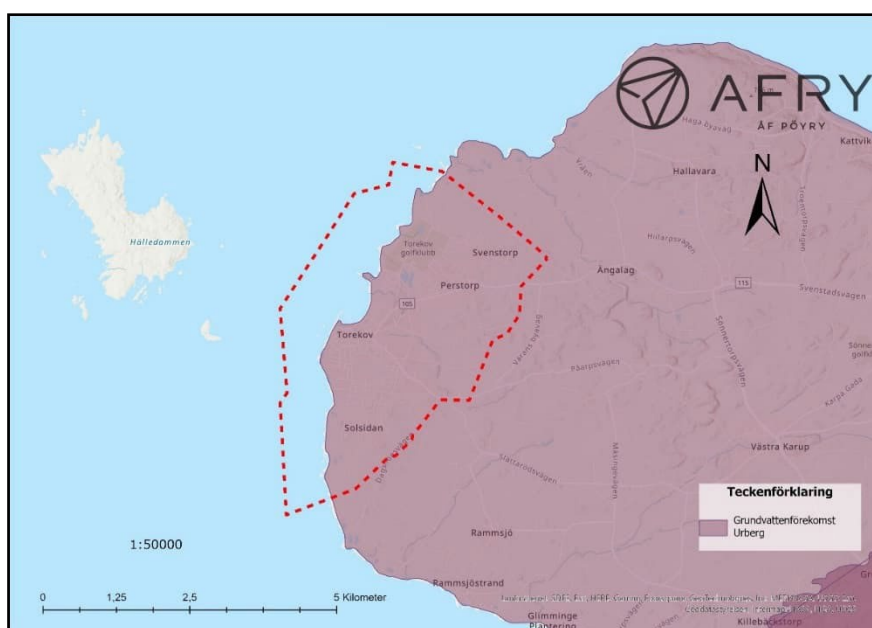
För samtliga tre ytvattenförekomster är statusklassningen ej god kemisk status. Gemensamma parametrar som ej uppnår god kemisk status är för bromerade difenyleter samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Status för tributyltenn föreningar klassad till ej god kemisk status för ytvattenförekomsterna *Skälderviken* och *Laholmsbuktens kustvatten*, dock ej klassad för *Skäldervikens kustvatten*.

Kemisk status i området är klassat till ej god kemisk status i sin helhet, dock baserat på ämnen som förekommer främst av diffusa källor – atmosfärisk deposition. Detta är inte direkt påverkan från Torekov. Vidare är tributyltenn förorening som härstammar ifrån transport och infrastruktur, vilket även det är diffusa källor ofta relaterat till hamnverksamhet.

5.8.1.4 Torekovs grundvattenförekomster

Torekov är beläget på en grundvattenförekomst med namn *Bjäre* som är en urbergsförekomst, se Figur 25.

Beslutade miljökvalitetsnormer för grundvattenförekomsten är God kemisk status samt God kvantitativ status. Nuvarande statusklassning är god kemisk status och otillfredsställande kvantitativ status. Motivering till en otillfredsställande kvantitativ status är att det under sommarhalvåret råder vattenbrist i stora delar av förekomsten.

Figur 25. Grundvatten, urbergsförekomst Bjäre. Källa: (VISS, 2023).

5.8.2 Miljökonsekvenser

Ytvattenförekomster utanför Torekov påverkas av förorening från diffusa källor som ej härstammar från Torekov samt punktkällor som kopplas till utsläpp från reningsverket vid breddning. I samband med kraftiga skyfall förekommer breddning av orenat avloppsvatten blandat med dagvatten. Åtgärder för att minska dagvattenbelastningen från ledningsnätet prioriteras i planförslaget. I dessa föreslås utredningar för åtgärder som minskar tillflödet av dagvatten till ledningsnätet och lokalt omhändertagande av dagvatten som därigenom reducerar tillflödet till reningsverket.

Trafik i Torekov är även en punktkälla som leder till en ökad belastning av metaller från exempelvis bils bromsbelägg, som vid skyfall rinner med dagvatten till recipient. Genom att prioritera bilfria transporter i FÖP 2040 skapas goda förutsättningar för att minska mängden förorening som kommer i samband med dagvattenavrinning i urban miljö.

Vidare är planförslaget i linje med beslutade miljökvalitetsnormer för ytvattenförekomster i planområdet. Bottenfaunaindex och ljusförhållanden är styrande för måttlig status i ytvattenförekomst *Laholmsbukts- och Skäldervikens kustvatten*. *Skälderviken* har måttlig ekologisk status baserat på näringsämnen.

Planförslaget förväntas leda till en minskad belastning på reningsverket och därigenom en minskad risk för utsläpp av orenat vatten från reningsverket. Genom detta och lokalt omhändertagande av dagvatten förväntas en minskning av partikelspridning till ytvatten från dagvatten, och därigenom gynna förhållanden för bottenfauna relaterat till påverkan från Torekov.

Sammantaget så leder planförslaget åtgärdsförslag kopplat till dagvattenhantering och minskad belastning på reningsverket, tillsammans med ökningen av gång- och cykeltrafik, till en minskad belastning på ytvattenförekomster utanför Torekov. Planförslaget bedöms leda till en förväntad positiv konsekvens med avseende på miljöaspekten vattenkvalitet och vattenmiljöer.

Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att kommunen ska, genom NSVA, utreda åtgärder för att minska mängden bräddat avloppsvatten från spillvattenledningsnätet samt åtgärder för att ta om hand bräddat spillavloppsvatten vid pumpstationer, såsom exempelvis magasinering och utjämning, för att minska mängden orenat avloppsvatten som når recipient. Ställningstagandet förväntas bidra till minskade utsläpp av orenat avloppsvatten i samband med skyfall och minskat flöde inkommande dagvatten till reningsverket. Utöver direkta utsläpp i samband med bräddning förväntas också en minskad belastning på reningsverket leda till en minskad risk för utsläpp av orenat vatten från reningsverket. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.8.3 Åtgärdsförslag

Genomförandet av planförslaget viljeriktning att utreda befintligt dagvattenledningsnät och eventuell ombyggnation av detta så skapas goda förutsättningar om planförslaget genomförs. Detta i sig är en åtgärd av stor vikt för vattenkvaliteten utanför Torekov.

Utöver detta är förtätningen en positiv åtgärd för att skapa bättre förutsättningar för fungerande infrastruktur kopplat till vatten och vattenkvalitet. Detta då en förtätning av bostäder leder till ett mer gemensamt nyttjande av befintlig infrastruktur där underhållsarbete är till gagn för flera bostadsområden. I sin tur leder det till att det blir enklare att bibehålla god kvalitet, då underhållsarbete enklare motiveras ju fler hushåll som gagnas av det.

Viljeriktningar som avläses i kommunens ställningstagande visar på att hantering lokalt av dagvatten genom gröna hanteringssätt är prioriterat. Ställningstaganden relaterade till vattenkvalitet och vattenmiljöer är:

- Större etablering av opermeabla ytor inom en exploatering ska undvikas och bör i så fall kompenseras med åtgärder någon annanstans i avrinningsområdet. Utjämningsvolymerna inom en exploatering bör bevaras eller kompenseras på annan plats samtidigt som möjligheten att förbättra översvämningssituationen någon annanstans i avrinningsområdet bör ses över. All ny bebyggelse bör också reservera ytor för lokalt omhändertagande av dagvatten, t ex. dammar, diken, magasin eller liknande där vattnet fördröjs,
- Kommunala vattentäkter bör värnas i syfte att säkra dricksvattentillgången för framtida behov samt för att bevara goda livsmiljöer för människor samt djur- och växtliv,
- Begränsningar för grundvattenanläggningar bör införas inom riskområden för översvämningar i syfte att förhindra att saltvatten eller förorenade ämnen tränger in och sprids i grund- eller ytvattnet.

5.9 Klimatanpassning

Den pågående klimatförändringen är en stor utmaning för planering av ny bebyggelse. Stigande havsnivåer, förändrade nederbördsmonster och ändrade flöden i vattendrag innebär att översvämningar förväntas bli vanligare och mer omfattande på många platser.

Eftersom mycket av det som byggs idag kommer finnas kvar under lång tid, kommer påfrestningar från klimatet att förändras under bebyggelsens livstid. Många platser som är lämpliga för bebyggelse under dagens förhållanden, kan antas bli olämpliga i framtiden med hänsyn till risken för översvämning. De stora osäkerheterna i hur snabbt klimatet förändras, och hur omfattande effekter ett förändrat klimat för med sig, innebär besvärliga utmaningar för den fysiska planeringen.

5.9.1 Förutsättningar

På grund av Torekovs utsatta läge som kustsamhälle och att en stor del av bebyggelsen är lågt liggande är riskerna i huvudsak kopplade till havsnivåhöjning och extremväder, med översvämningar och eventuell erosion som följd. På senare år har samhället erfarit ett flertal extrema väderhändelser i form av stormar och översvämningar som orsakat omfattande skador på bebyggelse och infrastruktur. Genom en ändamålsenlig planering av bebyggelse och infrastruktur kan samhällets sårbarhet minskas och anpassning till det förändrade klimatet ske.

I en rapport som togs fram 2017 avseende stranderosion i Båstads kommun beskrivs att vegetationslinjeanalys av Torekov visar på en måttlig erosion, främst i den norra delen av stranden samt en stor erosion i området närmast hamnen i strandens södra ände. Stränderna har generellt sett eroderat under den analyserade perioden 2004-2016, men många av åren har varit stormintensiva och det är därför inte fastställt att det är en långsiktig erosion som pågår.

I Torekovs hamn har man redan idag problem med vågöverspolning vid höga vattenstånd och hårda nordvästliga vindar. I dagsläget skulle troligen ett 100-års högvatten leda till att delar av bebyggelsen på hamnplan skulle översvämmas och att en betydande del av Varnätet och pumpstationer kring denna bebyggelse och omkringliggande parkeringsytor skulle påverkas. Senaste årets stormar har orsakat stor skada i detta område och med en stigande havsnivå kommer liknande händelser att inträffa oftare och än mer extrema situationer kan uppstå (Sweco, 2017).

En rapport som beskriver effekter och risker av en potentiell översvämning utifrån ett 100 års scenario 2040 och ett 100 års scenario 2100 har tagits fram som stöd inför framtagandet av kommunens fördjupade översiktsplan för Torekov (AFRY, 2021). De framtagna kartorna för översvämning visar på att risken avseende översvämning är relativt låg i nuläget. Det finns vissa lågpunkter där det finns risk för att vatten samlas vid eventuella skyfall. Marken består dock av infiltrerbara material som innebär att vatten inte blir stående en längre period. Framtiden innebär troligtvis mer frekventa skyfall med en högre intensitet och det är därför viktigt att inte förvärpa situationen rörande översvämning.

5.9.2 Miljökonsekvenser

Kommunen har tagit fram ett flertal klimatutredningar som har kartlagt avrinningsvägar och ytor som är mer eller mindre lämpliga för exploatering eller är i behov av klimatanpassningsåtgärder. Bland dessa framgår att Torekov har goda förutsättningar att hantera översvämningar kopplat till skyfall och havsnivåhöjning och överlag är situationen rörande översvämning acceptabel förutom vid hamnen, reningsverket samt en viss del av den kustnära bebyggelsen där det finns risk för negativ påverkan. Utredningarna föreslår åtgärder av olika omfattning för hamnområdena men strategier och åtgärder har ännu inte valts ut och kommunen behöver välja vilka åtgärder som är lämpliga utifrån vilka värden man vill prioritera att skydda.

I planförslag 2040 lyfter kommunen fram att det vid exploatering av ny bebyggelse alltid ska lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet med särskild hänsyn till utpekade riskområden och skyddsåtgärder för klimatanpassning. Bebyggelse bör inte lokaliseras på ett sätt som innebär att den kan utsättas för översvämning och vid planläggning bör planen inte heller generera försämring för befintlig bebyggelse och infrastruktur utanför planen. I kustområdet bör ny bebyggelse inte förekomma under 3,5 meter över havet om skyddsåtgärder mot översvämning inte vidtas. Identifierade lågpunkter och skyfallsstråk bör inte byggas utan istället avsättas som ytor där vatten tillåts svämma över vid behov. Större etablering av opermeabla ytor inom en exploatering ska undvikas och all ny bebyggelse bör reservera ytor för lokalt omhändertagande av dagvatten, exempelvis dammar, diken, magasin eller liknande där vattnet fördröjs. Detta bedöms medföra en förväntad positiv konsekvens jämfört med ett nollalternativ där stora områden med sammanhållen bebyggelse inte är försedda med dagvattenledningar, vilket medför att nederbörd söker sig den naturliga vägen mot havet med minsta motstånd och högsta lutning. I ett nollalternativ finns det även risk för tillkommande bebyggelse i skyfallstråk med identifierade lågpunkter och riskområden där vattenmassor samlas och kan bli ståendes en längre tid vid skyfall.

För infrastruktur, exempelvis reningsverket, finns det i ett nollalternativ en viss risk för översvämning i samband med framtida exploateringar eftersom det är placerat i ett strandnära läge. Vid ökade nederbördsmängder påverkas reningsverket av en ökad mängd inkommande dagvatten från dagvattenledningar, vilket kan innebära bräddning och utsläpp av orenat avloppsvatten. Inläckage i ledningar samt ökade vattenmängder bidrar till en sämre reningsprocess och risk för utsläpp till recipient. Risken för bräddning är större sommartid eftersom belastningen på reningsverket är högre till följd av ökad befolkning. I planförslag 2040 vill kommunen utreda behovet av skyddsåtgärder till följd av framtida klimatförändringar och utreda åtgärder för minskat flöde av dagvatten till reningsverket för att minska risken för bräddning vid skyfall.

Avloppsreningsverket genomgår för tillfället en tillståndsprovning för ett förnyat tillstånd enligt Miljöbalken. Tillstånd har ännu ej meddelats. Inom ramen för tillståndsprovningen hanteras även klimatanpassningsåtgärder. Variationerna över året vad gäller inkommande vatten är stora, där flödena generellt är högre vintertid, medan föroreningsbelastningen är som högst sommartid. För framtida sökt verksamhet väntas variationen sommar- och vintertid bestå, men att verksamhetsutövaren anser att det är svårt och förknippat med stor osäkerhet att ange framtida belastning på månadsbasis. Dimensionerande värden har i tillståndsansökan därför beräknats för låg- (vinter) och högsäsong (sommar). Reningsverket dimensioneras för maxbelastningen under sommarhalvåret. Uppräkningen av de beräknade framtida tillflöden har inte tagit hänsyn till ett förändrat klimat. Det bedöms i första hand vara skyfallssituationer som kan tillkomma, dvs. maxflöden som inträffar väldigt sällan. Verksamhetsutövaren anser det vara orimligt att dimensionera framtida reningsverk för sådana extremflöden. Det tas dock i beaktande vid uppströmsarbete för minskad andel tillskottsvatten och klimatanpassningar på ledningsnätet (NSVA, Ramboll, 2022).

Vidare iakttas generella klimatanpassningsstrategier för att omhänderta dagvatten så nära källan som möjligt och på så sätt minska belastningen på dagvattenledningar och reningsverket. Eftersom det är svårt att vidta anpassningsåtgärder för dagvatten i efterhand, vill kommunen i sitt kommande arbete med planering av bebyggelse och infrastruktur tidigt i arbetet identifiera hur vatten ska avrinna eller infiltrera inom ett område utan att det orsakar skador på exempelvis befintliga byggnader och infrastruktur samtidigt som hänsyn tas för extrema nederbördssituationer (100 års regn). Planförslaget bedöms medföra förväntade positiva konsekvenser jämfört med ett nollalternativ.

I Torekov finns stora ytor brukningsvärd jordbruksmark vars värden för livsmedelproduktionen är betydelsefull ur ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv. Jordbruksmark har även stor betydelse för klimatanpassningen då det har en god infiltrationsförmåga och fungerar som en buffert för magasinering av dagvatten vid skyfall

och översvämning. Då exploatering innebär att marken inte kommer kunna återställas för att brukas igen inom en överskådlig framtid bör jordbruksmarkens värden särskilt beaktas i planeringen. I den kommunövergripande översiktsplanen, nollalternativet, framgår att detaljplaner som tar jordbruksmark i anspråk inte ska prioriteras med undantag för stationsnära lägen. Detta medger en begränsad utveckling av bostäder och verksamheter för att skapa förutsättningar för en "livaktig och hållbar landsbygd". Inom planförslagets tidshorisont (2040) anses dock inte behovet av att utveckla bostadsbeståndet i Torekov vara mer angeläget än att värna om mark för jordbruksändamål och ett nollalternativ skulle kunna medföra negativa konsekvenser för den klimatanpassning som jordbruket medför. I planförslaget tas en mindre andel jordbruksmark i anspråk för bostadsbebyggelse och vikten av att utreda och möjliggöra avrinning och omhändertagande av ytvatten i syfte att säkerställa en hållbar dagvattenutredning lyfts fram. Planförslaget bedöms medföra en möjlighet till positiv konsekvens jämfört med ett nollalternativ.

Inom orten finns det även grönområden som är av särskild betydelse för samhället utifrån ett klimatanpassningsperspektiv. Det förekommer flera rinnvägar mot havet som följer befintliga grönstråk, vilka kommunen i sitt planförslag lyfter fram som viktiga att bevara för att bibehålla områdets förutsättningar för infiltration av dagvatten och oönskade konsekvenser av klimäförändringar. Planförslaget innebär att dessa ytor bevaras för framtida hantering av skyfall och ger således minskade möjligheter för exploatering i dessa attraktiva lägen jämfört med ett nollalternativ. Planförslaget bedöms medföra en förväntad positiv konsekvens jämfört med ett nollalternativ.

I ett nollalternativ kommer stora delar av gång- och cykelstråken förbli fortsatt icke sammanhängande och kommer fortsatt dela gatutrymmet med biltrafikanter. I planalternativet planeras istället ett tydligt och inbjudande gång- och cykelstråk till tätortens större målpunkter, vilket ska vara sammanhängande och komfortabelt. I planförslaget lyfts det fram att de nya cykelvägarna bör vara fysiskt separerade från biltrafik och ha ett hårt väglag. Å ena sidan innebär planförslaget att det krävs etablering av nya opermeabla ytor, men å andra sidan skapar planförslaget bättre förutsättningar för hållbart resande och ett minskat behov av bil. Planförslaget bedöms kunna ge en möjlighet till positiv konsekvens jämfört med nollalternativet.

Sammantaget bedöms planförslaget medföra möjligheter till positiva konsekvenser eller förväntade positiva konsekvenser jämfört med nollalternativet med avseende på klimatanpassning.

Planförslaget har kompletterats med en samlad bedömning av risken för översvämning, erosion, ras och skred och hur sådana risker kan minska eller upphöra. Särskilt riskutsatta områden har redovisats översiktligt i text och i karta med utgångspunkt i nationella och regionala planeringsunderlag. Reningsverkets utsatta läge för konsekvenser till följd av havsnivåhöjning har förtydligats. Planförslaget har även förtydligats vad gäller påverkan på erosions- och stabilitetsförhållanden till följd av klimäförändringar. Ändringar i planförslaget innebär en tydligare beskrivning av särskilt riskutsatta områden där särskild hänsyn bör tas vid efterföljande planering och områden som är mer eller mindre olämpliga för bebyggelseutveckling. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.9.3 Åtgärdsförslag

- Värna om grönstrukturen och jordbruksmarkens värden i planeringen av den fysiskt byggda miljön i syfte att säkerställa dess olika funktioner för samhället inför framtida behov. Grönstrukturens produktion av ekosystemtjänster bör integreras i tätorten i syfte att öka ortens motståndskraft gentemot framtida klimatförändringar,
- Ta hänsyn till framtida klimatförändringar och behov av skyddsåtgärder för klimatanpassning vid planering av bebyggelse och infrastruktur. Ny bebyggelse ska inte lokaliseras på ett sätt som innebär att den kan utsättas för översvämning och ska inte heller generera försämring för befintlig bebyggelse i angränsande områden. Identifierade lågpunkter och skyfallsstråk bör inte byggas och bör istället avsättas som ytor där vatten tillåts svämma över vid behov. I kustområdet bör ny bebyggelse inte förekomma under 3,5 meter över havet om skyddsåtgärder mot översvämning inte vidtas,
- Större etablering av opermeabla ytor inom en exploatering ska undvikas och bör i så fall kompenseras med åtgärder någon annanstans i avrinningsområdet. Utjämningsvolymen inom en exploatering bör bevaras eller kompenseras på annan plats samtidigt som möjligheten att förbättra översvämningssituationen någon annanstans i avrinningsområdet bör ses över. All ny bebyggelse bör också reservera ytor för lokalt omhändertagande av dagvatten, t ex. dammar, diken, magasin eller liknande där vattnet fördröjs,
- Kommunala vattentäkter bör värnas i syfte att säkra dricksvattentillgången för framtida behov samt för att bevara goda livsmiljöer för människor samt djur- och växtliv,
- Begränsningar för grundvattenanläggningar bör införas inom riskområden för översvämningar i syfte att förhindra att saltvatten eller förorenade ämnen tränger in och sprids i grund- eller ytvattnet,
- Tätortsnära natur- och rekreationsmark bör säkras i syfte att främja förutsättningar för hållbar turism och för människor att utöva friluftsliv i ett förändrat klimat,
- Ta fram en beredskapsplan för kustförvaltning i syfte att strukturera klimatanpassningsarbetet inför framtida klimatförändringar och formulera genomtänkta strategier som kan ligga till grund för vilka åtgärdsval och prioriteringar som behöver göras,
- Uppströmsarbete för att minska mängden ovidkommande vatten till reningsverket bör genomföras. Här finns ett delat ansvar mellan verksamhetsutövaren för reningsverket, kommunen och enskilda aktörer och fastighetsägare.

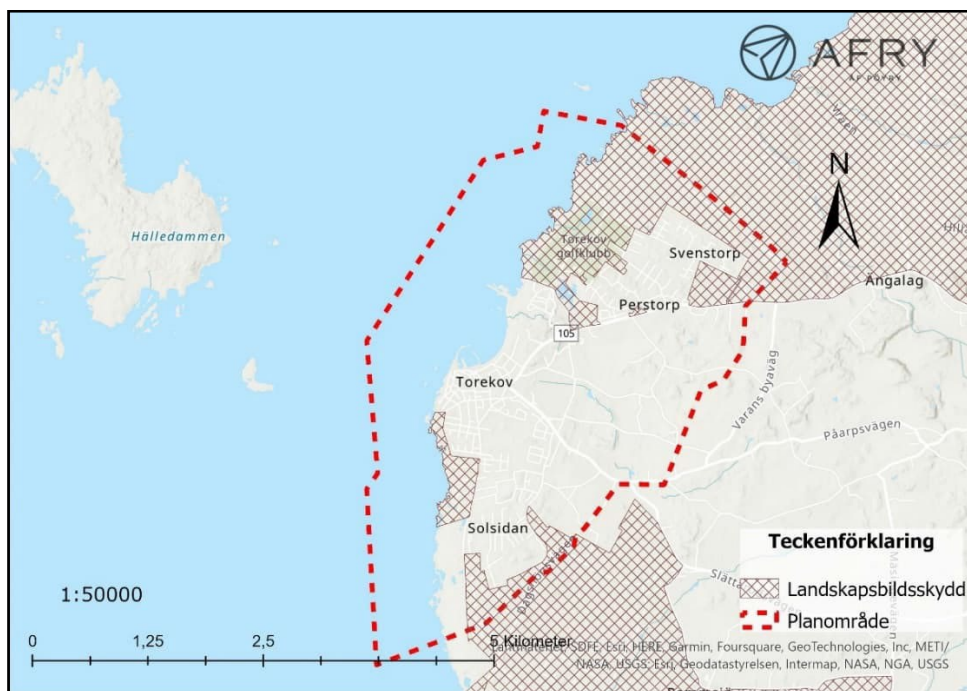
5.10 Landskapsbildskydd

5.10.1 Förutsättningar

Inom planområdet finns två landskapsbildsskyddade områden. I planområdets södra del *Bjärehalvön* och i planområdets norra del *Norra Bjärekusten med Norrvikens trädgårdar*, se Figur 26.

Inom landskapsbildsskyddsområdet *Bjärehalvön* syd i planområdet karaktäriseras området av jordbruksmark, som är av kulturhistorisk och identitetsbevarande vikt för Torekovs samhälle. Området nordväst om Solsidan karaktäriseras av en minimalt exploaterad kustrensa, som bidrar med fri sikt mot havet för boende i norra Solsidan. I landskapsbildsskyddsområde *Norra Bjärekusten med Norrvikens trädgårdar*, finns både åkermark och Torekovs golfbana. Utsikten mot Torekovs golfbana bidrar med fri sikt mot havet, som är av vikt för helhetsupplevelsen av Torekov som havs- och badort. Vidare förekommer åkermark utmed planområdets nordligaste avgränsning.

Förutom de ovan nämnda landskapsbildsskyddade områdena är Torekovs identitet starkt förknippad med den landsbild som finns i samhället.

Figur 26. Landskapsbildsskyddade områden inom planområdet. Källa: (Länsstyrelsen, 2023).

5.10.2 Miljökonsekvenser

Den föreslagna bebyggelseinriktningen från kommunen i planförslaget medför en inriktning på att förtäta redan bebyggda bostadsmiljöer i centrumnära lägen. Genom att förtäta och bygga i samband med befintlig bebyggelse minskar risken för att landskapsbilden påverkas. Detta då en spridd bebyggelse kan leda till att enskilda fritidshus ockuperar olämpliga platser där landskapsbilden påverkan för närliggande områden. Vidare är en önskad viljeriktning i planförslaget att utveckla mångfunktionella ytor i Torekov hamn, som är viktig för samhällets identitet. Att fortsatt bevara ett öppet landskap i hamnen bidrar till att landskapsbilden bevaras och inte ianspråkats för enskilda individer.

Planförslaget jämfört med nollalternativet bedöms leda till en möjlighet för positiv konsekvens baserat på att risken för spridd bebyggelse som förväntas i nollalternativet kan komma att påverka landskapsbilden negativt. Planförslagets föreslagna bebyggelseinriktning att förtäta bedöms fördelaktig för bevarandet av landskapsbilden.

5.10.3 Åtgärdsförslag

Åtgärder i planförslaget är att definiera vad som är av vikt för Torekovs landskapsbild. Genom att skapa förutsättningar för att bevara det kustlandskap som så länge attraherat besökare och boende till platsen, skapas förutsättningar för att bibehålla landskapsbilden.

Planförslagets förslag på exploatering leder ej till att ett fragmenterat byggande sker i anslutning till kuststräckan ut från Torekov, och bedöms således vara en åtgärd som är i syfte att bevara landskapsbilden.

Vidare uttrycker kommunen i planförslaget följande ställningstaganden för att bevara landskapsbilden:

- Sträva efter att skapa ett rundare och mer sammanhållet samhälle för att motverka utbredning och utglesning av tätorten,
- Värna om oexploaterad mark till förmån för grönstruktur och rekreativa inslag inom orten. Syftet är också att synliggöra landskapet i och omkring Torekov, samt jordbruksmarkens betydelse som identitetsbärare för orten,
- Främja en sammanhållen bebyggelseutveckling i syfte att öka tillgängligheten, främja val av hållbara transporter, hushålla med mark och resurser samt nyttja befintlig infrastruktur mer effektivt,
- Värna och utveckla arkitektoniska och kulturhistoriska värden för att stärka Torekovs identitet,
- Värna om och utveckla Skåneleden och Kattegattleden i syfte att främja förutsättningar för rekreation, folkhälsa, turism och ökad tillgänglighet till naturen.

5.11 Trafik

5.11.1 Förutsättningar

Biltrafiken har varit normen i samhällsplaneringen under lång tid och dess effekter på klimat samt människors hälsa och närmiljö är väl dokumenterat. Vägtrafiken står för huvuddelen av utsläppen av växthusgaser som bidrar till den ökade medeltemperaturen på jorden samtidigt som den ger negativa effekter på folkhälsan i form av utebliven vardagsmotion och ökade olycksrisker som i sin tur medför samhällsekonomiska kostnader i form av sjukvård, sjukskrivningar och förtidspensioner. Utifrån ett fysiskt planeringsperspektiv är biltrafiken ett ytkrävande transportslag som tar stora ytor värdefull mark i anspråk och som påverkar hur vi rör oss och betar oss i trafiken. Det beror på att biltrafiken och den omfattande väginfrastruktur som den är beroende av bidrar till en både fysisk och psykisk barriäreffekt som framkallar obehag bland oskyddade trafikanter då de korsar eller vistas i anslutning till en motoriserad trafikled. Omfattningen av barriäreffekten beror på motorledens storlek, hur många fordon som passerar på den samt andelen tung trafik och innebär direkta konsekvenser i form av buller, luftföroreningar och otrygghet men även indirekta konsekvenser i form av förändrade förflyttningsvanor och kontaktmönster som i sin tur påverkar gaturummens vitalitet. Utifrån ett långsiktigt perspektiv kan de stora vägytorna som biltrafiken är beroende av även bidra till en förstärkt segregationseffekt då de fungerar som fysiska avgränsare mellan samhällens olika delar och funktioner samt bidra till ökad översvämningsrisk vid framtida havsnivåhöjningar och skyfall då de hårdgjorda ytorna förhindrar vattenmassor från att rinna undan. För att uppnå transportpolitiska mål och möta de utmaningar som finns avseende klimatförändringar, luftkvaliteten, buller och trängsel i våra samhällen är det därför angeläget att omvärdera bilen som planeringsnorm och arbeta för ett förändrat resebeteende samt sträva efter att minska andelen biltrafik till förmån för mer hållbara transportslag (Båstad kommun, u.å.a).

Torekovs läge längst ut på Bjärehalvön i kombination med samhällets bebyggelsestruktur medför att bilberoendet bland invånare och besökare är mycket stort. Enligt en resvaneundersökning som genomfördes år 2018 sker 78 % av den totala andelen resor i Torekov med bil och 82 % för resor under fem kilometer. I Skåne län ligger motsvarande siffror på 53 % respektive 38 %. Även körkortsinnehavet är mycket högt i kommunen och uppgår till 91 % medan motsvarande siffra ligger på 81 % för Skåne län. I Torekov är det endast 2 % som inte har tillgång till en bil i hushållet att jämföra med Skåne län där 18 % inte har någon bil i hushållet. Bilen är nödvändig för många människors rörlighet och kommer fortsatt att vara en viktig del av transportsystemet i Torekov framöver men för att främja ett hållbart transportsystem är det nödvändigt att minska bilberoendet för resor där gång, cykel och buss utgör ett realistiskt alternativ. Det gäller framför allt de riktigt korta lokala förflyttningarna som borde kunna göras till fots eller med cykel samt vid längre resor där det finns goda förutsättningar för byte till kollektivtrafik. För planering av väginfrastruktur innebär det konkret att gång-, cykel- och kollektivtrafik bör prioriteras högre vid mål- och intressekonflikter med biltrafik (Båstad kommun, u.å.a).

Kollektivtrafiken är av avgörande betydelse för ett långsiktigt hållbart transportsystem, för att uppnå transportpolitiska mål och för att möta de utmaningar som finns avseende klimatförändringar, luftkvaliteten, buller och trängsel i våra samhällen. Främjandet av kollektivtrafik är ett effektivt medel för att begränsa utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar, minska trafikens påverkan på klimat och människors hälsa och närmiljö samt för att öka framkomligheten i våra samhällen. Det är ett yt- och resurseffektivt transportmedel som skapar förutsättningar för ett attraktivt och sammanhållet samhälle då behovet av ytkrävande parkeringar och gaturum minskar. Ett attraktivt kollektivtrafikutbud i tätbebyggda miljöer minskar bilberoendet och ökar tillgängligheten till större målpunkter i kommunen för grupper som inte har tillgång till bil såsom barn, äldre, funktionshindrade och de utan körkort. Dessa grupper är helt eller delvis beroende av en fungerande kollektivtrafik för att kunna ta sig dit de vill och kunna delta i samhällets aktiviteter, såsom arbete, utbildning, service, vård, kultur- och fritidsaktiviteter och kollektivtrafiken spelar därför en viktig roll i arbetet mot ett mer jämlikt samhälle (Båstad kommun, u.å.a).

Vid planeringen av infrastruktur är trafiksäkerheten en mycket viktig aspekt då det medför konsekvenser på samhällsmiljön och den upplevda tryggheten och således påverkar hur vi rör oss och betar oss i trafiken. På det lokala vägnätet ska de oskyddade trafikanternas säkerhet alltid prioriteras framför bilens framkomlighet och i de allra mest centrala delarna av samhället bör vägnätet planeras för låga hastigheter eller för bilfria miljöer i den mån det är möjligt i syfte att minska barriäreffekter, främja val av hållbara transportmedel samt skapa förutsättningar för ett mer levande samhälle. En omfördelning av biltrafiken till förmån för mer kapacitetsstarka transportslag bör också medföra mindre trängsel under de intensiva sommarmånaderna och att de som är beroende av bil har lättare att ta sig fram. Utanför samhället kan framkomlighetsaspekter tillåtas att värderas högre, till exempel vid planering av väginfrastruktur för utryckningsfordon då hastighetsdämpande åtgärder med alltför trånga gatusektioner kan medföra problem för dessa fordon att ta sig fram. Det gäller även planeringen av godstrafik, exempelvis i form av djurtransporter och tankbilar med släp till hamnen, gods till vandrarhemmet på Hallands Väderö, renhållning och avfallshantering samt näringslivets behov av varutransporter. I Torekov motsvarar den tunga trafiken för 100 respektive 80 fordon per dygn (ÅDT) av den totala trafiken på de större vägarna Ängalagsvägen och Slättarödsvägen. Bil-, gods och utryckningstrafiken nyttjar samma vägnät som gång och cykel samt kollektivtrafik men ställer olika krav på trafiksäkerhet, tillgänglighet och framkomlighet och en avvägning mellan dessa intressekonflikter behöver göras för att kunna tillgodose och förena dessa behov (Båstad kommun, u.å.a).

Torekovs vägnät delas upp i tre nivåer bestående av de större vägarna (Ängalagsvägen (Väg 115) och Slättarödsvägen (Väg 105)), kommunala gatorna i tätortens centrala delar samt enskilda vägar i övrigt. Vägtypen styr vem som är ansvarig för den i form av planering, drift och skötsel, vilket innebär att Trafikverket är väghållare för de större vägarna och att kommunen ansvarar för de kommunala gatorna i tätorten samtidigt som samfällighetsföreningar och enskilda fastighetsägare är ansvariga för de enskilda vägarna. Kommunen har begränsade möjligheter till att ensidigt påverka planeringen och utformningen av de vägar där man inte är väghållare och samverkan med berörda aktörer är därför av största vikt för att kunna uppnå en hållbar utveckling av vägnätet (Båstad kommun, u.å.a).

Vid planering av transporter och infrastruktur bör fyrstegsprincipen tillämpas, vilket innebär att möjliga förbättringar i transportsystemet stegvis prövas i syfte att åstadkomma kostnadseffektiva lösningar. Att bygga nya vägar för att möta behovet av ökad bilanvändning är sällan det bästa alternativet och innebär ofta också att man inducerar än mer biltrafik då framkomligheten förbättras och det blir mer attraktivt att välja bilen som färdmedel. Genom att istället undersöka möjligheterna till att påverka behovet av resor eller optimera befintliga lösningar innan man bygger om eller bygger nytt kan stora samhällsvinster göras. Det kan exempelvis handla om att tillämpa förtättningsstrategier vid bostadsplanering, omfördela ytor i gaturummet eller införa parkeringsregleringar,

hastighetsbegränsningar, busskörfält, trafiksignalsprioriteringar och liknande (Båstad kommun, u.å.a).

För att främja val av hållbara färdmedel ska beslut om planläggning ta hänsyn till närhetsprincipen som innebär att detaljplaner som möjliggör bostäder ska ligga inom gång- och cykelavstånd från större målpunkter och service. På så sätt kan vi nyttja befintlig transportinfrastruktur mer effektivt samtidigt som vi ökar reseunderlaget för att utveckla en effektiv och konkurrenskraftig kollektivtrafik i framtiden. Det lokala trafiksystemet är en del av ett större regionalt system där en rad olika aktörer medverkar och i Skåne län är det den regionala kollektivtrafikmyndigheten Region Skåne, genom Skånetrafiken, som ansvarar för planeringen av kollektivtrafiken. Kommunen ska samverka med Skånetrafiken i trafikplaneringen för att verka för goda kollektivtrafikförbindelser och att kollektivtrafiksystemet ska framstå som ett konkurrenskraftigt och attraktivt alternativ till bilen. Kommunen har också en viktig roll som väghållare och att ge kollektivtrafiken goda förutsättningar att ta sig fram på vägarna. Kollektivtrafiken bör därför samordnas med den övriga strategiska planeringen i det tidiga skedet, i samband med att kommunen planerar för nya bebyggelseområden (Båstad kommun, u.å.a).

Nuvarande kollektivtrafik i Torekov består av två regionbusslinjer som kopplar samman orten med kommunala och regionala målpunkter. Bebyggelsestrukturen i Torekov med omnejd är mycket gles och avstånden mellan olika målpunkter är långa, vilket medför svårigheter i att skapa ett hållbart transportsystem med avseende på klimat, människors hälsa och närmiljö. Tillgången till kollektivtrafiken skiljer sig stort mellan de olika områdena inom orten och det är framför allt i de södra delarna där behov finns av utvecklade kollektiva transporter för boende och besökare till och från arbetsplatser och turistmål. En ogynnsam bebyggelsestruktur i kombination med ett litet reseunderlag försvårar en sådan linjesträckning i nuläget men det ligger i kommunens intresse att verka för att skapa förutsättningar för en sådan koppling i framtiden (Båstad kommun, u.å.a).

Från och med december 2022 förändras turutbudet och linjenätet för kollektivtrafiken i Torekov och i stort innebär det att orten får en rakare koppling till Båstads tätort och stationsområde i form av en ny busslinje samtidigt som befintlig linje till Båstad, via Rammsjö och Västra Karup, läggs ned. Den befintliga linjen mellan Torekov och Förslöv bibehålls med nuvarande sträckning, dock med ett minskat turutbud. Busslinjerna anpassas för att underlätta för smidiga byten i Båstads och Förslövs station samt till Väderötrafiken så långt det är möjligt. För Torekov innebär förändringen att det går betydligt snabbare för resande till Båstads tätort och station för byte med tåg till regionala målpunkter, vilket dock sker på bekostnad av tillgängligheten i kommunens sydvästra delar. Den gena sträckningen från Torekov till Båstads tätort har varit mycket efterfrågad bland kommunens invånare och arbetspendlare och har stor betydelse för kollektivtrafikens konkurrenskraft i Torekov (Båstad kommun, u.å.a).

Vid längre resor är gång eller cykel inte alltid ett alternativ men för att ändå minska bilberoendet bör det vara lätt att ta sig till hållplatser för byte till kollektivtrafik. Därför är det vid planering av transportsystemet viktigt att tillämpa ett hela-resan-perspektiv i syfte att främja tillgänglighet och förbättra förutsättningarna för kombinationsresor, så att olika färd sätt länkar samman och att hållbara transportmedel utgör så stor del av resan som möjligt. Trafikplaneringen bör sträva efter att förenkla för byten mellan de olika transportslagen och lägga vikt vid större mål- och bytespunkter för att underlätta för invånare och besökare att kunna ta sig till dessa platser på ett enkelt och smidigt sätt. Det kan handla om förbättrad infrastruktur i form av beläggning, väderskydd, skyltar, belysning, toalett, parkeringsmöjligheter. Stor vikt bör också läggas tidigt i planeringen av kollektivtrafik på att säkerställa att hållplatser förses med en väl utbyggd gång- och cykelväginfrastruktur. Dessa vägar bör tillgodose kraven på god tillgänglighet, trafiksäkerhet och trygghet för att kollektivtrafiken ska vara ett attraktivt alternativ (Båstad kommun, u.å.a).

5.11.2 Miljökonsekvenser

Planeringen för gång- och cykelnätet i Torekov bör sträva efter att bli mer attraktivt med avseende på framkomlighet, trygghet och trafiksäkerhet. Gång- och cykelvägar ska också vara gena, sammanhängande och komfortabla för att de ska upplevas attraktiva att använda. Planering för gång- och cykeltrafik ska sträva efter att utforma vägnätet så att det faktiska avståndet motsvarar fågelvägens avstånd så långt det är möjligt då gående och cyklister är mycket känsliga för omvägar (Båstad kommun, u.å.a). Nya cykelvägar bör vara fysiskt separerade från biltrafik, minst 2,5 meter bred och ha ett hårt väglag. Trafiken i bebyggelsemiljöer bör vara utformad och anpassad utifrån de oskyddade trafikanternas förutsättningar och behov. Den upplevda tryggheten för de oskyddade trafikanterna förstärks om det finns god belysning och sikt, inga skymmande buskar och att drift och underhåll på vägen är av hög standard. Cykelfält kan anläggas om hastighetsbegränsningen inte överskrider 30 km/h. Även en upplevelserik och estetiskt tilltalande miljö stimulerar val av hållbara färdmedel och ska beaktas vid planering av transportinfrastruktur.

Trafikplaneringen ska sträva efter att förenkla för byten mellan de olika transportslagen och lägga vikt vid större målpunkter för att underlätta för invånare och besökare att kunna ta sig till dessa platser på ett enkelt och smidigt sätt. Det kan handla om förbättrad infrastruktur, exempelvis i form av markbeläggning, väderskydd, tydliga vägskyltar, belysning, cykelpump, toaletter och parkeringsmöjligheter. Cykelparkeringar bör anordnas vid alla viktiga målpunkter i orten och särskilt prioriteras vid målpunkter i anslutning till det primära cykelnätet (Båstad kommun, u.å.a).

Kollektivtrafiken till och genom Torekov behöver vara gen och utgöra ett attraktivt alternativ för resor till målpunkter inom och utom kommunen (Båstad kommun, u.å.a).

Hållplatslägen ska lokaliseras till strategiska lägen inom orten där Torekovs hamn och bostadskvarteren vid Kaptensgatan/Litorinavägen särskilt pekas ut. I södra Torekov finns också ett flertal strategiskt viktiga målpunkter, såsom Torekov hotell och Nolato, vilka har ett särskilt behov av förstärkt kollektivtrafik för att främja tillväxt och möjliggöra hållbart resande för en bred målgrupp året om. För att skapa goda förutsättningar för ett effektivt och hållbart transportsystem ska planeringen av den fysiskt byggda miljön sträva efter att främja en sammanhållen bebyggelseutveckling med korta avstånd mellan olika målpunkter. På så sätt skapas förutsättningar för genare linjesträckningar och därmed kortare restider samtidigt som avstånden till hållplatslägena minskar, vilket i sin tur skapar goda förutsättningar för hållbara färdmedelsval.

Det är framför allt vid kortare resor och förflyttningar inom orten där bilen som transportmedel kan ersättas av gång- och cykeltrafik. För att hållbara transportmedel ska utgöra så stor del av resan som möjligt ska trafikplaneringen lägga särskild vikt vid de större målpunkterna för att förenkla för byten mellan de olika transportslagen. Det kan handla om förbättrad infrastruktur, exempelvis i form av markbeläggning, väderskydd, tydliga vägskyltar, belysning, cykelpump, toaletter och parkeringsmöjligheter. Stor vikt bör också läggas tidigt i planeringen av kollektivtrafik på att förse dessa platser med en väl utbyggd gång- och cykelväginfrastruktur. Dessa vägar bör tillgodose kraven på god tillgänglighet, trafiksäkerhet och trygghet för att kollektivtrafiken ska utgöra ett attraktivt alternativ.

Kommunen ska prioritera hållbara transportslag, såsom gång-, cykel- och kollektivtrafik, vid planeringen av väginfrastruktur i syfte att uppnå transportpolitiska mål och möta de utmaningar som finns avseende klimatförändringar, luftkvaliteten, buller och trängsel. De oskyddade trafikanternas säkerhet ska prioriteras framför bilens framkomlighet på det lokala vägnätet. I delar av den gamla bykärnan bör vägnätet planeras för låga hastigheter eller för bilfria miljöer i den mån det är möjligt i syfte att minska barriäreffekter, främja val av hållbara transportmedel samt skapa förutsättningar för ett mer levande samhälle. Tung eller snabb biltrafik ska i möjligaste mån separeras från gång- och cykeltrafiken och överfarer eller angränsande gång- och cykelbanor ska utformas så att de är säkra att vistas på för de oskyddade trafikanterna. Användningen av parkeringsplatser ska styras

genom tids- och avgiftsregleringar så att de utnyttjas på ett så ändamålsenligt och effektivt sätt som möjligt.

Planeringen av trafiksystemet ska eftersträva god resurshushållning och ett effektivt resursutnyttjande av befintliga transporter och infrastruktur. Kommunen ska samverka med lokala, regionala och nationella aktörer för att utveckla transportsystemet och uppnå hållbara transportlösningar. Kommunen ska också verka för att det finns en utbyggd infrastruktur för el och alternativa drivmedel i syfte att främja användningen av icke-fossila bränslen och på så sätt uppnå en hållbar transportutveckling.

Torekovs utvecklingsstrategi anger inga konkreta åtgärder avseende trafiken men verkar ha en målbild över hur trafiknätet i Torekov ska fungera.

Nollalternativet är inte detsamma som nuläget utan motsvarar den förmodade utvecklingen inom området om den fördjupade översiktsplanen inte antas. Det innebär att en slumpmässig bebyggelseutveckling utan helhetsperspektiv antas tillkomma vilket innebär att utvecklingen av vägnätet sker utan ett holistiskt synsätt och utan ett slutmål.

I nuläget är gång- och cykelnätet inte sammanhängande i Torekov och i de flesta fall tillämpas blandtrafik där de olika trafikslagen samsas om ett begränsat gatututrymme, vilket sannolikt kommer att fortsätta på det viset. I dagsläget är en stor del av befolkningen i Torekov beroende av bilen som färdmedel och utan ett strategiskt arbete för att göra kollektivtrafiken och gång- och cykelvägar ett mer attraktivt val kommer det troligen förbli så. Det i sin tur kommer att försvåra kommunens uppnående av lokala, regionala och nationella miljömål.

Planförslaget bedöms innebära en möjlighet till positiv konsekvens i jämförelse med nollalternativet då det strävar efter att skapa ett trafiknät som främjar ett mer hållbart resande. Det har även ett uttalat mål om att öka säkerheten och förenkla för resenären att välja andra alternativ än bil vilket inte är uttalat i nollalternativet.

I planförslaget har återvinningsstationens lokalisering justerats till den plats som föreslogs i detaljplanen för Sunnan 10. Planförslaget har förtydligats med ställningstagande om behovet av att även framöver planera för platser för insamling av förpackningsavfall av mer skrymmande slag. Dessa insamlingsplatser ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet och bör lokaliseras i nära anslutning till platser som en stor del av hushållen besöker regelbundet, som till exempel mataffären. Det är nödvändigt då det ska vara enkelt att göra sig av med hushållsavfallet utan att behöva använda bilen för att kunna transportera avfallet till insamlingsplatsen. Ändringen bedöms på så vis bidra till att uppnå transportpolitiska mål och möta utmaningar som finns avseende klimatförändringar, luftkvaliteten, buller och trängsel. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.11.3 Åtgärdsförslag

- Prioritera hållbara transportslag, såsom gång-, cykel- och kollektivtrafik, framför biltrafikens framkomlighet vid planeringen av infrastruktur i syfte att uppnå transportpolitiska mål och möta de utmaningar som finns avseende klimatförändringar, luftkvaliteten, buller och trängsel i Torekov,
- Prioritera de oskyddade trafikanternas säkerhet framför bilens framkomlighet på det lokala vägnätet. I Torekovs mest centrala delar bör vägnätet planeras för låga hastigheter eller för bilfria miljöer i den mån det är möjligt i syfte att minska barriäreffekter, främja val av hållbara transportmedel samt skapa förutsättningar för ett mer levande samhälle. Utanför samhället kan framkomligheten värderas högre, till exempel vid planering av väginfrastruktur för utryckningsfordon och godstrafik,
- Främja en sammanhållen och kollektivtrafiknära bebyggelseutveckling i syfte att hushålla med värdefull mark och resurser, nyttja befintlig infrastruktur mer effektivt samt öka reseunderlaget för en attraktiv kollektivtrafik,
- Samverka med regionala aktörer i syfte att främja en konkurrenskraftig och attraktiv kollektivtrafik i Torekov, stärka kopplingen till större målpunkter i kommunen och regionen, minska trafikens påverkan på klimat och människors hälsa och närmiljö, främja en mer jämlik mobilitet mellan olika samhällsgrupper samt öka framkomligheten på vägar,
- Samordna kollektivtrafiken med samhällsplaneringen och utveckling av orten, i samband med att kommunen planerar för nya bebyggelseområden, i syfte att skapa goda förutsättningar för hållbara färdmedelsval,
- Främja ett hela-resan-perspektiv i syfte att främja tillgänglighet och förbättra förutsättningarna för kombinationsresor.

5.12 Buller

5.12.1 Förutsättningar

Buller definieras som inte önskvärt ljud. För en god upplevelse av sin omgivning eftersträvas inte största möjliga tystnad utan rätt ljudmiljö (Boverket, 2003). Buller påverkar hälsa och välbefinnande på flera sätt, dels att det upplevs störande, dels indirekt genom att störa sömn och återhämtning samt talförståelse, koncentration och inläring. Vad som betraktas som störande är individuellt och kan variera med tiden på dygnet. Hur störda vi blir beror exempelvis på vilken typ av ljud det är och ljudets kvalitet. För att beskriva buller används ljudnivå, vilken mäts i decibel (dBA). Decibel är ett logaritmiskt begrepp, vilket innebär att addition från två lika starka ljudkällor ökar ljudnivån med 3 dBA.

Miljö kvalitetsnormen för buller infördes år 2004 genom förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Normen är en slags målsättning som följs när strävan är att undvika skadliga effekter på människors hälsa av omgivningsbuller. För stora kommuner (över 100 000 invånare) upprättar Trafikverket och kommunerna åtgärdsprogram för buller. Små och medelstora kommuner omfattas av bullernormen i de områden som störs av buller från större vägar (över tre miljoner fordon/år), större järnvägar (30 000 tåg/år) samt större civila flygplatser (över 50 000 flygrörelser/år). Inom Båstads kommun är det motorväg E6 som omfattas av dessa kriterier, E6:an passerar cirka 20 kilometer öster om Torekov (Båstads kommun, 2020).

De vanligaste ljudmiljöer som människor vistas i ligger mellan 20–85 dBA. Långvarig exponering för höga ljudnivåer kan ge en hälsomässig påverkan som trötthet, stress, sömnstörningar och ökad risk för hjärt-kärlsjukdomar. Vid mycket höga ljudnivåer kan hörselproblem uppkomma. I den fysiska planeringsprocessen är det därför viktigt att beakta att bullernivåer blir godtagbara.

I Torekov är huvuddelen av det oönskade ljudet relaterat till vägtrafiken och övergripande

planering för att bibehålla goda luft- och ljudmiljöer i Torekov strävar därför i huvudsak efter att minska behovet av biltransporter och främja val av hållbara transportmedel, såsom gång, cykel och kollektivtrafik (Båstad kommun, u.å.a).

5.12.2 Miljökonsekvenser

I Båstad kommuns översiktsplan har bullersituationen i kommunen konstaterats som god. Dock fokuserar Torekovs utvecklingsstrategi på förtätning av samhället vilket kan innebära en negativ effekt på bullernivån. I nuvarande skede har inga bullerberäkningar genomförts då Båstad kommuns översiktsplan anger att det ska genomföras vid detaljplaneskedet. Utöver redovisning av omgivningsbuller utomhus invid en bostadsbyggnads fasader och uteplats ska det framgå i detaljplanen de åtgärder som gjorts för att förebygga eller minska bullerpåverkan för att visa att riktvärdena för buller inte överskrids (Båstads kommun, 2020).

Därav kan man i dagsläget inte peka ut områden särskilt utsatta för buller. Troligen är bullernivån som högst i centrala Torekov och vid de mest trafikerade vägarna (väg 115 och 105). Utvecklingsstrategin anger att man satsar på att förtäta Torekov vilket kan ha en negativ effekt på bullernivåerna. Hur stor den negativa konsekvensen blir kommer att framgå av bullerutredning som genomförs vid detaljplaneskedet.

Nollalternativet motsvarar den förmodade utvecklingen inom området om den fördjupade översiktsplanen inte antas och speglar alltså inte nuläget. Det innebär alltså att utvecklingen av Torekovs samhälle inte görs med en särskild strategi eller plan utan sker mer slumpvist och utan ett helhetsperspektiv eller med en strategi för att mildra bullernivån i samband med utbyggnad och förtätning.

Planförslaget bedöms medföra marginell/obetydlig konsekvens i jämförelse med nollalternativet. Båda alternativen kommer sannolikt att medföra negativa konsekvenser i jämförelse med nuläget men då det i dagsläget saknas bullerutredningar går det inte att specificera hur planförslaget skiljer sig från nollalternativet och därmed inte om det innebär positiva eller negativa konsekvenser i jämförelse. För att mildra effekterna av buller i samhället bör man utföra bullerutredning i det enskilda fallet där det finns risk att negativt påverka omgivningen med buller.

5.12.3 Åtgärdsförslag

- En övergripande bullerutredning för samhället bör tas fram för att identifiera punkter som är särskilt känsliga/utsatta för buller.
- Vid planläggning och bygglovsprövning i Torekov ska miljö kvalitetsnormer för buller beaktas för att inte riskera negativ påverkan för boende.

5.13 Risk och hälsa

5.13.1 Förutsättningar

Hantering av risker är kopplad till den fysiska planeringen genom att det i plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) anges att risker för människors hälsa och säkerhet ska beaktas.

Våra samhällen ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö och planeras och utformas på så vis att människor inte utsätts för hälso- eller säkerhetsrisker och att långsiktigt god resurshushållning främjas. För att skydda människors hälsa får våra boende- och vistelsemiljöer inte utsättas för störningar, i form av luft- och vattenföroreningar, buller, lukt och strålning, eller risker, för exempelvis bränder, explosioner, industriella utsläpp, trafikolyckor och översvämningar. Det övergripande risk- och säkerhetsarbetet handlar om att minska sannolikheten för att olyckor ska inträffa och att mildra konsekvenserna av olyckor som sker. För den fysiska planeringen kan det innebära att planera och lokalisera bebyggelse i lämpliga områden, upprätthålla skyddsavstånd mellan riskfyllda verksamheter och sårbara miljöer samt ange principer och riktlinjer för hantering av risk- och

säkerhetsfrågor i syfte att värna om människors säkerhet och hälsa. Enligt PBL får mark tas i anspråk för bebyggelse endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet, med hänsyn till människors hälsa och risken för olyckor. I planeringen av den fysiskt byggda miljön och prövning av lov och tillstånd ska därför hänsyn tas till bland annat förekomst av radon, förorenade områden, miljöstörande verksamheter samt strålnings-, översvämnings- eller ras- och skredrisker. Risk- och säkerhetsarbetet sker i ett tidigt skede av planeringen i syfte att kunna utreda och analysera konsekvenserna av enskilda utbyggnadsområden och den samlade effekten av flera utbyggnadsområden utifrån ett större sammanhang. Detaljerade riskanalyser tas alltid fram i varje enskilt fall för att säkerställa att den planerade markanvändningen är lämplig och genomförbar ur ett säkerhetsperspektiv (Båstad kommun, u.å.a).

Hälsa och säkerhet ingår i de nationella miljö kvalitetsmålen God bebyggd miljö, Giftfri miljö och Säker strålmiljö. Av Naturvårdsverkets preciseringar följer bland annat att människor inte ska utsättas för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker. Därtill följer att människor, djur och växter inte utsätts för farliga ämnen som sprids när varor, kemiska produkter och material tillverkas, används och blir till avfall (Naturvårdsverket, 2018).

Inga rekommenderade vägar för farligt gods finns i eller i närheten av Torekov.

5.13.1.1 Verksamheter

Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter kallas för A- eller B-verksamheter, beroende på vilken myndighet som beslutar om tillstånd eller hanterar anmälan. Verksamheter som påverkar miljön mest ska söka tillstånd hos mark- och miljödomstol (A). Verksamheter som påverkar miljön något mindre ska söka tillstånd hos miljöprövningsdelegation vid länsstyrelse (B). Mindre verksamheter behöver inte ha tillstånd, utan gör en anmälan till miljökontoret i kommunen (C). Mycket små verksamheter, som inte påverkar miljön nämnvärt, behöver varken tillstånd eller anmälan (U). De ska ändå följa kraven i miljöbalken och kommunens miljökontor utövar tillsyn över dem.

Torekovs avloppsreningsverk är en tillståndspliktig verksamhet (B-verksamhet) och är av betydelse för hela kommunen. Verket renar kommunalt och industriellt avloppsvatten från tätorterna Torekov, Västra Karup, Greve och Förslöv samt från de mindre orterna Hov, Rammsjö, Killebäckstorp och stora delar av den kustnära bebyggelsen mellan Stora Hult och Torekov. Verksamheten bedrivs av NSVA AB (Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp). Reningsverket omges av ett skyddsavstånd på cirka 330 meter. Reningsverket har en pågående ansökan om utökat tillstånd.

Nolato är en anmälningspliktig verksamhet som påverkar omgivningen med störande miljöeffekter. Verksamheten påverkar miljön genom utsläpp till luften som kan innebära obehaglig lukt. Utsläpp till vatten utgörs av processavloppsvatten i form av bad och sköljvatten av olika slag som avleds till Torekovs avloppsreningsverk. Anläggningen påverkar också omgivningen genom buller från fläktar och kylaggregat samt lastbilstransporter till och från anläggningen. Anläggningen omges av en skyddszon på cirka 300-500 meter för att begränsa verksamhetens inverkan på vår hälsa och miljö samt säkerställa verksamhetens framtida behov av utbyggnad. I planförslaget anges en yta i direkt angränsning till befintlig verksamhet som ändrad markanvändning. Marken är detaljplanlagd för att möjliggöra en fysisk utbyggnad av Nolatos verksamhet.

Tillverkningsindustrin Nolato är en viktig funktion i Torekov som bidrar till sysselsättning och tillväxt samtidigt som den bidrar till ortens attraktivitet som boende- och etableringsort för invånare och företag.

Inom ramen för planläggning av området längs Kaptensgatan för bostäder har kommunen för avsikt att utreda om förutsättningar finns för lokalisering av en återvinningsstation för insamling av förpackningar, returglas och returpapper. Det är viktigt att anläggningen lokaliseras centralt för att underlätta för invånare att göra sig av med sitt avfall på ett

miljöriktigt sätt. Vid utformning ska hänsyn tas till miljöstörande effekter från anläggningen, främst i form buller från anläggningen samt dess transportbehov (Båstad kommun, u.å.a). En återvinningstation är inte tillstånds- eller anmälningspliktig. Prövning av lämpligheten sker oftast i detaljplan och vid bygglovshantering.

Ny känslig bebyggelse som boende, vård och skolmiljö ska lokaliseras med ett säkerhetsavstånd till kraftledningar eller elektriska anläggningar för att minimera exponering för magnetiska fält. Vid etablering av nya miljöfarliga verksamheter ska det utredas om det finns behov av ett säkerhetsavstånd och hur långt det i respektive fall bör vara.

5.13.1.2 Luftföroreningar

Med utomhusluft avses enligt förordningen utomhusluften med undantag för arbetsplatser samt vägtunnlar och tunnlar för spårbunden trafik. Föroreningarna beror framför allt på trafiken men också av energiförsörjning/-användning samt utsläpp från industrier.

Luftföroreningarna inom Båstads kommun har konstaterats ligga under miljökvalitetsnormerna och specifika åtgärder inte har bedömts vara aktuella i dagsläget. I takt med att Torekov förtätas kommer även mer biltrafik vilket leder till mer partiklar och andra luftföroreningar. Om det leder till försämring i luftkvaliteten kan det dock vara aktuellt med kontinuerliga mätningar.

5.13.1.3 Ras och skred

Strandnära områden som inte utgörs av berg eller morän ses generellt och behandlas som aktsamhetsområden (SGU, 2022). Enligt SGI:s kartläggning över förutsättningar för skred i finkornig jordart i strandnära områden är en stor del av området mellan havskanten och samhällsbebyggelsen utpekad. Vid vidare planläggning av Torekov bör en markutredning avseende risk för ras, skred och erosion utföras.

5.13.1.4 Översvämning ökade havsnivåer

Torekov ligger intill kusten och är därmed utsatt för framtida havsnivåhöjningar. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) översvämningsportal är det primärt delar av hamnen som kommer att översvämmas vid en havsnivåhöjning på 1 m. Infrastruktur i Torekov översvämmas först vid en havsnivåhöjning på 2 m (MSB, 2023). Åtgärder för att hantera översvämningsrisken hanteras under klimatanpassningsavsnittet 5.9.

5.13.1.5 Markföroreningar

Inom Torekov finns det risk för förorenad mark vid vissa områden som pekats ut på Länsstyrelsens informationskarta (Länsstyrelsen, 2023). Vid exploatering av ett område som är potentiellt förorenat ska dess föroreningsstatus utredas och i så fall hanteras på ett godtagbart sätt. Förekommer radon inom de förorenade områdena ska byggnader som är planerade att uppföras inneha en radonsäkrad eller radonskyddad grundläggning. Om föroreningarna förekommer i nära anslutning till miljöer där det finns risk att det sprids eller orsakar skada, exempelvis vattenskyddsområden och tätbebyggda miljöer, ska sanering av dessa områden prioriteras.

5.13.2 Miljökonsekvenser

De primära riskerna i Torekov förväntas vara översvämnings-, ras-, skred- eller erosionsrisker med tanke på dess närhet till havet. Det är därför rekommenderat att detta utreds närmare vid vidare planering av utvecklingen av Torekov. I Utvecklingsstrategin har hamnområdet pekats ut som ett område med potential att utvecklas, samt har hamnområdet och kustremsan runt omkring pekats ut som ett aktsamhetsområde i SGI:s kartering över ras och skred. Geotekniska utredningar som utreder området bör tas fram i samband med detaljplaneläggning av området i syfte att undersöka stabilitetsförhållanden. Vidare bör även markvattenförhållanden i området utredas för att se hur det påverkar stabiliteten.

Vid planläggning av byggnation i Torekov ska befintlig bebyggelse tas hänsyn till för att säkerställa att den inte riskerar påverkas av otillåten negativ effekt från ny byggnation. Ny byggnation ska planeras så att marken som tas i anspråk är lämplig för ändamålet, läge och behov. Markanvändning som syftar till att på något vis säkerställa en långsiktigt god resurshållning ska ges företräde. Bebyggelsen bör vidare planeras så att det vid behov finns ett lämpligt säkerhetsavstånd till platser som kan innebära risk eller störning som exempelvis kraftledningar eller miljöfarliga verksamheter. Om föroreningar påträffas vid ett område som är planerat att exploateras ska först dess föroreningsstatus undersökas och därefter hanteras på ett godtagbart sätt.

Strategier för att uppnå god kvalitet för vattenförekomster i området handlar om att prioritera bebyggelse där det finns hållbara förutsättningar för vatten och avlopp och att hushålla med vattenresurser. Vid planering av bebyggelse i anslutning till vattenförekomster är det särskilt viktigt att den nya bebyggelsen inte riskerar att försämra kvaliteten för vattenförekomsterna i området. I samband med planering och exploatering av nya områden ska därför dess påverkan på vattenförekomster minimeras genom att eftersträva hållbar hantering av dag- och spillvatten så att gränsvärdena för vattenkvaliteten uppnås (Båstad kommun, u.å.a).

Nollalternativet är relativt likt planförslaget med undantag att det inte aktivt främjar en mer hållbar utveckling av Torekov då man exempelvis främjar människors säkerhet och hälsa genom att ta hänsyn till miljö- och riskfaktorer vid prövning av bygglov och tillstånd. Det kan i förlängningen leda till att samhället inte förtätas på ett strategiskt vis och att människor kommer att påverkas mer från exempelvis luftföroreningar, till följd av en ökad biltrafik.

Planförslaget bedöms medföra en möjlighet till positiv konsekvens i jämförelse med nollalternativet. Båda alternativen kommer sannolikt att medföra negativa konsekvenser för aspekten risk och hälsa i jämförelse med nuläget men då planförslaget främjar säkerhetsaspekter på ett vis som saknas i nollalternativet bedöms planförslaget som det bättre alternativet. Planförslaget nämner en rad försiktighetsåtgärder och främjar en utveckling av Torekov som innebär att det finns bra förutsättningar att minimera risker för människor och miljö.

I planförslaget har återvinningsstationens lokalisering justerats till den plats som föreslogs i detaljplanen för Sunnan 10. Planförslaget har förtydligats med ställningstagande om behovet av att även framöver planera för platser för insamling av förpackningsavfall av mer skrymmande slag. Dessa insamlingsplatser ska vara lättillgängliga för dem som vill lämna ifrån sig förpackningsavfallet och bör lokaliseras i nära anslutning till platser som en stor del av hushållen besöker regelbundet, som till exempel mataffären. Det är nödvändigt då det ska vara enkelt att göra sig av med hushållsavfallet utan att behöva använda bilen för att kunna transportera avfallet till insamlingsplatsen. Ändringen bedöms inte medföra betydande miljökonsekvenser för risk och hälsa.

Planförslaget har förtydligats med att Torekovs hamn bedriver miljöfarlig verksamhet och att åtgärder kan behöva vidtas för att undvika att miljöfarliga ämnen riskerar att hamna i havet vid höga vattenflöden och stormar. Torekovs hamn är klassad både som hamn och för fordonsservice/drivmedelshanering. Verksamheten har en tvättanläggning där ca 300 båtbottentvättar sker per år. Hamnen har också flera cisterner. Hamnverksamheten har skyldighet att ha avfallsanordningar för mottagning av avfall från båtar som ska vara placerade, utformade och drivas så att behoven för att lämna avfall tillgodoses så att hantering av avfall kan ske på ett miljömässigt hållbart sätt. Den tidigare platsen med uppställning och hantering av båtar kan medfört markföroreningar som påverkat mark och grundvatten och därmed miljö kvalitetsnormer. Förtydligande av risker för människors säkerhet och hälsa och påverkan på miljö till följd av aktiviteter från verksamheter i hamnområdet eller i samband med klimatförändringar förväntas leda till förbättrade förutsättningar till att ta hänsyn till miljö- och riskfaktorer vid efterföljande planering och vid prövning av bygglov och tillstånd. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

Planförslaget har kompletterats med en samlad bedömning av risken för översvämning, erosion, ras och skred och hur sådana risker kan minska eller upphöra. Särskilt riskutsatta områden har redovisats översiktligt i text och i karta med utgångspunkt i nationella och regionala planeringsunderlag. Reningsverkets utsatta läge för konsekvenser till följd av havsnivåhöjning har förtydligats. Planförslaget har även förtydligats vad gäller påverkan på erosions- och stabilitetsförhållanden till följd av klimatförändringar. Ändringar i planförslaget innebär en tydligare beskrivning av särskilt riskutsatta områden där särskild hänsyn bör tas vid efterföljande planering och områden som är mer eller mindre olämpliga för bebyggelseutveckling. Föreslagna ändringar i planförslaget bedöms vara i linje med tidigare miljöbedömning.

5.13.3 Åtgärdsförslag

- Ta hänsyn till miljö- och riskfaktorer vid planläggning och prövning av lov och tillstånd i syfte att värna om människors säkerhet och hälsa. Mark får endast tas i anspråk för bebyggelse om marken är lämplig för ändamålet med hänsyn till dess egenskaper, läge och behov och företräde ska ges till användning som främjar en långsiktigt god resurshushållning.
- Vid exploatering av mark med radonförekomst ska byggnader uppföras med radonsäker eller radonskyddad grundläggning och inom potentiellt förorenade områden ska dess föroreningsstatus utredas. Saneringsåtgärder för förorenad mark i nära anslutning till vattenskyddsområden och tätbebyggda miljöer ska prioriteras.
- Kraftledningar eller elektriska anläggningar som avger elektromagnetisk strålning ska undvikas i närhet till känslig bebyggelse, såsom boende-, vård- och skolmiljöer, och ska utformas på så vis att exponering för magnetfält begränsas.
- Geotekniska utredningar ska tas fram för riskområden för ras, skred och erosion vid framtagande av detaljplaner och prövning av lov och tillstånd i syfte att säkerställa markens stabilitetsförhållanden. Hänsyn ska också tas till klimatförändringens effekter på jordens bärighet då förändrade markvattenförhållanden påverkar dess stabilitet.
- Behov av att upprätta skyddsavstånd till befintliga miljöfarliga verksamheter ska utredas vid exploatering av ny bebyggelse. Omvänt ska hänsyn också tas till befintliga verksamheter och dess framtida behov av förnyade tillstånd vid bebyggelseutveckling.
- Miljökvalitetsnormer för vatten, luft och buller ska beaktas vid planläggning och bygglovsprövning.
- Vid lokalisering av återvinningstationer bör möjligheten att lokalisera dessa intill verksamheter som människor ofta färdas till, såsom livsmedelsbutiker eller liknande verksamheter utredas. Det kan medföra minskat antal resor med bil, då förpackningar kan återvinnas i samband med transport för inköp etc.

5.14 Kumulativa effekter

I kapitlet beskrivs effekter som samverkar på olika sätt. Kumulativa effekter delas in i tre kategorier: additiva, synergistiska eller motverkande. Dessa effekter kan vara både negativa och positiva. Nedanstående från planförslaget bedöms kunna leda till kumulativa effekter:

Exempel på tänkbara kumulativa effekter

- Påverkan på kustvatten
Exempel: En ökad befolkningsmängd som bor året-runt i Torekov kan ge upphov till mer förorenat dagvatten, då trafiken ökar jämfört med ett samhälle som endast bebos under sommarhalvåret. Dagvattenmängden förväntas även öka i samband med klimatförändringar som sker, där en ökad nederbördsmängd förväntas i framtiden. Samtidigt kommer en ökad andel året-runt boenden leda till en ökning av avloppsvatten och spillvatten som omhändertas i reningsverket. Kumulativt är dessa effekter synergistiskt verkande på aspekten påverkan på kustvattnen utanför Torekov.
- Anläggning av verksamheter i nära anknytning till varandra
Exempel: I planförslaget föreslås att drivmedelsanläggningen som finns i Torekov förflyttas till en plats som redan har verksamheter i form av en bilverkstad och en bilvårdsanläggning. Kumulativ effekt av detta är att risken blir additiv för området, då exempelvis sammanfallande olyckor i verksamheterna riskerar att påverka den närliggande vattentäkten betydande ur en föroreningsaspekt.
- Påverkan på naturmiljö
Exempel: En ökad befolkningsmängd innebär en ökad belastning på naturmiljön. Även om naturliga miljöer önskas bibehållas utsätts ekosystem för en påfrestning av en ökad mängd besökare. Ljudnivån i naturmiljöer (buller) riskerar att öka i samband med mer frekvent vistande besökare i naturmiljöer, som kan medföra att skygga djurarter undviker att vistas i områden. Förslagen i planförslaget att bevara och skapa nya naturmiljöer i Torekov är en motverkande effekt, som mildrar effekten av befolkningsökningen då det finns fler platser att vistas på.
- Påverkan på naturresurser
Exempel: En del av jordbruksmarken i centrala Torekov föreslås till ny bebyggelse. Samtidigt föreslås att en större del jordbruksmark som tidigare var detaljplanerad för bostadsbebyggelse återinförs som jordbruksmark. Detta har en motverkande effekt på den negativa effekten av att mark tas i anspråk i centrala Torekov.
- Klimatpåverkan från trafik
Exempel: En ökning av året-runt boende bedöms medföra en ökning av den bilburna trafiken i och med att andelen vistande på platsen ökar. En satsning på kollektivtrafik och gång- och cykelstråk presenteras i FÖP 2040's planförslag och har en möjlighet att agera som motverkande effekt.
- Förtätning av Torekov
Exempel: Att förtäta Torekov ökar den centrala påfrestningen på ledningsnätet för avloppsvatten. Även andelen hårdgjorda ytor ökar då befintlig jordbruksmark eller annan permeabel mark föreslås tas i anspråk. Planförslaget föreslår en ökad fokus på gröna ytor och lokalt omhändertagande av dagvatten som skapas i dessa områden, och om dessa åtgärder genomförs agerar de som en motverkande effekt på den ökning av hårdgjorda ytor som resulterar av planförslaget.

Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att kommunen ska, genom NSVA, utreda åtgärder för att minska mängden bräddat avloppsvatten från spillvattenledningsnätet samt åtgärder för att ta om hand bräddat spillavloppsvatten vid pumpstationer, såsom exempelvis magasinering och utjämning, för att minska mängden orenat avloppsvatten som når recipient. Ställningstagandet förväntas bidra till minskade utsläpp av orenat avloppsvatten i samband med skyfall och minskat flöde inkommande dagvatten till reningsverket. Utöver direkta utsläpp i samband med bräddning förväntas också en minskad belastning på reningsverket leda till en minskad risk för utsläpp av orenat vatten från reningsverket. Förslaget ställningstagande bedöms agera motverkande gentemot den kumulativa effekt som skulle innebära påverkan på ledningsnätet och ökning av avloppsvatten och spillvatten.

6 Nationella miljö kvalitetsmål

I nedanstående kapitel analyseras planförslaget mot de nationella miljömålen. Tabell 5 redovisar Sveriges 16 nationella miljö kvalitetsmål där fetmarkerade är de mål som bedöms vara relevanta med avseende på den fördjupade översiktsplanens genomförande. Tabell 6 redogör för hur den fördjupade översiktsplanens genomförande bidrar eller motverkar relevanta miljö kvalitetsmål.

Tabell 5. Sveriges nationella miljö kvalitetsmål. Mål markerade i grått fetstil bedöms påverkas av den fördjupade översiktsplanen.

Nationella miljö kvalitetsmål	
Begränsad klimatpåverkan	Grundvatten av god kvalitet
Frisk luft	Hav i balans samt levande kust och skärgård
Bara naturlig försurning	Myllrande våtmarker
Giftfri miljö	Levande skogar
Skyddande ozonskikt	Ett rikt odlingslandskap
Säker strålmiljö	Storslagen fjällmiljö
Ingen övergödning	God bebyggd miljö
Levande sjöar och vattendrag	Ett rikt växt- och djurliv

Tabell 6. Nationella miljö kvalitetsmål och den fördjupade översiktsplanens påverkan på miljömål och måluppfyllelse.

Nationella mål	Planförslagets måluppfyllelse	Fördjupning
Begränsad klimatpåverkan	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	<p>I planförslaget är en tydlig viljeriktning att utföra nya byggnationer i linje med miljömålet.</p> <p>Genom prioritering av gång- och cykelvägar, bevarande av grönområden och genom klimatanpassande åtgärder i samhället förväntas miljömålets måluppfyllelse stärkas med planförslagets genomförande.</p> <p>Den stora omställningen är att anpassa Torekov till ett mer lättillgängligt samhälle för gång- och cykel, vilket inte definieras i nollalternativet. Därigenom bedöms planförslaget som mer positivt jämfört med ett nollalternativ.</p>
Frisk luft	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	<p>Genom ökad vikt som läggs på grönstråk i samhället samt en mer lättillgänglig transport via gång- och cykel förväntas luftkvaliteten i Torekov förbättras med planförslaget. En ökad andel gång- och cykeltrafik minskar växthusgasutsläpp från biltrafik, vilket i sin tur bidrar till en bättre luftkvalitet regionalt.</p> <p>Kombinationen av en ökad grön infrastruktur och en minskad mängd bilburen transport</p>

		<p>förväntas leda till en minskad spridning av finpartiklar till luft. Detta då biltrafik sprider finpartiklar från vägar och vägrenar. Grön infrastruktur i nära anknytning till väg bidrar till fastläggning av finpartiklar som motverkar spridning till luft.</p> <p>Viljeriktningarna ovan är definierade för planförslaget, men ej nollalternativet, och således förväntas planförslaget erbjuda bättre möjligheter än ett nollalternativ.</p>
Bara naturlig försurning	Möjlighet till att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	Minskad mängd biltrafik leder till en minskad mängd utsläpp av växthusgaser, vilket medför en god måluppfyllelse. Viljeriktningen skiljer sig från planförslaget och nollalternativet där planförslaget lyfter inriktningen minskad biltrafik.
Giftfri miljö	Möjlighet till att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	I planförslaget nämns förorenade områden och att potentiellt förorenade områden ska utredas vid exploatering. Saneringsåtgärder är prioriterade vid vattenskyddsområden och tätbebyggda miljöer.
Ingen övergödning	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	Planförslagets omfattande viljeriktning med avseende på lokal hantering av dagvatten förväntas leda till en positiv jämfört med nollalternativet. Risken för bräddning av orenat vatten från reningsverket minskar med planförslaget jämfört med ett nollalternativ.
Säker strålmiljö	Planförslagets bidrag till måluppfyllelse bedöms vara marginell / obetydligt jämfört med ett nollalternativ.	Inga viljeriktningar med avseende på en säker strålmiljö nämns och planförslaget bedöms vara likvärdigt med genomförande av ett nollalternativ.
Levande sjöar och vattendrag	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	I hantering av dagvatten lokalt förväntas risken för påverkan på vattendrag i kustområden utanför Torekov. Genom ökad lokal hantering av avrinning i Torekov minskar därigenom risken för ogynnsamma utsläpp till ytvattenförekomster i kustmiljön. Då detta ej är en viljeriktning i ett nollalternativ bedöms planalternativet vara mer i linje med miljömålet.

Grundvatten av god kvalitet	Risk att påverka negativt till måluppfyllelsen jämfört med ett nollalternativ.	Genom planerad ny drivmedelsanläggning i samband med en grundvattentäkt i området Perstorp finns risk för att grundvattenkvaliteten i vattenskyddsområdet påverkas. Området är ej föreslaget som ny drivmedelsstation i nollalternativet.
Hav i balans samt levande kust och skärgård	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	I planförslaget lyfts friluftsliv och rekreation som en viktig viljeriktning för samhällsutvecklingen. Genom denna viljeriktning kombinerat med ambitionen att nybyggnation ska ske med syfte att förtäta Torekov snarare än utglesa bebyggelsen med fritidshus skapas möjligheter för en positiv konsekvens genom planförslaget genomförande. Fortsatt ökad tillgänglighet av kustområdet utanför Torekov är en viljeriktning i planförslaget som även det bedöms leda till en positiv konsekvens för måluppfyllelsen.
Myllrande våtmarker	Planförslagets bidrag till måluppfyllelse bedöms vara marginell / obetydligt jämfört med ett nollalternativ.	Våtmarker i området är sparsamma och Flytermossen är utpekad som skyddsvärd natur i både nollalternativet och planförslaget. Planförslaget och nollalternativet bedöms likvärdiga med avseende på miljömålets uppfyllelse.
Levande skogar	Förväntas bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	I planförslaget pekas flera naturområden ut för bevarande och skydd i samband med viljeriktningen att bevara och utveckla befintliga grönstråk i Torekov. Områden utpekade i planförslaget är fler än i nollalternativet, och fler områden utpekade för skydd i planförslaget.
Ett rikt odlingslandskap	Möjlighet att bidra positivt till måluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.	Planförslaget ianspråktar en del av potatisåkern i Torekov, samtidigt som ett större område ianspråktas för bostadsutveckling i nollalternativet. Genom att en sammanhängande bebyggelse eftersträvas i planförslaget leder det till att jordbruksmarken fortsatt är bruksbar, och fragmenteras ej. I nollalternativet fanns detaljplaner för byggnation av fritidshus och villor. Outnyttjade byggrätter ska upplösas i planförslaget, vilket leder till att planförslaget jordbruksmark som var ianspråktagen för husbyggnation.

<p>God bebyggd miljö</p>	<p>Förväntas bidra positivt till målluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.</p>	<p>Planförslagets tydliga viljeriktning med att skapa förutsättningar för året-runt boende och en variation av boendetyper är att föredra över nollalternativet. I nollalternativet är förväntad utveckling att nybyggnation domineras av småhus och fritidshus, medans planförslaget erbjuder byggnation sammanhängande med redan befintlig byggnation.</p> <p>Viljeriktningen i planförslaget leder till ett mer sammanhängande samhälle som skapar möjligheter för utveckling av redan befintliga tjänster inom områdena.</p>
<p>Ett rikt djur- och växtliv</p>	<p>Förväntas bidra positivt till målluppfyllelse jämfört med ett nollalternativ.</p>	<p>Bevarande, värnande och utvecklande av befintliga grönstråk och grönytor är en viktig viljeriktning i planförslaget som skiljer sig från nollalternativet. Även värnandet om naturmiljö i områden utanför samhället uttrycks i planförslaget.</p>

Av de 16 nationella miljö kvalitetsmålen är det ett flertal som berörs av de föreslagna ändringarna i planförslaget. Ett flertal förtydliganden i planförslaget syftar till att värna om vattenresurser och minska utsläpp och transporter av ämnen och föroreningar. Planförslaget har kompletterats med ställningstagande om att utreda åtgärder för att minska mängden orenat avloppsvatten som når olika recipienter. Ställningstagandet förväntas bidra till minskade utsläpp av orenat avloppsvatten i samband med skyfall och minskat flöde inkommande dagvatten till reningsverket. Utöver direkta utsläpp i samband med bräddning förväntas också en minskad belastning på reningsverket leda till en minskad risk för utsläpp av orenat vatten från reningsverket. Planförslaget har också förtydligats med ställningstagande om att i största möjliga utsträckning sträva efter att bibehålla vattenskyddsområdena och ha kvar vattentäkterna som reservvattentäkter i syfte att säkra vattentillgången för framtida behov. Dessa ställningstaganden är av särskild relevans för miljö kvalitetsmålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet och Hav i balans samt levande kust och skärgård.

I planförslaget har det förtydligats att Torekovs hamn bedriver miljöfarlig verksamhet och att åtgärder kan behöva vidtas för att undvika att miljöfarliga ämnen riskerar att hamna i havet vid höga vattenflöden och stormar. Ställningstagandet syftar till att förebygga och minska spridningen av farliga ämnen och skydda den biologiska mångfalden och människors hälsa. Ställningstagandet är av särskild relevans för miljö kvalitetsmålen Giftfri miljö och Hav i balans samt levande kust och skärgård.

I planförslaget har behovet av att planera för lättillgängliga platser för insamling av förpackningsavfall av mer skrymmande slag förtydligats. Förslaget syftar till att underlätta för invånare att göra sig av med hushållsavfallet utan att behöva använda bilen för att kunna transportera avfallet till samlingsplatsen. Ställningstagandet är av särskild relevans för miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö.

I planförslaget har ställningstaganden för Strandskogens utveckling justerats för att tydliggöra att områdets naturvärden bör prioriteras högt i avvägningen gentemot andra allmänintressen och att eventuella utvecklingsinsatser alltid ska ske med hänsyn till befintliga naturvärden och gällande regleringar och skydd. Planförslaget har också kompletterats med ställningstagande om att Natura 2000-områden är skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken och att eventuell påverkan på områdena till följd av förändrad markanvändning ska prioriteras högt vid planläggning och lovgivning. Ställningstagandena förväntas medföra bättre förutsättningar för bevarande av ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Ställningstagandet är av särskild relevans för miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

De föreslagna ändringarna bedöms inte påverka planförslagets målpuppfyllelse.

7 Samlad bedömning av miljöpåverkan

Sammantaget bedöms planförslaget innebära ett förtydligande av önskad utvecklingsriktning inom Torekov jämfört med ett nollalternativ där ÖP 2030 fortsätter att gälla. FÖP 2040 bedöms därför huvudsakligen innebära förbättrade möjligheter för Torekov att kunna driva utvecklingsfrågor i den riktning som eftersträvas. För majoriteten av de bedömda miljöaspekterna bedöms planförslaget bättre bidra till måluppfyllelse än för ett nollalternativ, se Tabell 7.

Miljöaspekterna *strandskydd* och *buller* bedöms dock innebära *obetydlig eller marginell konsekvens* medan miljöaspekterna *riksintresse*, *naturvård* och *vattenskyddsområden* bedöms innebära *risk för negativ konsekvens*.

Tabell 7. Samlad bedömning av planförslagets konsekvenser

Miljöaspekt	Bedömning av planförslaget jämfört med ett nollalternativ
Riksintresse naturvård	Risk för negativ konsekvens
Riksintresse kulturvård	Möjlighet till positiv konsekvens
Riksintresse rörligt friluftsliv	Förväntad positiv konsekvens
Natura 2000	Möjlighet till positiv konsekvens
Strandskydd	Marginell/obetydlig konsekvens
Vattenskyddsområden	Risk för negativ konsekvens
Areella näringar	Möjlighet till positiv konsekvens
Naturmiljö	Förväntad positiv konsekvens
Ekosystemtjänster	Förväntad positiv konsekvens
Kulturmiljö	Möjlighet till positiv konsekvens
Dagvattenhantering	Möjlighet till positiv konsekvens
Vattenkvalitet och vattenmiljöer	Förväntad positiv konsekvens
Klimatanpassning	Förväntad positiv konsekvens
Landskapsbildskydd	Möjlighet till positiv konsekvens
Trafik	Möjlighet till positiv konsekvens
Buller	Marginell/obetydlig konsekvens
Risk och hälsa	Möjlighet till positiv konsekvens

Ändringar i planförslaget anses inte föranleda ett behov av att se över bedömningen av planförslagets miljökonsekvenser. Den samlade bedömningen av miljöpåverkan enligt tabell 7 anses därför vara fortsatt aktuell.

8 Uppfyllande av kravet på sakkunskap

Miljökonsekvensbeskrivningen har tagits fram med den sakkunskap som krävs i fråga om projektets särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter.

Nedan redovisas sakkunniga som ingått i arbetet med att ta fram miljökonsekvensbeskrivningen:

Namn och roll	Utbildning och erfarenhet
Elin Arvidsson Glans, Uppdragsledare	Fil. mag i jordartsgeologi samt påbyggnadsutbildning inom miljö- och hälsoskydd från Göteborgs universitet. Elin arbetar sedan 2018 som miljökonsult i rollen som handläggare och uppdragsledare inom verksamhetsområdet förorenade områden samt som handläggare och uppdragsledare för MKB:er. Elin har tidigare arbetat i mer än 10 år som miljöinspektör inom kommunal tillsynsverksamhet och 1,5 år som miljöhandläggare på Länsstyrelsen.
Nathalie Jancsak Biträdande uppdragsledare, handläggare	Kandidatutbildning i geologi vid Lunds universitet med inriktning på hydrogeologi och geofysik. Nathalie arbetar sedan 2019 som miljökonsult i roll som handläggare och biträdande uppdragsledare inom verksamhetsområde förorenade områden och MKB:er.
Karl Hammarsten, handläggare	Fil. kand i miljövetenskap från Linköpings universitet. Karl arbetar sedan 2021 som miljökonsult i rollen som handläggare med olika anmälningar och tillståndsärenden enligt miljöbalken. Vidare arbetar han som handläggare för MKB:er för detaljplaner och genomför miljöbedömningar.
Alexander Öhberg, handläggare	Civilingenjör inom naturresurstechnik med inriktning miljö och vatten. Alexander arbetar sedan 2022 som miljökonsult i rollen som handläggare inom verksamhetsområdet förorenade områden. Alexander har under sommaren 2022 arbetat för Länsstyrelsen i Norrbotten med inventering, restaurering och bevarande av vattendrag, våtmarker och naturreservat.
Karin Petersson, granskare, och expertstöd	Fil. kand i miljövetenskap från Linnéuniversitetet. Karin har mer än 10 års erfarenhet av miljöarbete från myndigheter, kommun och även som konsult. Inom AFRY arbetar Karin som regionchef för Sydväst inom BU Environment. Som senior miljökonsult är Karins roll ofta att agera expert och kvalitetsansvarig vid strategiska miljöbedömningar som rör all form av samhällsplanering samt specifika miljöbedömningar som rör miljöfarlig verksamhet. Inom AFRY agerar hon även miljöspecialist gällande biotopskydd, Natura 2000, artskydd och strandskydd.

9 Referenser

- AFRY. (2021). *Analys av klimatförändringans påverkan på Torekovs samhälle*.
- Boverket. (2003). *Buller: delmål 3 - Underlagsrapport till fördjupad utvärdering av miljömålsarbetet*. Boverket. Diarienummer 20829-2230/2002.
- Boverket. (2023). *Kartor riksintressen*. Hämtat från <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/riksintressen/kartor/>
- Båstad kommun. (1998). *Naturvårdsplan*.
- Båstad kommun. (2000). *Kulturmiljövårdsprogram för Båstads kommun*.
- Båstad kommun. (u.å.a). *FÖP 2040*.
- Båstads kommun. (2020). *Miljökonsekvensbeskrivning av antagandehandling för Båstads kommuns översiktsplan*. Båstads kommun.
- Båstads kommun. (u.å.b). *Befolkningsprognos för Båstads kommun år 2021-2030*.
- Länsstyrelsen. (2000). *Registerblad - Bjärehalvöns kust med Hallands Väderö och omgivande hav*. Hämtat från http://bastad.engelholm.se/Filer/Bastad/OP2030/Samrad/Riksintresse_naturvard/N1.pdf
- Länsstyrelsen. (2008). *Gröthögarna-Segeltorp [L:K 34]*. Hämtat från <https://www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2008/grothogarna-segeltorp-lk-34.html>
- Länsstyrelsen. (2023). *EBH-kartan*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=ed0d3fde3cc9479f9688c2b2969fd38c>
- Länsstyrelsen i Skåne län. (2005). *Bevarandeplan för Natura 2000-område Bjärekusten*. Hämtat från https://www.lansstyrelsen.se/download/18.51340eae1864b7149a8e411/1676556340700/Bj%C3%A4rekusten_bevarandeplan.pdf
- Länsstyrelsen Skåne. (2002). *Strandskydd i Båstad kommun*. Diarienummer: 511-14743-99;1278.
- Länsstyrelsen Skåne. (2018). *Bevarandeplan för Natura 2000-området Hallands Väderö SE0420002*. Hämtat från https://hallandsvadero.se/wp-content/uploads/2019/04/bevarandeplan_SE0420002.pdf
- Länsstyrelsen Skåne. (2022). *Bevarandeplan för Natura 2000-området Nordvästra Skånes havsområde SE0420360 samt förvaltningsplan för Skånska Kattegatt, marint skyddat område upptaget i Ospar samt Helcom*. Hämtat från https://www.lansstyrelsen.se/download/18.51340eae1864b7149a8e7bd/1676556431118/Bevarandeplan_Nordv%C3%A4stra%20Sk%C3%A5nes%20havsomr%C3%A5de.pdf
- Länsstyrelsen Skåne. (2023). *Kulturmiljöprogram: Bjärehalvöns bronsålderslandskap*. Hämtat från <https://www.lansstyrelsen.se/skane/besoksmal/kulturmiljoprogram/kulturmiljoprogram-omraden/kulturmiljoprogram-bjarehalvons-bronsalderslandskap.html>
- Länsstyrelsen Västra Götaland. (2024). *Karttjänster och geodata*. Hämtat från <https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/om-oss/vara-tjanster/karttjanster-och-geodata.html>

- MSB. (2023). *Översvämningsportalen*. Hämtat från <https://gisapp.msb.se/apps/oversvamningsportal/avancerade-kartor/kustoversvamning.html>
- Naturvårdsverket. (2018). *Sveriges miljömål*. Hämtat från Preciseringar av God bebyggd miljö: <https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/god-bebyggd-miljo/preciseringar-av-god-bebyggd-miljo/>
- Naturvårdsverket. (2023a). *Skyddad natur*. Hämtat från <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>
- Naturvårdsverket. (2023b). *Skyddad natur - område av riksintresse för friluftsliv i Skåne län*. Hämtat från file:///C:/Users/uuw413/Downloads/FM%2001%20Bj%C3%A4rekusten-Sk%C3%A4lderviken_V%C3%A4rdebeskrivning.pdf
- NSVA, Ramboll. (2022). *Komplettering av tillståndsansökan Torekovs avloppsreningsverk*.
- Riksantikvarieämbetet. (2023). *Fornsök*. Hämtat från <https://www.raa.se/>
- SGU. (2022). *Förutsättning för skred i finkornig jordart*. Hämtat från <http://resource.sgu.se/dokument/produkter/produktblad/forutsattningar-for-skred-i-finkornig-jordart.pdf>
- Sweco. (2017). *Stranderosionsutredning*.
- VISS. (2023). *Vatteninformation Sverige*. Hämtat från <https://viss.lansstyrelsen.se/>